

DC-VET WB

Paketë udhëzuese mbi përfshirjen sociale Paketë e dorëzueshme D3.1

Project n. 101092450 – DC-VET WB

**Co-funded by
the European Union**

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Tabela e përmbajtjes

KONTEKSTI

INTRODUCTION

1. Faza e kërkimit
2. Faza e trajnimit
3. Përditësimi i metodologjiwe mësimore dhe testimi
4. Feedback dhe finalizim

PRAKTIKAT MË TË MIRA

1. Vizitë në Shërbimin Postar / Posta Praktika e mirë
2. Angazhimi në aktivitete të thjeshta sportive për angazhim fizik dhe punë ekipore Praktikë e mirë
3. Workshop mbi "Magjinë e Vjeshtës" Praktikë e mirë
4. Fuqizimi i përfshirjes sociale nëpërmjet angazhimit kulturor dhe mbështetjes së studentëve Praktika e mirë
5. Fuqizimi i klasave përfshirëse: Nxitja e motivimit, pavarësisë dhe përgjegjësisë Praktika e mirë
6. Aftësitë e gjuhës angleze –Plain language Good praktikë
7. Shoh ndryshe, Ndërtimi i një muri, puna ekipore Praktika e mirë
8. Pazari i Vitit të Ri- zhvillimi i aftësive sipërmarrëse Praktika e mirë
9. Workshop mbi qepjen e praktikës së mirë
10. Pjekja e një torte duke përdorur përbërësit e blerë gjatë një aktiviteti ushqimor të blerjes Praktikë e mirë
11. Shkuarja në kinema: Një përvojë e përbashkët për studentët me dhe pa dëmtime Praktika e mirë
12. Menaxhimi i parave dhe pazari ushqimor Praktika e mirë
13. Workshop mbi "Të drejtat e fëmijëve"Praktika e mirë
14. Workshop mbi "Artizanatin e snack-it të frutave" Praktikë e mirë
15. Workshop mbi "Hand Painted Tote Bag"Praktikë e mirë
16. Workshop mbi "Ricikloni dhe shpëtoni planetin"Praktikë e mirë

- [17. Workshop mbi "Ditën e Shtetformimit të BiH"Praktika e mirë](#)
- [18. Workshop on Where creativity meets compassion Good practice](#)
- [19. Workshop "Festimi i Ditës së Molit" Praktikë e mirë](#)
- [20. "Decoupage Workshop" Praktikë e mirë](#)
- [21. Bërja e trëndafilave kanavacë në praktikën Brooche FormGood](#)
- [22. Aftësia e hekurosjes dhe palosjes së rrobaveGood praktikë](#)
- [23. Vizitë në Bashki dhe stacion policor Praktika e mirë](#)
- [24. "Përkujtimi i Ditës së Shtetformimit"Praktikë e mirë](#)
- [25. "Mrekullitë e vjeshtës"Praktikë e mirë](#)
- [26. "Stili i jetesës shumëngjyrëshe dhe i shëndetshëm - Punëtorja e gjuhës angleze" Praktikë e mirë](#)
- [27. "Sport për të gjithë" Praktikë e mirë](#)
- [28. "Sekreti i kupës perfekte" Praktikë e mirë](#)
- [29. "Simulimi i zgjedhjeve" Praktikë e mirë](#)
- [30. "Ushqyerja tradicionale" Praktikë e mirë](#)
- [31. « Artizanati i bizhuterive prej leshi » Praktikë e mirë](#)
- [32. Veprimi humanitar për paketat e dhuratave të Vitit të Ri Praktikë e mirë](#)
- [33. Vizitë në Qendrën Shkollore "Mehmed Handžić" Praktikë e mirë](#)
- [34. Festa e Ditës së Mollës Praktika e mirë](#)
- [35. Një shkollë e përshtatur sipas nevojave të mia Praktikë e mirë](#)
- [36. Ruori Assessment Tool Praktika e mirë](#)
- [37. Përdorimi i gjuhës së thjeshtë Praktikë e mirë](#)
- [38. Ne zgjedhim atë që blejmë praktikën e mirë](#)
- [39. Çdo ditë për të pranuar dhe fuqizuar talentin përtej kufijve Praktika e mirë](#)
- [40. Konkurs ndërmjet klasave në fushën e njohurive dhe aftësive në shkollë Praktika e mirë](#)
- [41. Organizimi i tryezave të rrumbullakëta me psikologun dhe nxënësit me statusin e jetimit, me një prind dhe me prindër të divorcuar Praktikë e mirë](#)
- [42. Pictogrami në shkollën e mesme / VET Praktika e mirë](#)

PËRFUNDIMET

SHTOJCA

KONTEKSTI

Në peizazhin gjithnjë në zhvillim të arsimit profesional dhe trajnimit (VET), mësuesit kërkojnë vazhdimisht mënyra novatore për të mbështetur nxënësit e tyre, veçanërisht ata që kanë më pak mundësi. Ky toolkit është projektuar për të fuqizuar mësuesit e VET-it me mjetet dhe strategjitë që u nevojiten për të bërë një ndryshim real.

Udhëzuesi i Programit Erasmus+ i përkufizon "njerëzit me më pak mundësi" si individë që përballen me pengesa që i pengojnë ata të kenë qasje efektive në mundësitë në kuadrin e programit. Këto pengesa mund të jenë për shkak të arsyeve ekonomike, sociale, kulturore, gjeografike ose shëndetësore, të një prejardhjeje migrante, apo arsyeve të tilla si paaftësia dhe vështirësitë arsimore.

Dokumenti diskuton zhvillimin e një kutie veglash mbi strategjitë e përfshirjes sociale në arsimin dhe formimin profesional (VET). Kutia e veglave përmban praktika dhe këshilla të dobishme se si të mbështesin të rinjtë me më pak mundësi, si ata me nevoja të veçanta arsimore, pengesa kulturore, apo çështje të barazisë gjinore.

Krijimi i këtij toolkit bazohet në përvojat e mësuesve të përfshirë në projektin DC-VET WB dhe rrjetet e tyre të organizatave. Praktikrat janë të synuara veçanërisht për të gjithë personelin e VET në Ballkanin Perëndimor.

Kutia e veglave nuk është vetëm një koleksion teorish, por është një guidë praktike që është testuar dhe rafinuar nëpërmjet aplikimit në botën reale. Mësuesit nga Shqipëria, Bosnje Hercegovina, Kosova dhe Mali i Zi tashmë kanë filluar integrimin e këtyre elementëve të rinj në mësimin e tyre në shkollat e tyre.

Ne shpresojmë se duke përdorur kutinë e veglave ju mund të përmirësoni kompetencat tuaja dhe të fitoni aftësitë e nevojshme për të mbështetur nxënësit me më pak mundësi, duke siguruar që ata të arrijnë rezultatet e mësimin të programit mësimor. Toolkit synon gjithashtu të përmirësojë rezultatet e studentëve duke ndihmuar studentët të kalojnë pa probleme në tregun e punës dhe të integrohen me sukses në shoqëri.

Kutia e veglave është në dispozicion në anglisht dhe në gjuhët e Ballkanit Perëndimor në faqen e internetit të [projektit](#).

HYRJA

Programi Erasmus+ ka për qëllim të nxisë barazinë dhe përfshirjen duke lehtësuar aksesin për pjesëmarrësit me sfond të pafavorizuar dhe më pak mundësi. Kjo përfshin individët me aftësi të kufizuara, vështirësitë arsimore, pengesat ekonomike, dallimet kulturore, problemet shëndetësore dhe pengesat sociale.

Procesi i zhvillimit të kutisë së veglave përfshinte katër hapa:

1. **Hulumtimi:** Partnerët kryen një analizë të hendekut të aftësive nëpërmjet sondazheve dhe intervistave për të vlerësuar nivelet e kompetencës.
2. **Trajnimi:** Kolegji Profesional Luovi organizoi një seminar tre-ditor trajnimi mbi përfshirjen sociale për stafin e VET nga Shqipëria, Bosnje-Hercegovina, Kosova, Mali i Zi, Italia dhe Spanja.
3. **Përditësimi i metodologjive mësimore dhe testimi:** Stafi i VET-it në Ballkanin Perëndimor prezantoi elementë të rinj në metodologjinë e tyre të mësimdhënies dhe i testoi ato me nxënës.
4. **Feedback dhe finalizim:** Hapi i fundit përfshinte analizimin e rezultateve të testimit dhe integrimin e tyre në versionin përfundimtar të kutisë së veglave.

1. Faza e kërkimit

Faza e parë u zbatua me një pyetësor Webropol. Më shumë 80 përgjigje ndaj pyetësorit i cili u nda nëpërmjet partnerëve të projektit. Shumica e të anketuarve janë nga Shqipëria (31.2%), pasuar nga Mali i Zi (20%) dhe Bosnje-Hercegovina (16.2%). Shumica e të anketuarve (87.5%) ishin nga shkollat e VET, me një përqindje më të vogël (12.5%) nga organizata të tjera si qendrat e të mësuarit gjatë gjithë jetës dhe OJQ-të. Shumica e të anketuarve ishin në pozita mësimore. (56,3%), pasuar nga ata që kanë role të tjera si koordinatorët e projektit dhe koordinatorët e projektit të mobilitetit (18,7%).

Një nga qëllimet e pyetësorit ishte marrja e informacionit se si kuptohen studentët me më pak mundësi. Sipas të anketuarve, termi në përgjithësi kuptohet se përfshin studentët që përballen me pengesa të ndryshme si paaftësia, sfidat ekonomike, disavantazhet sociale dhe kulturore dhe diskriminimi.

Sipas rezultateve, një shumicë e konsiderueshme (90%) e të anketuarve kanë nxënës me më pak mundësi në shkollat apo klasat e tyre, me shembuj që përfshijnë nxënësit me ADHD, paaftësi intelektuale dhe ata të familjeve me të ardhura të pakta.

Për të planifikuar trajnimin, ishte gjithashtu e rëndësishme të përqëndrohej në legjislacionin dhe autonominë e shkollave dhe mësuesve. Shumica e të anketuarve (83.6%) treguan se ekziston një legjislacion kombëtar që përcakton përfshirjen sociale në vendet e tyre, me ligje dhe strategji specifike të përmendura për rajone të ndryshme. Shkollat kanë nivele të ndryshme autonomie në organizimin e përfshirjes, me disa që kanë në fuqi plane specifike dhe sisteme mbështetëse, ndërsa të tjera ndjekin udhëzimet dhe legjislacionin kombëtar.

Qëllimi kryesor i analizës së hendekut të aftësive ishte përcaktimi i nevojave dhe temave specifike për trajnimin. Të anketuarit shprehën nevojën për më shumë informacion mbi metodat alternative të mësimdhënies (67.5%), duke bërë plane studimi individuale (37.5%), dhe ndërveprimin me studentët me më pak mundësi (43.8%).

Ne gjithashtu mbledhëm të dhëna mbi praktikën e mira ekzistuese nga pyetësi.

2. Faza e trajnimit

Pas përfundimit të raportit për gjetjet nga pyetësi kaluam në fazën e dytë, duke planifikuar dhe zbatuar trajnimin. Luovi organizoi një workshop tre-ditor në Helsinki, Finlandë më 10 deri më 14 qershor 2024. Trajnimi përfshinte aktivitete për thyerjen e akullit, seminare për të bërë një plan studimi individual për një student dhe duke punuar së bashku me rrjetin e studentëve, komunikimin e gjuhës së thjeshtë, metodat alternative të mësimdhënies dhe ndërveprimet me studentët me më pak mundësi si dhe seancat e brainstorming. Temat u zgjodhën bazuar në analizën e hendekut të aftësive dhe praktikën u zgjodhën për të përmbushur nevojat e mësuesve.

Trajnimi përfshinte aktivitete për thyerjen e akullit, seminare mbi tema të ndryshme si bërja e një plani studimi individual për një student, puna së bashku me rrjetin e studentëve, komunikimi i gjuhës së thjeshtë, metodat alternative të mësimdhënies dhe ndërveprimet me studentët me më pak mundësi, si dhe seancat e brainstorming. Ne kishim një fokus të përqendruar te studentët në trajnim, duke u fokusuar në nevojat dhe interesat e studentëve që mund të synojmë për mjedise më përfshirëse të të mësuarit.

Ne u përqendruam në qasjet inovative ndaj praktikave që mund të përshtaten në mjedise të ndryshme të klasave në Ballkanin Perëndimor. Qëllimi ishte dhënia e frymëzimit për mësuesit

që të mendojnë në mënyrë krijuese dhe të zbatojnë ide të reja në planet e tyre të mësimi. Përshtatshmëria e praktikave është e rëndësishme, duke treguar se si ato mund të përshtaten për t'iu përshtatur konteksteve të ndryshme arsimore, nevojave të nxënësve dhe mjediseve të mësimi.

Trajnimi ishte një nisje për të mësuar në bashkëpunim, duke synuar inkurajimin e mësuesve për të ndarë idetë, burimet dhe përvojat me bashkëmoshatarët e tyre. Kjo nxit një komunitet mbështetës edukatorësh që mund të mësojnë nga njëri-tjetri dhe të përmirësojnë vazhdimisht metodat e tyre të mësimdhënies.

3. Përditësimi i metodologjive mësimore dhe testimi

Hapi i tretë në zhvillimin e kutisë së veglave ishte azhurnimi i metodologjive dhe testimit të mësimdhënies. Mësuesit e AFP-së nga Ballkani Perëndimor që morën pjesë në seminarin e trajnimit zhvilluan praktikatat e bazuara në seminarin e trajnimit në Helsinki dhe përvojat e tyre. Ata futën elementë të rinj në metodologjinë e tyre të mësimdhënies dhe i testuan me nxënësit gjatë periudhës së vjeshtës 2024. Faza e pilotimit përfshinte seminare online me pjesëmarrësit e seminarit të Helsinkit.

Praktikat për kutinë e veglave u mbledhën duke përdorur të njëjtin format për të gjithë. Praktikat variojnë nga metodologjitë pedagogjike të nivelit të përgjithshëm deri te këshillat dhe ngjarjet shumë praktike, si t'i përfshijmë të gjithë në aktivitete dhe në të mësuar. Praktikat janë futur sipas vendeve të përfshira në projekt. Praktikat përshkruhen në një mënyrë që të tjerët mund t'i zbatojnë dhe t'i përshtatin ato me mësimin e tyre. Ata shpjegojnë grupin e synuar gjatë fazës së pilotimit, por praktikat mund të zbatohen me grupe të tjera. Qëllimi është të inkurajojnë mësuesit të pasurojnë mësimdhënien dhe të pilotojnë qasje të reja në mësimdhënie dhe duke përfshirë nxënësit me më pak mundësi.

Vendi	Numri i mësuesve të përfshirë në trajnime	Numri i praktikave të mira	Numri i mësuesve të përfshirë në pilotim	Numri i studentëve të përfshirë në pilotim
Shqipëria	3	3	19	140
Bosnja dhe Hercegovina	3	29	25	290
Kosova	3	3	18	63
Mali i Zi	3	3	18	82
Finlanda	5	2	6	60
Italia	3	-	-	-
Spanja	3	2	2	17
Totali	23	42	88	652

4. Feedback dhe finalizim

Hapi i fundit konsistonte në vlerësimin e rezultateve të testimit (praktikat më të mira në seksionin tjetër) dhe inkorporimin e tyre në versionin e finalizuar të kutisë së veglave.

PRAKTIKAT MË TË MIRA

1. Vizitë në Shërbimin Postar / Posta

Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Vizitë në Shërbimin Postar / Posta
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	JU Srednja poslovno-komercijalna i trgovačka škola, Sarajevë / Shkolla e Mesme e Biznesit, Tregtisë, dhe Tregtisë.
Vendi	Bosnjë dhe Hercegovinë

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti përfshinte çuarjen e fëmijëve me vështirësi në zhvillim dhe dëmtime të ndryshme në një zyrë postare për t'u mësuar atyre aftësi praktike lidhur me dërgimin e letrave, parcelave, postës direkte dhe porosive të parave. Kjo përvojë praktike u projektua për të familjarizuar studentët me mjedisin e zyrës postare dhe proceset e përfshira në dërgimin e postës.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Praktika u zbatua për të trajtuar boshllëqet në kuptimin e nxënësve të detyrave të përditshme që nxisin pavarësinë. Shumë prej studentëve nuk kishin ekspozim ndaj veprimtarive të tilla për shkak të sfidave apo dëmtimeve të tyre të zhvillimit. Vizita kishte për qëllim t'u mësonte atyre se si të lundronin në zyrën postare, të ndërvepronin me personelin postar dhe të kuptonin proceset e kërkuara për të dërguar postë. Kjo gjithashtu nxiti besimin e tyre në menaxhimin e detyrave të botës reale.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	1. Planifikimi: • Identifikoni objektivat e të mësuarit (p.sh., të kuptuarit e proceseve të postës, përmirësimi i aftësive komunikuese). • Koordinohuni me postën lokale për të planifikuar një vizitë, duke siguruar aksesueshmërinë dhe një mjedis mbështetës për studentët. • Informoni prindërit/gardianët për aktivitetin dhe siguroni pëlqimin e tyre. • Përgatitni materiale të tilla si letra apo parcela që studentët të sjellin në zyrën postare.
2	2. Ekzekutimi: • Informoni paraprakisht studentët për aktivitetin, duke përfshirë edhe atë që do të bëjnë në zyrën postare. • Organizoni transport të sigurt për në dhe nga zyra postare. • Udhëzoni studentët përmes procesit hap pas hapi (p.sh., plotësimin e formularëve, ndërveprimin me punëtorët e postës dhe pagesën e shërbimeve). • Siguroni mbështetjen e duhur nga mësuesit dhe asistentët gjatë aktivitetit.
3	3. Vlerësimi: • Diskutoni përvojën me studentët më pas për të kuptuar se çfarë mësuan. • Vlerësoni kuptueshmërinë e tyre nëpërmjet aktiviteteve përcjellëse, si shkrimi i letrave ose luajtja e roleve në hapat e dërgimit të një parcele. • Mblidhni feedback-un e prindërve/gardianëve dhe stafit postar për përmirësim.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët me vështirësi zhvillimore dhe me dëmtime të ndryshme që morën pjesë në vizitën në zyrën postare.

Numri i studentëve të përfshirë

- 10 studentë me vështirësi në zhvillim dhe një lloj dobësie

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet:

- Rritja e besimit në kryerjen e detyrave të botës reale.
- Përmirësimi i aftësive të komunikimit dhe ndërveprimit social.
- Të kuptojmë më mirë se si funksionon një zyrë postare.

Ndikimi:

- Studentët zhvilluan pavarësi më të madhe dhe vetëbesim.
- Ata përjetuan një ndjenjë arritjeje duke përfunduar detyrat praktike.

Rezultatet e mësimit:

- Duke kuptuar hapat që përfshihen në dërgimin e letrave, parcelave dhe porosive të parave.
- Familjariteti me format dhe proceset bazë në një zyrë postare.
- Përmirësimi i aftësive të zgjidhjes së problemeve dhe të të menduarit kritik gjatë trajtimit të detyrave.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Sigurohuni që zyra postare të jetë e përgatitur dhe e vetëdijshme për nevojat e studentëve paraprakisht.
- Zhvilloni një aktivitet role-play ose simulimi para vizitës për të ndërtuar besimin e nxënësve.
- Jini të durueshëm dhe fleksibël gjatë aktivitetit, pasi disa studentë mund të kërkojnë kohë shtesë ose ndihmë.
- Vijoni me një diskutim ose ushtrim reflektues për të konsoliduar përvojën e të mësuarit.

2. Angazhimi në aktivitete të thjeshta sportive për angazhim fizik dhe punë ekipore Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Angazhimi në aktivitete të thjeshta sportive për angazhim fizik dhe punë ekipore
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	JU Srednja poslovno-komercijalna i trgovačka škola, Sarajevë / Shkolla e Mesme e Biznesit, Tregtisë, dhe Tregtisë.
Vendi	Bosna i Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Ky aktivitet përfshinte studentët me vështirësi zhvillimi dhe dëmtime të ndryshme që merrnin pjesë në lojëra të thjeshta sportive dhe fizike. Studentët u angazhuan në aktivitete si kalimi i topit përreth, loja e volejbollit dhe përfundimi i një kursi bazë pengesash. Fokusi ishte në inkurajimin e aktivitetit fizik, përmirësimin e aftësive motorike dhe nxitjen e punës në ekip dhe ndërveprimit social në një mjedis argëtues dhe mbështetës.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Praktika u zbatua për të nxitur formën fizike dhe për të përmirësuar koordinimin dhe aftësitë e punës në ekip midis nxënësve. Shumë studentëve u mungonin mundësitë e rregullta për aktivitete fizike që mund të rritnin aftësitë e tyre motorike, ekuilibrin dhe ndërveprimet shoqërore. Duke futur lojëra të thjeshta dhe të arritshme, qëllimi ishte të angazhonin studentët në një mjedis të sigurt, argëtues dhe mbështetës, i cili gjithashtu do të inkurajonte sjellje pozitive sociale si bashkëpunimi dhe komunikimi.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	1. Planifikimi: • Zgjidhni sportet dhe lojërat e përshtatshme, të thjeshta në bazë të aftësive të nxënësve (p.sh., kalimi i topit, volejboli bazë). • Ngrini një zonë loje të sigurt dhe të arritshme, duke siguruar se ka hapësirë të mjaftueshme për lëvizje dhe kurs pengesash. • Informoni studentët për aktivitetet dhe qëllimet për ditën për t'i përgatitur ata për pjesëmarrje. • Organizoni që asistentët ose personeli shtesë të ofrojnë mbështetje dhe të sigurojnë sigurinë gjatë aktiviteteve.
2	2. Ekzekutimi: • Filloni me ushtrimet e ngrohjes për të përgatitur nxënësit fizikisht dhe mendërisht. • Udhëzoni studentët në çdo lojë, duke u siguruar që ata të kuptojnë rregullat dhe rolet e tyre. • Inkurajoni punën në ekip dhe bashkëpunimin gjatë aktiviteteve si kalimi i topit dhe loja e volejbollit. • Përshtati aktivitetet për t'iu përshtatur niveleve të ndryshme të aftësive, duke ofruar ndihmë aty ku është e nevojshme (p.sh., duke thjeshtuar kursin e pengesave). • Nxitni një mjedis pozitiv dhe mbështetës ku çdo student ndihet i përfshirë.
3	3. Vlerësimi: • Pas aktiviteteve, zhvilloni një diskutim në grup për të reflektuar mbi atë që gëzonin dhe mësonin studentët. • Kërkoni feedback nga nxënësit, mësuesit dhe ndihmësit për të vlerësuar ndikimin e aktivitetit. • Vijoni me një aktivitet fizik ose social që përforcon aftësitë ose punën në ekip të përjetuar gjatë sesionit.

Grupi i synuar/s i praktikës

- Studentët me vështirësi në zhvillim dhe dëmtime të ndryshme.

Numri i studentëve të përfshirë

- 20 studentë me vështirësi në zhvillim dhe një lloj dobësie

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet:

- Përmirësimi i koordinimit fizik, ekuilibrit dhe aftësive motorike.
- Rritja e nivelit të aktivitetit fizik dhe përfitimet shëndetësore.
- Aftësi të zgjeruara shoqërore nëpërmjet punës në ekip, komunikimit dhe bashkëpunimit.

Ndikimi:

- Studentët fituan besim në pjesëmarrjen në aktivitete fizike.
- Aktivitetet ndihmuan studentët të kapërcejnë sfidat fizike dhe sociale në një mjedis mbështetës.
- Ndërveprimet pozitive mes nxënësve u rritën, duke forcuar dinamikën e grupeve.

Rezultatet e mësimit:

- Zhvillimi i aftësive bazë sportive si kalimi, kapja dhe lundrimi në një kurs pengesash.
- Përmirësimi i punës në ekip, bashkëpunimi dhe komunikimi në mjediset e grupeve.
- Fitimi i ndjenjës së arritjes duke përfunduar kursin e pengesave dhe duke marrë pjesë në lojëra.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Zgjidhni aktivitete që janë të thjeshta, tërheqëse dhe mund të përshtaten lehtësisht me nivele të ndryshme aftësish.

- Sigurohuni që mjedisi të jetë i sigurt dhe i arritshëm për të gjithë studentët, duke marrë parasysh ndihmat e lëvizshmërisë ose nevojat mbështetëse.
- Inkurajoni përforsimin pozitiv për të ndërtuar besimin dhe entuziazmin e nxënësve për aktivitetin fizik.
- Lejoni ndërprerje të shkurtra midis aktiviteteve për të shmangur lodhjen dhe për të siguruar që të gjithë studentët të mbeten të angazhuar.
- Përqendrohuni në pjesëmarrjen argëtuese dhe gjithëpërfshirëse dhe jo në konkurrencë për të siguruar që të gjithë studentët të ndihen të suksesshëm.

3. Workshop mbi "Magjinë e Vjeshtës" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Workshop mbi "Magjinë e Vjeshtës"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Shkolla e mesme e Mikpritjes dhe Turizmit Shkolla VET "Srednjoškolski Centar Hadžići"
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Anëtarët e seksionit "Learning for Life" morën pjesë në punëtorinë "Magjia e Vjeshtës" organizuar nga një shkollë partnere në kuadër të projektit DC-VET WB.

Gjatë këtij eventi angazhues, nxënësit eksploruan aktivitete të ndryshme krijuese në oborrin e shkollës. Duke përdorur bojë tempera në letër transparente, ata shprehën talentet e tyre artistike dhe krijuan vepra të bukura. Një aktivitet tjetër përfshinte punimin e veprave të artit duke ngjitur gjethet në korniza kartoni për të prodhuar «magjinë e vjeshtës» së tyre unike.

Pika kulmore e punëtorisë ishte një konkurs miqësor ku studentët garuan për të mbushur kontejnerët e tyre me ujë duke përdorur sfungjerë. Pjesëmarrësi më i shpejtë nga shkolla jonë fitoi garën finale dhe mori një çmim të veçantë. Workshopi përfundoi me një drekë kremtuese përgatitur nga mikpritësit dhe studentët e tyre. Të gjithë pjesëmarrësve iu dha certifikata vlerësimi për kontributin e tyre në punëtorinë "Magjia e Vjeshtës".

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Workshopi u organizua për të nxitur bashkëpunimin dhe përfshirjen midis shkollave, për të rritur kreativitetin e nxënësve dhe për të inkurajuar punën në ekip nëpërmjet aktiviteteve praktike.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë u frymëzua nga shembuj nga DC-VET WB

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: ○ Bashkëpunoni me një shkollë tjetër për të organizuar një aktivitet të përbashkët. ○ Përgatitni materialet: bojë tempera, letër transparente, korniza kartoni, gjethe, sfungjerë dhe enë për ujë. ○ Organizoni vendin dhe siguroni pjesëmarrjen e nxënësve dhe stafit të të dyja shkollave.
2	Ekzekutimi: ○ Filloni me një hyrje dhe aktivitete akullthyesë për të nxitur një atmosferë miqësore. ○ Udhëzoni studentët përmes detyrave krijuese si piktura në letër dhe artizanati i artit të gjetheve. ○ Organizoni një garë zbavitëse, siç janë garat me ujë sfungjer.
3	Vlerësimi: ○ Mblidhni feedback-un e pjesëmarrësve rreth përvojës së tyre. ○ Rishikoni rezultatet krijuese për të vlerësuar angazhimin e studentëve. ○ Reflektoni mbi rezultatet për planifikimin e bashkëpunimeve të ngjashme në të ardhmen.

Grupi i synuar/s i praktikës

Nxënësit e Shkollës së Mesme të Mikpritjes dhe Turizmit dhe Qendrës së Shkollës së Mesme Hadžići, duke synuar të nxisin përfshirjen sociale dhe bashkëpunimin krijues.

Numri i studentëve të përfshirë

18 studentë

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

- Aftësi të zgjeruara sociale dhe krijuese.
- Ndjenjë e përforsuar e përkatësisë dhe e punës në ekip.
- Rritja e bashkëpunimit midis shkollave.
- Përforsim pozitiv nëpërmjet aktiviteteve argëtuese dhe angazhuese.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Nxitni bashkëpunimin duke u bashkuar me shkollat me qëllime të ngjashme.
- Përshtati aktivitetet me interesat e studentëve dhe siguro kohë të mjaftueshme për kreativitet.
- Përdorni feedback-un e vlerësimit për të rafinuar dhe përmirësuar punëtoritë e ardhshme.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=970337478444818&id=100064057236864&mibe_xtid=wwXlfr&rdid=dIXdDrLXM7GUFhtT

Data

12 nëntor 2024

4. Fuqizimi i përfshirjes sociale nëpërmjet angazhimit kulturor dhe mbështetjes së studentëve

Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Fuqizimi i përfshirjes sociale nëpërmjet angazhimit kulturor dhe mbështetjes së studentëve
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	SHMLT "Arkitekt Sinani" MitrovicaLindita Muja
Vendi	Kosova

Përshkrimi i praktikës së mirë

- Në vitin e tyre të fundit të arsimit të mesëm, shkolla jonë organizon vizita në monumente historike në vende të ndryshme, të financuara nga vetë shkolla. Këtë vit, studentët shkuan në një udhëtim në Shqipëri.
- Përfshirja e studentëve në aktivitete kulturore dhe mbështetja e socializimit të tyre në shoqëri është shumë e rëndësishme.
- Qëllimi kryesor i kësaj vizite kulturore ishte të sigurohej që të gjithë nxënësit e klasës sime të mund të merrnin pjesë plotësisht në shoqëri dhe të përjetonin kulturën në një mënyrë domethënëse.
- Përveç kësaj, studentët që priren të izoloohen përfitojnë nga këto aktivitete, pasi ndihmojnë në ndërtimin e vetëbesimit dhe i bëjnë studentët të ndihen të vlerësuar dhe të rëndësishëm në kontributet e tyre kulturore dhe në shoqëri.
- Aktivitetet relaksuese dhe një shkëputje nga rutinat e përditshme të nxënësve në shkollë rrisin gatishmërinë e tyre për të mësuar dhe për të nxitur kuriozitetin për tema të reja.
- Për të përfshirë të gjithë studentët në këtë vizitë, është thelbësore për:
 - ✓ Informojini ata për qëllimin e vizitës, e cila gjithashtu rrit kureshtjen dhe etjen e nxënësve për të marrë pjesë.
 - ✓ Zhvilloni biseda me studentët rreth trashëgimisë kulturore kombëtare dhe vendeve të mbrojtura nga UNESCO për të frymëzuar interesin për të mësuar më shumë rreth historisë.

- ✓ Diskutoni rëndësinë e mbrojtjes dhe ruajtjes së monumenteve historike kombëtare.
- Me miratimin e prindërve, jepen biseda individuale dhe mbështetje motivuese, veçanërisht për studentët introvertë që fillimisht mund të ngurrojnë të bashkohen me grupin gjatë vizitës.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Praktika u zbatua për të ndihmuar studentët të rifitojnë vetëbesimin e tyre dhe të bëhen rehat duke marrë pjesë në grupe. Qëllimi është përgatitja e tyre për të marrë pjesë në aktivitete të ndryshme sociale dhe për t'u pajisur më mirë për praktikatat profesionale si pjesë e përvijës së tyre shkollore.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Kemi vëzhguar dhe mësuar nga shumë shembuj në projektin DC-VET WB. Përveç kësaj, shkolla jonë ka disa nxënës që kanë nevojë për motivim dhe mbështetje për t'u ndier të inkurajuar dhe të përfshirë.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Komunikimi i qartë: Njoftoni studentët për aktivitetin e planifikuar kulturor, duke përfshirë qëllimin dhe orarin e tij.
2	Identifikoni studentët objektivë: Përqendrohuni në identifikimin e studentëve që janë më të rezervuar, që nuk kanë vetëbesim, ose shpesh janë të pashoqëruar.
3	• Aktivitetet e praktikës me Visual Aids: Përdorni imazhe të ndryshme që studentët të zgjedhin në bazë të asaj se si ndihen, duke i ndihmuar ata të shprehin veten (një praktikë e përshtatur nga Luovi). • Njoftimi dhe miratimi i prindërve: Informoni prindërit për aktivitetin dhe merrni pëlqimin e tyre. • Jepni informacione të hollësishme: Sigurohuni që studentët të informohen mirë

	paraprkisht rreth detajeve të vizitës, duke përfshirë atë që do të vizitojnë dhe kohën e vizitës..
4	Njoftim për mbikëqyrje: Informojini nxënësit se do të shoqërohen nga mësuesi i tyre i klasës dhe menaxhmenti i shkollës gjatë gjithë udhëtimit.
5	Logjistika dhe planifikimi: Njoftoni rregullimet për transportin, rezervimet e hoteleve dhe lejoni studentët të zgjedhin shokët e tyre të dhomës. Sigurohuni që studentët me nevoja specifike të mbështeten dhe të japin një axhendë të qartë që përshkruan monumentet që do të vizitohen.
6	Mbështetje individuale për studentët hezitues: Për studentët që hezitojnë të bashkohen, ofrojnë sesione individuale informacioni, duke përfshirë fotografi dhe video të kështjellave dhe monumenteve historike për të ngjallur interesin e tyre dhe për t'i familjarizuar ata me vendndodhjet.

Grupi i synuar/s i praktikës

Studentët që nuk kanë vetëbesim, janë introvertë ose të tërhequr dhe ata që përballen me sfida të tjera sociale ose emocionale.

Numri i studentëve të përfshirë

Kjo praktikë fillimisht përfshinte **tre studentë** që u identifikuan se kishin vetëbesim të ulët, prirje introverte ose sfida sociale. Këta studentë morën mbështetje dhe inkurajim të përqendruar për të marrë pjesë në aktivitetet në grup dhe vizitat kulturore, duke i ndihmuar ata të ndërtojnë besimin dhe të ndihen më të përfshirë në përvojat sociale dhe arsimore.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Studentët me vetëbesim të ulët dhe sfida sociale treguan përmirësim të ndjeshëm pas bisedave të vazhdueshme mbështetëse, duke vendosur përfundimisht të bashkohen me grupin për vizitën kulturore. Rezultatet dhe ndikimet kryesore përfshijnë:

Integrimi social: Ata ranë dakord të ndajnë një dhomë me tre studentë të tjerë, duke u angazhuar në ndërveprime sociale gjatë gjithë udhëtimit.

Ndërgjegjësimi kulturor: Studentët fituan njohuri rreth monumenteve historike dhe trashëgimisë kulturore, duke përfshirë rëndësinë e ruajtjes.

Pjesëmarrja në Evente Sociale: Ata morën pjesë aktivisht në aktivitete, duke përfshirë kërcimin me bashkëmoshatarët në tubimet sociale në hotel.

Rritja e besimit social: Pas vizitës, këta studentë filluan të uleshin dhe të socializoheshin me të

tjerët, me përmirësime të dukshme në besimin dhe sjelljen e tyre.

Zhvillimi profesional: Pas kthimit, ata u vendosën në një kompani IT për një stazh, duke punuar në grupe— një mundësi unike që nuk e kishin pasur më parë.

Përparimi në Aftësi dhe Bashkëpunim: Stazhi, i mbajtur dy herë në javë, ka nxitur rritjen e aftësive të tyre teknike dhe bashkëpunimin në grup. Vëzhgimet tregojnë rritje të angazhimit dhe zhvillimit të aftësive në fushën e IT- së.

Zhvillimi emocional dhe social pozitiv: Mirëqenia emocionale dhe vetëvlerësimi i tyre janë përmirësuar dhe ndihen më të vlerësuar dhe më të mbështetur si në mjediset arsimore, ashtu edhe në atë profesionale.

- Stazhi vazhdon deri më 24 dhjetor, pas së cilës ata do të kalojnë në një kompani tjetër për të ndërtuar më tej aftësitë dhe besimin e tyre.
- Gjatë gjithë stazhit, ata po rrisin aktivisht aftësitë e tyre në fushën e IT, duke treguar përparim jo vetëm në aftësitë e tyre teknike, por edhe në mirëqenien e tyre të përgjithshme emocionale.
- Këto përvoja kanë kontribuar që studentët të ndihen të vlerësuar dhe të mbështetur në udhëtimet e tyre arsimore dhe profesionale.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

Të gjithë studentët mund të përfitojnë nga kjo praktikë, duke përfshirë:

- ✓ Studentët me nevoja të veçanta
- ✓ Nxënësit në arsimin e rregullt
- ✓ Studentë introvertë ose të izoluar
- ✓ Nxënësve u mungon vetëbesimi

Për të maksimizuar efektivitetin e kësaj qasjeje, është thelbësore që:

- Jepni motivim dhe mbështetje për të gjithë studentët, duke u siguruar që ata të ndihen të inkurajuar për të marrë pjesë.
- Ofroni reagime të rregullta për t'i ndihmuar studentët të njohin sukseset e tyre si në stazhet e tyre, ashtu edhe brenda ambienteve të klasës.
- Krijoni një mjedis gjithpërfshirës që nxit bashkëpunimin dhe mirëkuptimin mes të gjithë nxënësve, duke rritur përvojën e tyre të përgjithshme të të mësuarit.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

Data 04/10/2024

5. Fuqizimi i klasave përfshirëse: Nxitja e motivimit, pavarësisë dhe përgjegjësisë

Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Fuqizimi i klasave përfshirëse: Nxitja e motivimit, pavarësisë dhe përgjegjësisë
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	SHMLP "7 Shtatori", Prishtinë Fikrije Krasniqi
Vendi	Kosova

Përshkrimi i praktikës së mirë

Motivimi i nxënësve dhe dhënia e feedback-ut pozitiv përfshin krijimin e një mjedisi mbështetës dhe angazhues ku studentët ndihen të vlerësuar dhe të kuptuar. Për të arritur këtë, ju duhet:

- **Ndërtoni lidhje personale:** Merrni kohë për t'u njohur me studentët tuaj si individë. Mësoni për interesat, synimet dhe opinionet e tyre dhe tregoni kureshtje të vërtetë. Mos harroni detaje rreth jetës së tyre, interesave dhe çdo sfide që mund të hasin, kështu që ju i shihni ato si individë unik, jo vetëm studentë.
- **Praktikoni dëgjimin aktiv:** Kur nxënësit flasin, dëgjoni me kujdes pa ndërprerë. Tunde kokën, kontakto me sy dhe përgjigju me kujdes. Këto veprime përforcojnë se ndjenjat dhe mendimet e tyre kanë vërtet rëndësi.
- **Jini të afrueshëm dhe të disponueshëm:** Nxitni komunikimin e hapur duke qenë të afrueshëm dhe duke lënë kohë për ta sa herë që kanë nevojë.
- **Trego empati dhe kuptueshmëri:** Pranoje se nxënësit hasin sfida të ndryshme jashtë klasës. Ji i kuptueshëm nëse luftojnë dhe ofrojnë mbështetje kur është e nevojshme.
- **Jepni feedback konstruktiv që inkurajon rritjen:** Frame feedback si një mjet për rritjen, jo gjykimin. Bëji të ditur se beson në potencialin e tyre për t'u përmirësuar dhe për t'u rritur. Bëjini feedback-un specifik dhe të zbatueshëm në mënyrë që ata të kuptojnë saktësisht se si të ecin përpara.
- **Krijoni një mjedis të sigurt dhe gjithpërfshirës:** Brenda klasës, nxitni një kulturë ku nxënësit ndihen të sigurt duke u shprehur pa pasur frikë nga talljet. Inkurajoni diversitetin dhe respektin për pikëpamje të ndryshme.

Kur studentët ndihen të vlerësuar dhe të mbështetur, ata kanë më shumë gjasa të angazhohen,

të hapen ndaj të mësuarit dhe të ndihen të motivuar për të pasur sukses.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Kur studentët ndihen të motivuar dhe të mbështetur, ata janë më të angazhuar në të mësuar, gjë që shpesh çon në performancë më të mirë. Feedback-u pozitiv i ndihmon ata të përqendrohen në pikat e tyre të forta dhe të ndërtojnë besimin dhe vlerën e vetes. Kur studentët e dinë se përpjekjet e tyre vihen re dhe vlerësohen, ata kanë më shumë gjasa të ndërmarrin sfida dhe të zhvillojnë një mendje rritjeje, duke i parë gabimet si pjesë e procesit të mësuarit.

Mësimi i vetë-kujdesit dhe përgjegjësisë së nxënësve i ndihmon ata të bëhen më të pavarur. Duke kuptuar se si të vendosin synime, të menaxhojnë kohën e tyre dhe të kujdesen për veten, ata janë më të përgatitur për të përballuar sfidat brenda dhe jashtë mjedisit të të mësuarit. Kur nxënësit ndihen të respektuar dhe të vlerësuar, ata kanë më shumë gjasa t'i trajtojnë të tjerët në të njëjtën mënyrë, duke nxitur ndjenjën e empatisë dhe duke krijuar një mjedis të përmirësuar në klasë.

Shumë studentë, veçanërisht ata që janë introvertë ose kanë nevoja të veçanta, mund të luftojnë me vetë-dyshimin ose të ndihen "ndryshe" nga bashkëmoshatarët e tyre. Feedback-u pozitiv dhe inkurajimi ndihmojnë të gjithë studentët të ndihen të aftë dhe të vlerësuar, duke nxitur vetëvlerësimin dhe besimin. Dhënia e feedback-ut pozitiv për studentët hiperaktivë i ndihmon ata, qoftë edhe shkurtimisht, të ndërtojnë besimin dhe të përforcojnë përpjekjet e tyre për të kontrolluar impulset e tyre. Inkorporimi i ndërprerjeve të lëvizjes ose aktiviteteve aktive të të mësuarit i ndihmon ata të çlirojnë energji në një mënyrë të strukturuar. Teknika të tilla si frymëmarrja e thellë ose koha e qetë ndihmojnë studentët hiperaktivë të rregullojnë energjinë e tyre dhe të kuptojnë rëndësinë e marrjes së përgjegjësisë për veprimet e tyre.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Kemi parë dhe dëgjuar shumë shembuj në projektin DC-VET WB, por edhe në shkollën tonë, ka shumë nxënës që kanë nevojë për motivim dhe inkurajim. Duke dhënë reagime pozitive dhe duke inkorporuar lloje të ndryshme aktiviteteve, ne synojmë t'i ndihmojmë ata të ndihen të mbështetur, të sigurt dhe të fuqizuar për të pasur sukses.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Identifikoni qëllimet për çdo lloj nxënësi: ☐ Inkurajoni pjesëmarrjen për studentët introvertë. ☐ Mbështetni zhvillimin e aftësive social-emocionale tek studentët me nevoja të veçanta. ☐ Siguroni pika të strukturuar fizike për studentët hiperaktivë.
2	Specifikoni se si do të ndiqni progresin , si për shembull duke "rritur pjesëmarrjen me 20% midis studentëve introvertë" ose "duke ofruar pushim të përditshëm shqisor për studentët me nevoja hiperaktive dhe të veçanta."
3	Aktivitetet e projektimit për të angazhuar të gjitha llojet e studentëve: ☐ Planifikoni aktivitete interaktive që lejojnë pjesëmarrjen në nivele të ndryshme, si diskutimet në grup për studentët e zmadhuar, reflektimet me shkrim për studentët introvertë dhe vizatimin e aktiviteteve për studentët me nevoja të veçanta. ☐ Inkorporoni ushtrimet e të mësuarit social-emocional për të nxitur empatinë dhe mirëkuptimin e bashkëmoshatarëve, duke përfshirë aktivitetet e lidhjes në grup, diskutimet mbi respektin dhe mundësitë për reagime pozitive të bashkëmoshatarëve.
4	Komunikoni pritjet e qarta: ☐ Shpjegoni qartë se si çdo praktikë përfiton të gjithë klasën, duke ndihmuar nxënësit të kuptojnë rëndësinë e respektimit të nevojave dhe preferencave të ndryshme. ☐ Vendosni norma klasore që inkurajojnë përfshirjen, si dëgjimi aktiv, respektimi i kohës së qetë të punës dhe dhënia e hapësirave të tjerëve kur është e nevojshme.
5	Vlerësoni progresin rregullisht: ☐ Vëreni se si reagojnë studentët e ndryshëm ndaj praktikave. A po marrin pjesë më shumë studentët introvertë? A po e menaxhojnë me efektshmëri energjinë e tyre studentët hiperaktivë? ☐ Matni progresin bazuar në objektivat specifike të përcaktuara (p.sh., ndjekja e pjesëmarrjes, monitorimi i ndërveprimeve sociale dhe vlerësimi i niveleve të angazhimit).
6	Nxitja e qëndrueshmërisë dhe rritjes:

- Merrni shënime se çfarë funksionon më mirë dhe çdo sfidë që haset për t'u përmirësuar dhe për t'u përshtatur me kalimin e kohës.
- Bëjini këto praktika një pjesë të rregullt të kulturës së klasës, në mënyrë që përfshirja të bëhet normë.
- Ndani strategji të suksesshme me kolegët ose konsideroni zbatimin e tyre në klasa të tjera nëse është e mundur.

Grupi i synuar/s i praktikës

Një gamë e gjerë studentësh mund të përfitojnë nga kjo qasje, duke përfshirë studentët introvertë, studentët hiperaktivë, studentët me nevoja të veçanta, studentët e arsimit të përgjithshëm, nxënësit e gjuhës angleze, studentët socialisht në ankth, studentët e talentuar dhe të talentuar, studentët në rrezik dhe studentët e larmishëm kulturorisht.

Duke trajtuar nevojat e këtyre grupeve, edukatorët mund të krijojnë një mjedis në klasë që është gjithpërfshirës, respektues dhe mbështetës, duke ndihmuar çdo nxënës të ndihet i kuptuar, i vlerësuar dhe i angazhuar në udhëtimin e tyre të të mësuarit.

Numri i studentëve të përfshirë

Aktualisht, **10 studentë** po marrin pjesë, me planet për të rritur këtë numër me kalimin e kohës.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Zbatimi i këtyre praktikave me studentët mund të përmirësojë ndjeshëm rezultatet e tyre të të mësuarit. Përfitimet përfshijnë rritjen e angazhimit dhe motivimit, përmirësimin e aftësive social-emocionale, rritjen e besimit dhe vetëvlerësimit, pavarësinë dhe përgjegjësinë më të madhe, përmirësimin e fokusit dhe menaxhimit të sjelljes, bashkëpunimin dhe përfshirjen më të fortë të bashkëmoshatarëve, uljen e ankthit dhe stresit, dhe përmirësimin e elasticitetit dhe përshtatshmërisë, të gjitha këto kontribuojnë në një kulturë pozitive në klasë.

Në fund të fundit, këto praktika nxisin rritjen personale të studentëve dhe suksesin akademik, duke i pajisur ata për t'u përballur me sfidat e ardhshme si brenda klasës, ashtu edhe në mjediset praktike të trajnimit (p.sh., sipërmarrjet dhe bizneset).

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- ✓ Filloni me një ose dy strategji të thjeshta të përshtatura sipas nevojave të

menjëhershme të nxënësve tuaj, duke u zgjeruar gradualisht ndërsa studentët bëhen rehat dhe rutina është vendosur. Fillimi i vogël ju lejon të vëzhgoni ndikimin dhe të bëni rregullime sipas nevojës pa e tepruar veten apo studentët. Mësoni rreth nevojave dhe preferencave të nxënësve nëpërmjet sondazheve ose bisedave joformale. Komunikoni qartë dhe në mënyrë të vazhdueshme, duke u kujtuar nxënësve qëllimin që fshihet pas çdo praktike për t'i ndihmuar ata të shohin vlerën e saj.

- ✓ Nxitni një mjedis të sigurt dhe të respektueshëm duke theksuar respektin, empatinë dhe mbështetjen. Kërkoni rregullisht feedback-un e studentëve dhe përfshini ata në formësimin e mjedisit të tyre për të rritur investimin e tyre dhe angazhimin kuptimplotë. Përdorni mjete ndihmëse vizuale si postera, karta emocionesh dhe orare për të përforcuar rutinën dhe pritjet, të cilat mund të jenë veçanërisht të dobishme për nxënësit vizualë dhe studentët me nevoja të veçanta.
- ✓ Festoni fitoret e vogla duke pranuar rregullisht edhe përparim të vogël. Mbi të gjitha, jini të durueshëm dhe fleksibël. Ndryshimet kërkojnë kohë dhe përparimi mund të jetë gradual, por durimi dhe fleksibiliteti do t'ju mundësojnë t'u përgjigjeni nevojave në zhvillim të studentëve, duke e bërë qasjen tuaj më të qëndrueshme dhe më efektive

Fotografitë:

<https://drive.google.com/drive/folders/1di8pMNRMpB74yZC9l1WQ2ynKithPcRd0?usp=sharing>

Datë 30.10.2024

6. Aftësitë e gjuhës angleze –Plain languageGood praktikë

Titulli i praktikës së mirë	Aftësitë e gjuhës angleze –Gjuhë e thjeshtë
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Shkolla e mesme ekonomike "Mirko Vešović" , Podgoricë
Vendi	Mali i Zi

Përshkrimi i praktikës së mirë

Nga materiali i cili u nda me pjesëmarrësit gjatë vizitës studimore në Helsinki në qershor 2024, aktiviteti PLAIN LANGUAGE u pilotua me studentët e SEN si një përpjekje për praktikën e ardhshme mësimore. Koncepti i gjuhës së thjeshtë u aplikua për të thjeshtuar rregullat e gramatikës për tendosjet bazë të anglishtes duke përdorur burimet përshkruese të gramatikës me studentët e SEN: tendosjet iu paraqitën atyre në forma të vijave kohore dhe vizatimeve për të kuptuar më lehtë formimin dhe përdorimin e tensionuar. Më vonë, studentët kishin për detyrë të shkruanin një histori të shkurtër duke përdorur strukturat gramatikore dhe fjalorin e njohur mbi temën e Mbrojtjes së mjedisit dhe specieve të rrezikuara. Kështu që nxënësit lidhën fjalë dhe fraza në mënyrë që të formonin fjalitë, pastaj i krahasuan përgjigjet e tyre me çelësin e përgjigjes. Më pas, studentët urdhëruan fjalitë e sakta në mënyrë që historia të bëhej/shkruhej. Aktivitete shtesë ishin: Studentët lexonin/përkthenin/ kopjonin/ shkruanin një histori të ngjashme duke ndryshuar një detaj në çdo fjali.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Në sistemin arsimor malazez, një numër i madh nxënësish të SEN-it janë përfshirë në shkollimin e rregullt dhe koncepti kryesor i mbështetjes së nxënësve është reduktimi i kurrikulave ekzistuese, duke përshtatur materialin për t'iu përshtatur nevojave të tyre. Ndonjëherë është vërtet e vështirë ta zbatosh këtë sepse profilet tona shkollore në Ekonomi dhe Ligj, (arsim mjaft teorik), dhe nxënësit e SEN janë me një gamë të gjerë nevojash. Pra idetë

9 të tilla Gjuhë e Thjeshtë është) përfaqëson një burim të shkëlqyer për mësuesit për të zhvilluar aktivitete të mëtejshme mësimore dhe për të diferencuar mësimin e tyre.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Aktiviteti është marrë nga materiali i projektit DC-VET WB mbi përfshirjen sociale me fokus të veçantë tek studentët me nevoja të veçanta arsimore.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: ○ Përcaktimi i qëllimeve: konsolidimi i rregullave dhe fjalorit të gramatikës, krijimi i një historie, zhvillimi i aftësive personale dhe bashkëpunuese të nxënësve, bërja e mësimdhënies më angazhuese, praktikimi i fjalorit specifik ○ Përgatitja e materialeve: handouts, kopje, lapsa ○ Planifikimi i aktivitetit: përcaktimi i mësimëve shtesë me orarin e planifikuar ose organizimi i pjesëve të mësimëve të rregullta
2	Ekzekutimi: ○ Paraqitja e informacionit mbi gramatikën dhe fjalorin anglez ○ Të udhëzojë studentët përmes aktivitetit dhe monitorimit të progresit ○ Nxitja e bashkëpunimit dhe kreativitetit ndërsa studentët punojnë së bashku
3	Vlerësimi: ○ Mbledhja e feedback-ut nga studentët për atë që mësuat ○ Vlerësimi i angazhimit të studentëve dhe rezultatet e tyre ○ Reflektimi dhe mbajtja e regjistrimeve të efektivitetit të këtij aktiviteti për përdorim të ardhshëm në situata të ndryshme dhe qëllime të ndryshme: mësim shtesë për studentët e SEN, përgatitja e studentëve të SEN për marrjen e provimit përfundimtar MATURA, etj.

Grupi i synuar/s i praktikës

Nxënësit e SEN në shkollën e mesme ekonomike "Mirko Vešović" Podgoricë, Mali i Zi

Numri i studentëve të përfshirë

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Studentët e gjetën interesante dhe motivuese. Studentët e SEN-it zakonisht përfshihen në aktivitete në grup dhe kjo është vërtet e dobishme për ta. Por ndonjëherë, është interesante t'i përfshish në diçka që është projektuar veçanërisht për ta, në mënyrë që ata të jenë të vetëdijshëm se mësuesit u japin mbështetje të plotë. Kjo është me të vërtetë e rëndësishme kur mësojmë anglisht, pasi nuk kemi tekste shkollore, fletëstudime dhe libra gramatikorë të dizajnuara për studentët e SEN-it. Ata përdorin libra të miratuar zyrtarisht dhe ato janë burime të Mbretërisë së Bashkuar të krijuara për kurse. Mësuesit shpesh duhet të përshtatin materialin e disponueshëm.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

Ajo duhet të zbatohet me kujdes me studentët, duke marrë në konsideratë shkallën e nevojave arsimore dhe emocionale të nxënësve. Diferencimi i materialit të përdorur është gjithashtu me të vërtetë i rëndësishëm. Meqënëse në sistemin tonë shkollore, nxënësit e SEN-it përfshihen në shkollimin e rregullt, ndonjëherë mund të jetë pak dërrmuese për mësuesit që të krijojnë dhe /ose të përshtatin materialin mësimor.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://www.facebook.com/share/p/19fpbsz6Br/>

Data 8 nëntor 2024.

Ivana Radulović, dhe Marija Jakovljević, mësuese anglishteje,

Shkolla e mesme ekonomike "Mirko Vešović", Podgoricë, Mali i Zi

7. Shoh ndryshe, Ndërtimi i një muri, puna ekipore

Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	1. Shoh ndryshe 2. Ndërtimi i një muri 3. Puna ekipore
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	QK "11 Marsi", Prizren Hajrije Shehu
Vendi	Kosova

Përshkrimi i praktikës së mirë

Këto aktivitete janë projektuar për të rritur mendimin kritik duke inkurajuar pjesëmarrësit të njohin dhe të vlerësojnë këndvështrime të ndryshme. Ato ndihmojnë individët të kuptojnë se njerëzit mund ta interpretojnë të njëjtën situatë në mënyra të ndryshme bazuar në prejardhjen, përvojat dhe paragjykimet personale.

Qëllimi është të inkurajojë pjesëmarrësit të pranojnë se çdo individ e sheh botën nëpërmjet një lente unike, të ndikuar nga përvojat personale, bindjet dhe paragjykimet. Këto ushtrime rritin empatinë, mendjehapur dhe aftësitë e të menduarit kritik.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

- ☐ Ndërsa arsimit po ndryshon gjithnjë e më shumë çdo vit dhe studentët që përballen me sfida në arsim që kërkojnë mbështetje të veçantë po rriten vazhdimisht, e gjeta të arsyeshme zbatimin e këtyre aktiviteteve, për t'i bërë nxënësit të ndihen të përfshirë dhe të motivuar për të ndërtuar mbështetje më efektive.
- ☐ Këto aktivitete përfshijnë disa qëllime, si:
- ☐ Pjesëmarrësit bëhen më të vetëdijshëm për gjykimet dhe supozimet e tyre fillestare, duke mësuar t'i njohin dhe t'i sfidojnë ato.

- Duke eksploruar perspektiva të ndryshme, pjesëmarrësit bëhen më të hapur ndaj zgjidhjeve krijuese dhe qasjeve alternative, të cilat janë të vlefshme në vendim-marrjen personale dhe profesionale.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Kemi vërejtur shumë aspekte pozitive të projektit DC-VET WB. Në mënyrë të ngjashme, në shkollën tonë, kemi nxënës të shumtë që kanë nevojë për motivim dhe inkurajim nëpërmjet aktiviteteve të ndryshme. Kjo mund t'i ndihmojë studentët të ndihen të mbështetur, të ndërtojnë besimin e tyre dhe t'i fuqizojnë ata që të kenë sukses.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

Qartësoni qëllimet për çdo aktivitet

- "Unë shoh ndryshe" & "Ndërtimi i një muri"

Inkurajoni marrjen e perspektivës dhe mendimin kritik

Krijoni grupet (15 nxënës të klasës së 12-të u përfshinë në këtë workshop)

1

Kolegët e mi janë të trajnuar dhe të çertifikuar për këtë trajnim dhe ata kanë të

gjitha materialet e nevojshme për të kryer këto workshope. Mora ndihmë të vlefshme prej tyre në organizimin dhe lehtësimin e aktiviteteve

Raportet midis vlerave

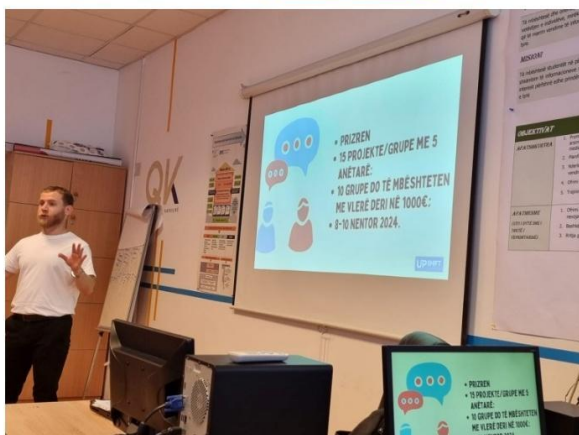
Qëllimi i këtij workshopi është të ndërtojë empati mes nxënësve me prejardhje të ndryshme, pasi në shkollën tonë, mësimi zhvillohet në tri gjuhë: gjuha shqipe (shumica e nxënësve), boshnjakishtja, dhe turqishtja (pakicat).

Studentët u inkurajuan të identifikonin tiparet dhe interesat që ata perceptojnë si përcaktuese të identitetit të tyre. Përveç kësaj, ata u nxitën të ndërronin grupe, duke simuluar sfidat e integritimit në një grup që mund të mos jetë mikpritës. Ky ushtrim kishte për qëllim të nxiste empatinë duke inkurajuar pjesëmarrësit të shqyrtonin përvojat e të tjerëve dhe rëndësinë e përfshirjes.

Workshopi u projektua për të rritur ndërgjegjësimin e të rinjve mbi rëndësinë e ndihmës dhe respektimit të njëri-tjetrit, pavarësisht nga dallimet në kombësi, fe ose faktorë të tjerë të sfondit. Për më tepër, ajo nxiti zgjidhjen bashkëpunuese të problemeve dhe rriti aftësitë komunikuese.

Puna ekipore

Krijoni grupet (6 x 5 nxënës për grup) 30 studentë në total

Qëllimi i këtij workshopi është të zgjerojë aftësinë e pjesëmarrësve për të punuar në

mënyrë bashkëpunuese duke nxitur aftësitë, qëndrimet dhe sjelljet që kontribuojnë në dinamikën efektive dhe produktive të grupeve. Ky workshop zbatohet në bashkëpunim me një OJQ "THY".

Ky trajnim përfshinte tema që përmirësonin dhe përmirësonin komunikimin verbal dhe jo verbal për të siguruar qartësi dhe mirëkuptim reciprok brenda ekipit.

Ajo gjithashtu përfshinte:

Bashkëpunim: studentët për të ndarë idetë, burimet dhe përgjegjësitë në mënyrë efektive.

Zgjidhja e konflikteve: Strategjitë mësimore për menaxhimin e mosmarrëveshjeve në mënyrë konstruktive dhe mbajtjen e një mjedisi pozitiv ekipor.

Përcaktimi i roleve dhe përgjegjësi: Ndihma e ekipeve për të kuptuar pikat e forta dhe kontributet individuale për të arritur qëllimet e përbashkëta.

Nxitja e zgjidhjes së problemeve: Zhvillimi i aftësive kolektive të zgjidhjes së problemeve dhe vendim-marrjes për të kapërcyer sfidat.

Forcimi i dinamikës së ekipit: Të kuptuarit e sjelljeve në grup dhe krijimi i një kulture ekipore mbështetëse, gjithëpërfshirëse dhe të motivuar.

Radhitja e objektivave: Radhitja e anëtarëve të ekipit rreth objektivave të përbashkëta dhe garantimi i përgjegjshmërisë për arritjen e rezultateve.

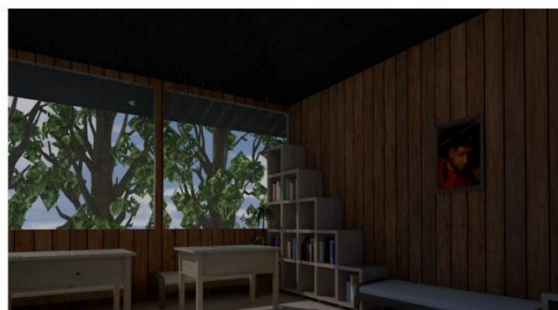
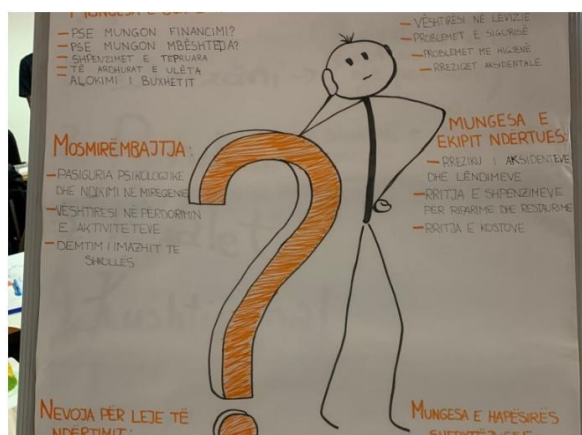
OJQ THY u ka dhënë grante studentëve, duke i ftuar ata të aplikojnë si grupe me propozime të zhvilluara **pas përfundimit të trajnimit**. Këto propozime u përqëndruan në nismat që kanë për qëllim përmirësimin e mjedisit shkollor ose krijimin e burimeve të dobishme për të gjithë nxënësit. Këto aktivitete zgjatën 4 javë (fundjava) derisa u shpallën fitues.

Midis gjashtë grupeve konkurruese, **tre u dhanë grante** për idetë e tyre.

Propozimet fituese përfshinin:

1. Rinovimi dhe rimodelimi: Transformimi i një verande shkolle të papërdorur në një hapësirë funksionale dhe rekreative për nxënësit.

2. Projekti Red Line: Projektimi dhe instalimi i ndenjësve moderne para shkollës për përdorim të nxënësve.

3. Art Studio Enhancement: Pajisja e studios së artit të shkollës me një shumëllojshmëri pikturash për t'u mundësuar nxënësve të artit të krijojnë piktura murale në të gjithë ambientet e shkollës.

Salla e trajnimit dhe punëtorisë e përdorur për të gjitha aktivitetet në shkollën tonë

Të gjitha këto projekte janë aktualisht në proces dhe janë planifikuar të përfundojnë deri më 11 mars 2025, në kohë për veprimtarinë e Ditës së Shkollës, e cila do të paraqesë një nismë të Dyrve të Hapura në institucionin tonë.

3

- **Vlerësimi i progresit**
- Përdorni sondazhe, formularë feedback ose një raund të shpejtë verbal për të mbledhur mendimet e pjesëmarrësve për çdo aktivitet. Pyet për:
 - Atë që u kënaqën.
 - Sfidat që hasën
- Rishikoni nëse çdo aktivitet përmbushte synimet e tij fillestare. A treguan pjesëmarrësit aftësi të përmirësuara të marrjes së perspektivës, komunikimit dhe bashkëpunimit?
- Medito për atë që funksionoi mirë dhe për atë që mund të përmirësohej. Shqyrtoni reagimet e pjesëmarrësve dhe, nëse është e nevojshme, rregulloni aktivitetet ose metodat për seancat e ardhshme.
- Regjistroni vëzhgimet dhe rezultatet për referencën e ardhshme, duke përfshirë feedback-un e pjesëmarrësve, modifikimet e suksesshme dhe shënimet mbi kohën ose burimet.

4

Të promovojë qëndrueshmërinë afatgjatë dhe përmirësimin e vazhdueshëm të praktikave përfshirëse.

- **Njohuritë dhe sfidat e dokumenteve:** Mbani të dhëna të hollësishme të strategjive të suksesshme dhe të çdo pengese të hasur. Përdorni këto shënime për të rafinuar dhe përshtatur qasjen tuaj me kalimin e kohës, duke siguruar që çdo praktikë të evoluojë dhe të përmirësohet bazuar në përvojat reale në klasë.
- **Integrohuni në kulturën e klasës:** Bëjini këto praktika përfshirëse një pjesë të

	qëndrueshme të rutinës së përditshme, në mënyrë që respekti për nevojat e ndryshme të bëhet një sjellje e natyrshme dhe e pritshme mes nxënësve. Kjo ndihmon në krijimin e një kulture të qëndrueshme të përfshirjes.
5	▪ Bashkëpunoni dhe Shkallë: Ndani strategji efektive me kolegët dhe eksploroni mundësitë për të zbatuar këto praktika në klasa të tjera, duke ndihmuar në krijimin e një mjedisi më të gjerë të përfshirjes në të gjithë shkollën

Grupi i synuar/s i praktikës

Studentët introvertë, studentët me nivel të lartë energjie, ata me nevoja të veçanta, studentët e arsimit të përgjithshëm, studentët socialisht në ankth, individët e talentuar dhe të talentuar, studentët në rrezik, dhe ata me prejardhje kulturore të ndryshme të gjithë janë për të fituar. Duke trajtuar nevojat specifike të këtyre grupeve, ne mund të nxisim një mjedis që është gjithpërfshirës, respektues dhe mbështetës. Kjo metodë ndihmon çdo nxënës të ndihet i kuptuar, i vlerësuar dhe i angazhuar, duke krijuar një klasë që mbështet vërtet udhëtimin e të mësuarit të çdo individi.

Numri i studentëve të përfshirë

15 studentë për punëtoritë: Shoh ndryshe & Ndërtimi i një muri
30 studentë për punëtorinë Puna ekipore

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet

- Studentët zhvillojnë aftësi komunikimi dhe bashkëpunimi, mësojnë të respektojnë pikëpamje të ndryshme dhe të punojnë së bashku në mënyrë efektive.
- Aktivitetet interaktive i mbajnë studentët më të angazhuar, duke nxitur pjesëmarrjen aktive dhe një interes më të thellë për të mësuar.
- Feedback-u pozitiv dhe praktikat përfshirëse ndihmojnë studentët të ndihen të vlerësuar dhe të aftë, duke nxitur vetëbesimin dhe një mendje rritjeje.
- Duke eksploruar këndvështrime të ndryshme, studentët bëhen më empatikë, duke kuptuar nevojat dhe prejardhjen e të tjerëve.

Ndikimi mbi studentët

- Aktivitetet përfshirëse krijojnë një mjedis mbështetës në klasë, duke i bërë të gjithë nxënësit të ndjejnë se i përkasin.
- Nxënësit mësojnë respektin dhe vetë-rregullimin nëpërmjet punës së strukturuar në ekip dhe marrjes së perspektivës, duke çuar në një klasë më harmonike.
- Ndjenja e përfshirë dhe e kuptuar nxit shëndetin emocional të nxënësve, duke reduktuar ankthin dhe duke rritur motivimin.
- Puna në grupe të ndryshme ndërton lidhje më të forta me moshatarët, duke thyer pengesat sociale dhe duke nxitur miqësi.

Përfundimet e të mësuarit

Aktivitete si "I See Differently" dhe "Building the Wall" përmirësojnë mendimin analitik dhe kritik, duke inkurajuar studentët të mendojnë nga perspektiva të shumta ndërsa në aktivitet si "Puna ekipore" studentët fitojnë përvojë praktike në punë ekipore, duke mësuar të kontribuojnë në mënyrë domethënëse në mjediset e grupit.

Studentët e angazhuar dhe të sigurt priren të performojnë më mirë akademikisht, duke treguar përmirësim si në detyrat individuale ashtu edhe në atë grupore. Studentët bëhen më të vetëdijshëm për kulturën dhe mendjehapur, duke i përgatitur ata të lundrojnë në mjedise të ndryshme në mënyrë efektive.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Mbani shënime se çfarë funksionon mirë dhe çdo sfidë që haset. Vlerësoni rregullisht efektivitetin e çdo praktike duke vëzhguar ndërveprimet e studentëve dhe duke mbledhur feedback-un.
- Përdorni këto njohuri për të rregulluar qasjen tuaj me kalimin e kohës, duke siguruar që çdo aktivitet të mbetet i angazhuar dhe me ndikim.
- Ndani strategji të suksesshme me kolegët dhe diskutoni se çfarë ka funksionuar mirë ose çfarë mund të përmirësohet. Kjo jo vetëm që u sjell dobi klasave të tjera, por gjithashtu ndërton një komunitet bashkëpunues të të mësuarit midis mësuesve.
- Mendoni të organizoni një aktivitet ose ngjarje të përbashkët ku marrin pjesë klasa të shumta, duke ndërtuar më tej një ndjenjë uniteti dhe respekti në mbarë shkollën.

Duke ndjekur këto këshilla, përdoruesit e ardhshëm mund të sigurohen që këto praktika të nxisin në mënyrë efektive një mjedis gjithpërfshirës, mbështetës dhe tërheqës në klasë, i cili përfiton çdo nxënës.

8. Pazari i Vitit të Ri- zhvillimi i aftësive sipërmarrëse Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Pazari i Vitit të Ri- zhvillimi i aftësive sipërmarrëse
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Shkolla e mesme ekonomike "Mirko Vešović" Podgoricë
Vendi	Mali i Zi

Përshkrimi i praktikës së mirë

Çdo vit në dhjetor, shkolla jonë organizon Pazarin e Vitit të Ri, si një aktivitet ndër-kurrikulash midis mësimdhënies së Klubit të Sipërmarrësve dhe Gjuhës së Dytë të Huaj (frëngjisht, italisht dhe rusisht). Me mësuesit, nxënësit përgatitën ushqime dhe sende të ndryshme për të krijuar dhurata dhe ua shitën në shkollë nxënësve, mësuesve dhe prindërve të tjerë.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Ideja kryesore e Pazarit është që praktikisht t'u tregojë studentëve bazat e sipërmarrjes me çdo fazë të planit të biznesit (që nga konceptimi e deri te zbatimi i tij). Zakonisht bëhet në bashkëpunim me mësuesit e gjuhës së dytë të huaj pasi ushqimi i atyre vendeve hahet shpesh edhe në vendin tonë. Sigurisht, kishte edhe pjata malazeze. Nxënësit vendosën për sendet, çfarë do të shiteshin, prokuruan materialet dhe mjetet, krijuan sendet, i shfaqën, bënë reklamën, i shitën dhe vazhdimisht udhëhiqeshin dhe këshilloheshin nga mësuesit e tyre. Për shkak të faktit se e vetmja konstante në botë është ndryshimi, studentët organizuan edhe një aktivitet të quajtur Kalendari i Aventit (kuti me numra që përmbajnë dhurata të mbështjella për shitje).

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Jo, ky është një shembull i praktikës së mirë të zbatuar në shkollën tonë, pasi përfshin nxënës me prejardhje të ndryshme shoqërore. Është një aktivitet i rregullt, i zbatuar çdo vit në dhjetor. Dhe çdo herë, ajo përmirësohet si nga nxënësit ashtu edhe nga mësuesit dhe përshtatet me nevojat bashkëkohore të tregut.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Përcaktimi i qëllimeve: përfshirja e studentëve në zbatimin e njohurive të tyre teorike të fituara gjatë mësimeve të rregullta, zhvillimi i aftësive bashkëpunuese të nxënësve, dhënia e mbështetjes së studentëve për idetë e tyre • Materiali i përgatitjes për artikujt: biskota dhe pjata të shijshme (artikuj ushqimorë), dhurata për kalendarin e Adventit (pëlhura, lapsa, bizhuteri, çanta dekorative, rruaza, shirita, ngjitës, etj) • Planifikimi i aktivitetit: organizimi i logjistikës (përcaktimi i datës, reklamimi, sigurimi i stallave të shitjes, etj)
2	Ekzekutimi: • Gatimi i artikujve ushqimorë, krijimi i dhuratave për kalendarin, vendosja e stallave të shitjes dhe shitja e sendeve • Të udhëzojë studentët përmes aktivitetit dhe monitorimit të progresit • Nxitja e bashkëpunimit dhe kreativitetit ndërsa studentët punojnë së bashku
3	Vlerësimi: • Mbledhja e feedback-ut nga studentët mbi atë që mësuan dhe arriti të përfundojë sipas planit • Vlerësimi i angazhimit të studentëve dhe rezultatet e tyre • Reflektimi dhe mbajtja e regjistrave efektivitetin e këtij aktiviteti për përdorim të ardhshëm në situata të ndryshme dhe qëllime të ndryshme

Grupi i synuar/s i praktikës

Nxënësit e shkollës së mesme ekonomike "Mirko Vešović" Podgoricë, Mali i Zi

Numri i studentëve të përfshirë

40 studentë gjithsej, 4 studentë të SEN

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Studentët ishin vërtet të motivuar dhe të angazhuar për të marrë pjesë dhe për të kryer aktivitetet e planifikuara. Meqë ky është një aktivitet tipik sipërmarrës, përfitimet që panë ishin mjaft të dukshme: si funksionon procesi nga një ide biznesi deri te zbatimi i tij dhe qëllimi përfundimtar (fitimi). Gjithashtu, kishte hapësirë që studentët të ishin krijuar dhe të zbatonin disa aftësi që ata i gjejnë të dobishme (gatimi, marketingu dixhital, artizanati i dhuratave, dekorimi i vendit, etj). Për më tepër, bashkëpunimi mes studentëve ishte në një nivel të lartë. Ata mësuan nga njëri-tjetri. Ndikimi kryesor është se çdo vit, një numër i madh studentësh përfshihen, ndonjëherë edhe të njëjtët, dhe kështu, atje, në një farë mënyre, krijohet një rrjet studentësh që ndihmojnë studentët, gjë që kontribuon në ndjenjën e përkatësisë në komunitetin e nxënësve të tyre. Parlamenti i nxënësve në shkollën tonë po bën një numër të madh aktivitete të llojeve të ndryshme, duke u përpjekur të përfshijë sa më shumë nxënës, jo vetëm për arsye bamirësie, por fillimisht për arsye të ndërtimit të komunitetit të nxënësve dhe ofrimit të studentëve mundësinë për të marrë pjesë dhe për këtë arsye të marrin vendime për përfitimet e tyre.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

Kjo ide mund të përdoret fillimisht ose të përshtatet në mjedise të ndryshme mësimore. Ajo kërkon shumë përpjekje nga mësuesit që nga fillimi deri në fund dhe gjithashtu kërkon kohë për kohëmatësit e parë. Me kalimin e kohës, bëhet më e lehtë ndarja e detyrave për studentët sipas interesave, motivimit dhe aftësive të tyre personale. Në përgjithësi, është një aktivitet i madh të përfshijë një numër më të madh studentësh dhe të bësh që çdo student të përfshihet. Dhe gjithmonë është kënaqësi e madhe sepse paralelisht, aktiviteti Secret Santa u organizua në shkollë nga Parlamenti i Nxënësve, kështu që shumë prej tyre blenë dhurata për miqtë e tyre të fshehtë. Mësuesit gjithashtu blenë shumë biskota.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://www.facebook.com/share/v/19fxv9rMd2/>

Ivana Radulović, mësuese anglishteje,

Shkolla e mesme ekonomike "Mirko Vešović", Podgoricë, Mali i Zi

9. Workshop mbi qepjen e praktikës së mirë

Titulli i praktikës së mirë	Workshop mbi qepjen
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Shkolla e mesme ekonomike "Mirko Vešović" Podgoricë
Vendi	Mali i Zi

Përshkrimi i praktikës së mirë

Gjatë muajit dhjetor, në shkollën tonë u mbajtën tre punëtori më 4 dhjetor, 6 dhjetor dhe 20 dhjetor 2024, mbi rrobaqepësinë dhe qepjen e robave të bëra me material të ricikluar. Mësuesja e gjuhës angleze, Marija Jakovljević, i udhëhoqi nxënësit e klasës së 3-të përmes këtij procesi krijues. Qëllimi i punëtorive ishte të sensibilizoheshin për mundësitë e riblerjes së materialeve dhe veshjeve të ndryshme, të zhvillonin dëshirën për të krijuar objekte për përdorim të përditshëm, të fitonin aftësitë e punës së dorës, por mbi të gjitha të shijonin procesin e krijimit.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Shkolla jonë përqendrohet kryesisht në njohuritë teorike dhe çdo aftësi praktike është e lidhur drejtpërdrejt me Ekonominë dhe Ligjin. Kjo ide dukej si diçka që mund të ishte e dobishme për nxënësit në përgjithësi në aspektin e marrjes së një aftësie jetësore.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Jo, nuk është. Është një ide personale e mësueses – qepja është hobi i saj.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: ○ Përcaktimi i qëllimeve: të angazhojë studentët në një aftësi praktike, të zbatojë një aktivitet ndër-kurrikulash ○ Përgatitja e materialeve dhe pajisjeve: makina qepje, gërshërë, shkumë, gjilpëra, fije, pëlhura, cot out templates ○ Planifikimi i aktivitetit: përcaktimi i mësimeve shtesë me orarin e planifikuar, gjetja e lokaleve të përshtatshme, organizimi i logjistikës
2	Ekzekutimi: ○ Prezantimi i informacionit se si të bëni praktikisht rrobaqepësi, prerje dhe qepje ○ Të udhëzojë studentët përmes aktivitetit dhe monitorimit të progresit ○ Nxitja e bashkëpunimit dhe kreativitetit ndërsa studentët punojnë së bashku
3	Vlerësimi: ○ Mbledhja e feedback-ut nga studentët për atë që mësuan ○ Vlerësimi i angazhimit të studentëve dhe rezultatet e tyre ○ Reflektim mbi efektivitetin e këtij aktiviteti për përdorim të ardhshëm në situata të ndryshme dhe qëllime të ndryshme: mund të jetë një nxitje për një ide apo plan biznesi të ardhshëm të studentëve

Grupi i synuar/s i praktikës

Nxënësit e shkollës së mesme ekonomike "Mirko Vešović" Podgoricë, Mali i Zi të interesuar në punëtori, me prejardhje të ndryshme sociale

Numri i studentëve të përfshirë

6 studentë, prej tyre janë studentë të SEN

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Këto lloj punëtorish përfaqësojnë diçka të re dhe interesante për studentët. Ato ofrojnë një aftësi praktike që, një ditë, mund të jetë një ide e madhe sipërmarrëse për studentët që ose të fillojnë biznesin e tyre ose të gjejnë një punë në industrinë e modës me theks në mendjen e gjelbër. Në lidhje me studentët e SEN, bërja e aktiviteteve në grup është jashtëzakonisht e dobishme për mirëqenien dhe zhvillimin e tyre personal, sipas llojit të nevojës së veçantë që këta studentë kërkojnë në të vërtetë. Për më tepër, në këtë mënyrë, ashtu si me çdo punë grupore apo ekipore, rritet ndjenja e komunitetit, së bashku me aktivitete të tjera të rregullta që shkolla dhe mësuesit tanë organizojnë. Ndjenja e krijimit të diçkaje duhet të kontribuojë në vetëbesimin e nxënësve dhe, përfundimisht, edhe të kontribuojë në vetë mjedisin shkollor. Natyrisht, zhvillimi dhe rafinimi i aftësive ndërpersonale dhe sociale në përgjithësi është gjithashtu mjaft i rëndësishëm. Sepse, ideja e përgjithshme e arsimit në përgjithësi është të përgatisë nxënësit për jetën.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

Mund të duket pak e tepërt, por ideja bazë për mësuesit është të provojnë diçka me të cilën ata janë të njohur (interesi ose hobi i tyre), të ndajnë njohuritë e tyre ose një aftësi me nxënësit në vend që të ndihen gjithmonë nën presion për të qenë gjithmonë profesionalisht duke zhvilluar dhe mësuar diçka të re. Këto lloj praktikash të mira duhet të planifikohen dhe të ekzekutohen sipas asaj që studentët kanë nevojë dhe sipas tyre ndihen rehat, duke marrë në konsideratë çdo student, gjendjen e tyre fizike, emocionale dhe mendore. Dhe, është një ide e mirë të organizosh ekipe të vogla. Nëse ka formë mbështetjeje mësuesit e tjerë në shkollë, kjo është një përfitim tjetër.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

DC-VET WB

Të publikohet në faqen FB dhe IG të shkollës pasi të ketë përfunduar sesi i dytë i punëtorisë. Disa fotografi tashmë janë ngarkuar në Google Drive.

<https://www.facebook.com/share/1Wg4WLW9si/>

Data 6 dhe 20 dhjetor 2024.

Ivana Radulović, dhe Marija Jakovljević, mësuese anglishteje,
Shkolla e mesme ekonomike "Mirko Vešović", Podgoricë, Mali i Zi

10. Pjekja e një torte duke përdorur përbërësit e blerë gjatë një aktiviteti ushqimor të blerjes Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Pjekja e një torte duke përdorur përbërësit e blerë gjatë një aktiviteti ushqimor
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	JU Srednja poslovno-komercijalna i trgovačka škola, Sarajevë / Shkolla e Mesme e Biznesit, Tregtisë, dhe Tregtisë.
Vendi	Bosna i Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Ky aktivitet përfshinte udhëheqjen e studentëve me vështirësi në zhvillim dhe dëmtime të ndryshme nëpërmjet procesit të pjekjes së një torte duke përdorur përbërësit që ata blenë gjatë një aktiviteti të mëparshëm të blerjes ushqimore. Nxënësit mësuuan se si të ndjekin një recetë, të masin përbërësit dhe të përfundojnë procesin e pjekjes me ndihmë. Praktika ishte projektuar për të integruar aftësitë praktike të jetës, për të përforcuar rezultatet e përvojës së blerjes ushqimore dhe për të nxitur kreativitetin dhe punën në ekip.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Praktika u zbatua për t'u mësuar nxënësve se si të kombinojnë buxhetimin dhe planifikimin me aftësitë praktike të kuzhinës. Shumë studentë kishin nevojë për përvojë praktike për të ndërtuar besimin në përgatitjen e vakteve të thjeshta ose snacks. Aktiviteti kishte për qëllim të rriste

aftësinë e tyre për të ndjekur udhëzimet, për të punuar në mënyrë bashkëpunuese dhe për të përfunduar një përfundim të prekshëm (një tortë e pjekur) ndërsa përforconte konceptet e mësuara gjatë aktivitetit të blerjes ushqimore.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	1. Planifikimi: • Zgjidhni një recetë të thjeshtë torte me udhëzime të qarta dhe përbërës minimalë. (Kek djathi i dekonstruktuar) • Rishikoni përbërësit e blerë nga aktiviteti i blerjes së ushqimeve për t'u siguruar që ata të plotësojnë kërkesat e recetës. • Përgatitni zonën e kuzhinës për aksesueshmërinë, duke përfshirë mjetet adaptuese nëse është e nevojshme (p.sh., ustensile me kapëse të lehta). • Diskutoni rregullat e sigurisë së kuzhinës me studentët para se të filloni aktivitetin.
2	2. Ekzekutimi: • Udhëzoni nxënësit hap pas hapi përmes recetës, duke demonstruar dhe shpjeguar çdo veprim (p.sh., matja, përzierja dhe derdhja). • Lejoni nxënësit të marrin me radhë detyrat e plotësimit, të tilla si plasaritja e vezëve, përzierja e brumit ose parangrohja e furrës, bazuar në aftësitë e tyre. • Mbikëqyrni procesin e pjekjes, duke siguruar sigurinë gjatë kohës që keku është në furrë. • Pasi të jenë pjekur, përfshini studentët në dekorimin e tortës nëse është e zbatueshme.
3	3. Vlerësimi: • Festoni përfundimin e aktivitetit duke ndarë tortën me grupin dhe duke diskutuar mbi përvojën. • Reflektoni me studentët për atë që mësuuan, si për shembull ndjekja e një sekuence, përdorimi i matjeve dhe puna në ekip. • Mblidhni feedback-un e prindërve/gardianëve ose të palëve të tjera të interesuara mbi ndikimin e perceptuar të aktivitetit.

Grupi i synuar/s i praktikës

- Studentët me vështirësi në zhvillim dhe dëmtime të ndryshme.

Numri i studentëve të përfshirë

- 10-15 studentë me vështirësi në zhvillim dhe një lloj dobësie

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet:

- Aftësi të përforcuara praktike të jetës nëpërmjet gatimit dhe pjekjes.
- Përmirësimi i aftësisë për të ndjekur udhëzimet me shumë hapa.
- Përmirësimi i punës në ekip dhe bashkëpunimi duke punuar së bashku për të arritur një qëllim të përbashkët.

Ndikimi:

- Studentët zhvilluan një ndjenjë më të madhe pavarësie dhe arritjeje.
- Aktiviteti promovoi kreativitetin dhe zgjidhjen e problemeve në kuzhinë.
- Rritja e angazhimit dhe e kënaqësisë nëpërmjet mësimit praktik dhe shqisor.

Rezultatet e mësimit:

- Duke kuptuar rëndësinë e matjeve të sakta në gatim.
- Familjaritet me mjetet bazë të kuzhinës dhe praktikat e sigurisë.
- Aftësi të përmirësuara për të sekuencuar hapat në një detyrë nga fillimi deri në fund.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Zgjidhni një recetë që përputhet me aftësitë e nxënësve dhe kërkon përgatitje minimale për të siguruar angazhimin.
- Theksoni punën në ekip duke i caktuar detyra specifike çdo studenti bazuar në nivelin e aftësive të tyre.
- Përdorni mjete ndihmëse vizuale ose karta recetash të shtypura me fotografi për t'i bërë udhëzimet më të arritshme.

- Praktikoni sigurinë e kuzhinës, si për shembull të demonstoni se si të përdorni furrën dhe të trajtoni artikujt e nxehtë, para se të filloni aktivitetin.
- Inkorporoni kreativitetin duke i lënë studentët të zbukurojnë tortën me garnitura ose dizajne.

11. Shkuarja në kinema: Një përvojë e përbashkët për studentët me dhe pa dëmtime Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Shkuarja në kinema: Një përvojë e përbashkët për studentët me dhe pa dëmtime
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	JU Srednja poslovno-komercijalna i trgovačka škola, Sarajevë / Shkolla e Mesme e Biznesit, Tregtisë, dhe Tregtisë.
Vendi	Bosna i Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Ky aktivitet përfshinte marrjen në kinema të një grupi të përzier studentësh (duke përfshirë edhe studentët me dëmtime dhe studentët pa dëmtime) për të parë një film të përshtatshëm për grupmoshën e tyre. Qëllimi ishte të ofronte një dalje sociale që inkurajonte përfshirjen, angazhimin kulturor dhe kënaqësinë e përvojave të përbashkëta. Studentët patën mundësinë të përjetojnë mjedisin e kinemasë, të shohin së bashku një film argëtues dhe të angazhohen në diskutime më pas.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Praktika u zbatua për të ofruar një përvojë të përbashkët dhe të këndshme për studentët me aftësi të ndryshme, duke nxitur përfshirjen dhe mirëkuptimin reciprok. Ai kishte për qëllim të nxiste ndërveprimin social midis nxënësve me dëmtime dhe bashkëmoshatarëve të tyre pa dëmtime në një ambient të qetë dhe argëtues. Përveç kësaj, ajo ofroi një mundësi për studentët për të përjetuar një dalje sociale që shumë mund të mos kenë pasur qasje në të kundërtën, duke zhvilluar gjithashtu aftësinë e tyre për të marrë pjesë në aktivitetet e grupit jashtë klasës.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	1. Planifikimi: • Zgjidhni një film të përshtatshëm që është i përshtatshëm për moshën dhe aftësitë e të gjithë nxënësve. • Koordinoni transportin për në kinema dhe për të ardhur nga kinemaja, duke siguruar aksesueshmërinë për të gjithë studentët (p.sh., akses në karrige me rrota, rregullimi i ndenjësve). • Përgatitni studentët për daljen duke diskutuar më parë etiketën e filmit dhe përvojën (p.sh., qetësi gjatë filmit, duke respektuar të tjerët). • Mblidhni pëlqimin e nevojshëm dhe jepni informacion për prindërit/gardianët.
2	2. Ekzekutimi: • Mbërrini në kinema herët për të siguruar hyrje të qetë dhe rregullime të ndenjësve. • Sigurohuni që studentët me nevoja të veçanta të marrin mbështetjen e duhur, si për shembull të ulen me një mik ose ndihmës nëse është e nevojshme. • Udhëzoni studentët për të kuptuar përvojën (p.sh., respektimi i të tjerëve, rëndësia e përqendrimit në film). • Monitoroni studentët gjatë gjithë filmit për të siguruar rehati dhe siguri.
3	3. Vlerësimi: • Pas filmit, zhvilloni një diskutim në grup për të ndarë feedback-un mbi përvojën. • Inkurajoni studentët të shprehin atë që u pëlqente për filmin dhe përvojën e tyre në kinema. • Mblidhni feedback-un e mësuesve dhe ndihmësve për të vlerësuar se sa përfshirëse ishte dalja dhe çfarë mund të përmirësohej për aktivitetet e ardhshme.

Grupi i synuar/s i praktikës

- Një grup i përzier nxënësish me dhe pa dëmtime (mosha të përshtatshme për filmin).

Numri i studentëve të përfshirë

- Një grup i përzier prej 40-45 studentësh me dhe pa dëmtime.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

- **Përfitimet:**

- Nxiti përfshirjen sociale duke lejuar studentët me dhe pa dëmtime të gëzojnë një aktivitet të përbashkët.
- Ofroi një mundësi për pasurim kulturor nëpërmjet ekspozimit ndaj kinemasë dhe filmit.
- Përmirësimi i ndërveprimit social dhe mirëkuptimit midis nxënësve me prejardhje dhe aftësi të ndryshme.

- **Ndikimi:**

- Nxënësit fituan përvoja të reja duke marrë pjesë në një dalje në grup jashtë klasës.
- Kënaqësia e përbashkët e filmit ndihmoi në nxitjen e respektit reciprok dhe miqësive midis studentëve me aftësi të ndryshme.

- **Rezultatet e mësimit:**

- Rritja e aftësisë për të marrë pjesë në aktivitetet sociale në komunitet.
- Përmirësimi i aftësive sociale, të tilla si bashkëpunimi dhe komunikimi, në një mjedis publik.
- Rritja e ndërgjegjësimit kulturor dhe ekspozimi ndaj tregimit nëpërmjet filmit.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Zgjidhni një film që është tërheqës, i përshtatshëm për moshën dhe i përshtatshëm për nevojat e ndryshme të grupit.

- Planifikoni për rehatinë dhe arritshmërinë e të gjithë nxënësve, duke përfshirë sigurimin se ka vende dhe mbështetje të përshtatshme nëse është e nevojshme.
- Theksoni rëndësinë e respektit dhe sjelljes në një mjedis kinemaje para daljes.
- Ndiqni përvojën me një diskutim apo aktivitet në grup, si vizatimi apo shkrimi rreth filmit, për të inkurajuar reflektimin dhe shprehjen.
- Mendoni të organizoni një dalje të rregullt filmash si pjesë e një programi më të gjerë të integritetit social.

12. Menaxhimi i parave dhe pazari ushqimor

Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Menaxhimi i parave dhe pazari ushqimor
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	JU Srednja poslovno-komercijalna i trgovačka škola, Sarajevë / Shkolla e Mesme e Biznesit, Tregtisë, dhe Tregtisë.
Vendi	Bosna i Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Ky aktivitet përfshinte mësimin e nxënësve me vështirësi në zhvillim dhe dëmtime të ndryshme bazat e menaxhimit të parave nëpërmjet një përvoje të vërtetë të blerjes së ushqimeve. Studentët mësuuan se si të planifikojnë një listë ushqimesh, të buxhetojnë shpenzimet e tyre, të identifikojnë sendet në një dyqan dhe të bëjnë pagesat në arkë. Veprimtaria theksonte shkrim-leximin praktik financiar dhe pavarësinë në jetën e përditshme.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Praktika u zbatua për të trajtuar nevojën e studentëve për pavarësi financiare dhe familjaritet me blerjet në një mjedis të strukturuar. Shumë prej studentëve nuk kishin mundësi të praktikonin trajtimin e parave, planifikimin e shpenzimeve ose lundrimin në një dyqan ushqimor. Ky aktivitet kishte për qëllim të ndërtonte besimin e tyre në menaxhimin e buxheteve të vogla, në bërjen e zgjedhjeve të informuara dhe në ndërveprimin me punonjësit e dyqaneve.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	1. Planifikimi: • Përcaktoni objektivat e të mësuarit (p.sh., numërimi i parave, kuptimi i çmimit dhe ndërveprimi me stafin e dyqanit). • Krijoni një listë të thjeshtë ushqimore dhe caktoni buxhete të përshtatura sipas nivelit të aftësisë së nxënësve. • Koordinohuni me një dyqan ushqimor aty pranë për të organizuar vizitën. Sigurohuni që mjedisi të jetë mbështetës dhe i arritshëm. • Prindërit/gardianët e shkurtër rreth aktivitetit dhe pëlqimit të sigurt.
2	2. Ekzekutimi: • Përgatitni paraprakisht studentët duke diskutuar mbi aktivitetin, duke praktikuar numërimin e parave dhe duke identifikuar sendet në listë. • Në dyqanin ushqimor, udhëzoni studentët nëpërmjet përzgjedhjes së artikujve, krahasimit të çmimeve dhe qëndrimit brenda buxhetit të tyre. • Ndhimojini të bashkëveprojnë me arkëtarin, të paguajnë për ushqimet dhe të mbledhin ndryshimin e tyre. • Sigurohuni që mësuesit dhe ndihmësit të jenë në dispozicion për të mbështetur nxënësit gjatë procesit.
3	3. Vlerësimi: • Rishikoni përvojën me studentët për të diskutuar se çfarë mësuan dhe si ndiheshin për aktivitetin. • Organizoni një detyrë përcjellëse ku nxënësit krijojnë listat e tyre ushqimore ose simulojnë pazarin ushqimor në klasë. • Mblidhni feedback-un e prindërve/gardianëve dhe stafit të dyqaneve ushqimore për përmirësime të mëtejshme.

Grupi i synuar/s i praktikës

- Studentët me vështirësi në zhvillim dhe dëmtime të ndryshme.

Numri i studentëve të përfshirë

- 10-15 studentë me vështirësi në zhvillim dhe një lloj dobësie

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet:

- Rritja e besimit në trajtimin e parave dhe në blerjen e tyre.
- Përmirësimi i aftësive vendimmarrëse nëpërmjet buxhetimit dhe prioritizimit të nevojave.
- Pavarësi më e madhe në lundrimin e detyrave të përditshme.

Ndikimi:

- Studentët mësuan të administronin buxhete të vogla dhe të njihnin vlerën e parave.
- Ata përjetuan një ndjenjë arritjeje në përfundimin e një detyre tregtare në botën reale.

Rezultatet e mësimit:

- Të kuptosh se si të planifikosh dhe t'i përmbahesh një buxheti.
- Familjariteti me proceset e blerjeve ushqimore, që nga gjetja e sendeve e deri te kryerja e pagesave.
- Përmirësimi i komunikimit dhe aftësive sociale nëpërmjet ndërveprimeve me stafin e dyqanit.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Filloni me buxhete të vogla dhe lista të thjeshta blerjesh për të shmangur mbytjen e studentëve.
- Përdorni mjete ndihmëse vizuale, të tilla si fotografi ose diagrame, për t'i ndihmuar studentët të identifikojnë sendet dhe çmimet.
- Praktikoni luajtjen e roleve me para të rreme dhe kurdisjet tallëse të blerjeve para vizitës aktuale.
- Zgjidhni një dyqan ushqimor që është më pak i mbushur dhe ka staf mbështetës.
- Inkurajoni prindërit që ta përforcojnë aktivitetin në shtëpi duke i përfshirë nxënësit në punët e blerjes së shtëpisë.

13. Workshop mbi "Të drejtat e fëmijëve" Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Workshop mbi "Të Drejtat e Fëmijëve"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Shkolla e mesme e Mikpritjes dhe Turizmit
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Workshopi mbi "Të Drejtat e Fëmijëve" u projektua për të ndihmuar studentët të kuptojnë dhe eksplorojnë të drejtat e tyre themelore në mënyrë angazhuese dhe kreative. Aktivitetet përfshinin krijimin e një posteri dhe një "Pemë të të Drejtave të Fëmijëve" me karta të ilustruara. Studentët morën pjesë gjithashtu në një lojë rolesh, duke mishëruar të drejta të ndryshme si një mjek për të drejtën e shëndetit, një mësues për të drejtën e arsimit dhe një atlet për të drejtën e lojës.

I udhëhequr nga asistentët mësimorë, workshopi inkurajoi studentët të mësonin mbi të drejtat e tyre nëpërmjet kreativitetit dhe lojës, duke nxitur si njohuritë ashtu edhe përfshirjen.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Workshopi u zbatua për të rritur ndërgjegjësimin mbi të drejtat e fëmijëve dhe për të nxitur përfshirjen nëpërmjet aktiviteteve jashtëshkollore. Ai kishte për qëllim të trajtonte nevojën për metoda aktive të të mësuarit që angazhojnë studentët në mënyrë krijuese, duke nxitur si mirëkuptimin, ashtu edhe shprehjen e të drejtave të tyre.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë u frymëzua nga shembujt e projektit DC-VET WB, i cili nxjerr në pah punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe për të rritur aftësitë e tyre nëpërmjet punës bashkëpunuese në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: Përcaktoni qëllimet e punëtorisë: edukimin e nxënësve mbi të drejtat e tyre, ndërsa nxisin kreativitetin. Përgatitni materialet: postera, shënues, karta të ilustruara dhe props role-playing. Zgjidhni pjesëmarrësit dhe organizoni vendin.
2	Ekzekutimi: Prezantoni studentët me të drejtat e fëmijëve nëpërmjet diskutimit. Udhëzoni ata në krijimin e një "Pemëje të të Drejtave të Fëmijëve" dhe një poster me të drejta të ilustruara. Lehtësoni një lojë role-playing ku studentët marrin role që simbolizojnë të drejtat specifike.
3	Vlerësimi: Mblidhni feedback-un e studentëve për përvojën e tyre. Rishikoni daljet krijuese (postera dhe pemë) për të matur angazhimin. Reflektoni mbi rezultatet për të planifikuar aktivitetet e ardhshme.

Grupi i synuar/s i praktikës

Nxënësit e shkollës së mesme të mikpritjes dhe turizmit, me fokus në nxitjen e përfshirjes dhe kreativitetit tek të gjithë nxënësit.

Numri i studentëve të përfshirë

12 studentë

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Rritja e ndërgjegjësimit për të drejtat e fëmijëve.
Aftësi të përmirësuara sociale dhe krijuese.
Ndjenjë e zgjeruar e përkatësisë dhe e përfshirjes.
Rriti punën në ekip dhe komunikimin nëpërmjet aktiviteteve të luajtjes së roleve.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

Siguroni pjesëmarrje gjithëpërfshirëse dhe përshtatni aktivitetet sipas nevojave dhe interesave të nxënësve.
Siguroni kohë të mjaftueshme për shprehjen krijuese.
Përdorni rezultatet e vlerësimit për të rafinuar seminarët e ardhshme.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=957072029771363&id=100064057236864&mibextid=wwXlfr&rdid=77nuk68Z0rVbFXOo#

Data

25 tetor 2024

14. Workshop mbi "Artizanatin e snack-it të frutave"Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Workshop mbi "Artizanatin e snack-eve të frutave"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Shkolla e mesme e Mikpritjes dhe Turizmit
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Më 27 nëntor 2024, shkolla organizoi një workshop krijues dhe edukativ të titulluar **"Fruit Snack Crafting"**, duke kombinuar ushqimin e shëndetshëm me shprehjen imagjinare.

Workshopi filloi me një diskutim interaktiv rreth rëndësisë së inkorporimit të frutave në një dietë të ekuilibrar. Më pas, studentët punuan në mënyrë bashkëpunuese për të përgatitur frutin për zejtarinë: larjen, peeling, deseeding, chopping, dhe pastrimin e zonave të tyre të punës. Kjo pjesë fillestare e punëtorisë u përqëndrua në përmirësimin e aftësive motorike dhe nxitjen e punës në ekip, duke inkurajuar përgjegjësinë në një detyrë të përbashkët.

Segmenti krijues i lejoi nxënësit të kthenin frytin e tyre të përgatitur në pjesë artistike. Ata e modeluan frutin në forma të ndryshme imagjinare, duke përfshirë palma, peshq, zemra dhe kafshë si luanët dhe breshkat. Krijimet më inventive ishin ato në formën e iriqëve dhe delfinëve, gjë që çoi në një debat të luajtshëm nëse ngjajnë edhe me dragonjtë. Pasi bënë kryeveprat e tyre të frutave, studentët shijuan një sesion degustimi, duke u kënaqur me krijimet e tyre të shijshme dhe tërheqëse nga pikëpamja vizuale.

Një psikolog mori pjesë në workshop, duke mbështetur studentët dhe duke ndihmuar në krijimin e një atmosfere përfshirëse për të gjithë. Përveç kësaj, një mësues i ftuar ndau njohuri

nga programi i pastiçerisë, duke dhënë këshilla praktike për përgatitjen dhe servirjen e sallatës së frutave.

Workshopi përfundoi me një vlerësim për kreativitetin dhe punën ekipore të studentëve dhe pjesëmarrësit u larguan me një ndjenjë arritjeje dhe njohuri të reja rreth ushqimit të shëndetshëm.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Ky workshop u projektua për të nxitur ushqimin e shëndetshëm në një mënyrë të angazhuar dhe praktike, duke zhvilluar gjithashtu aftësitë motorike, punën në ekip dhe kreativitetin. Qëllimi ishte krijimi i një mjedisi ku studentët mund të mësonin për të ushqyerit ndërsa shprehnin talentet e tyre artistike.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë u frymëzua nga shembujt e projektit DC-VET WB (Dual Education in the Western Balkans), i cili nxjerr në pah punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe për të rritur aftësitë e tyre nëpërmjet punës bashkëpunuese në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: ○ Përcaktoni qëllimet e punëtorisë: të inkurajoni zakonet e shëndetshme të të ngrënit dhe të nxisni kreativitetin nëpërmjet prodhimit të frutave. ○ Përgatitni materialet: fruta të freskëta, mjete prerëse, pllaka dhe furnizime pastrimi.
---	--

	○ Organizoni vendin dhe organizoni grupet e studentëve për aktivitetin.
2	Ekzekutimi: ○ Filloni me një diskutim rreth rëndësisë së ushqimit të shëndetshëm dhe përfitimeve të frutave. ○ Udhëzoni studentët në përgatitjen e frutave dhe krijimin e snack-eve të tyre artistike të frutave. ○ Lejoni nxënësit të ndajnë dhe të shijojnë krijimet e tyre në një ambient të qetë dhe të këndshëm.
3	Vlerësimi: ○ Mblidhni komente nga studentët për atë që u pëlqente dhe për atë që mësuan. ○ Vlerësoni kreativitetin dhe punën në ekip të demonstruar gjatë procesit të artizanatit. ○ Përdorni feedback-un për të përmirësuar seminarët dhe aktivitetet e ardhshme.

Grupi i synuar/s i praktikës

Nxënësit e Shkollës së Mesme të Mikpritjes dhe Turizmit me fokus në nxitjen e ushqimit të shëndetshëm, kreativitetit dhe përfshirjes sociale.

Numri i studentëve të përfshirë

15 nxënës

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

- Aftësi motorike të zgjeruara dhe koordinim.
- Rritja e ndërgjegjësimit për ushqimin dhe ushqimin e shëndetshëm.

- Forcimi i punës në ekip dhe përfshirja sociale.
- Nxiti krijimtarinë nëpërmjet shprehjes artistike duke përdorur ushqimin.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Sigurohuni që aktivitetet të jenë gjithëpërfshirëse dhe të arritshme për të gjithë studentët.
- Përshtati detyrat e artizanatit sipas interesave të nxënësve për të inkurajuar kreativitetin.
- Përdorni feedback-un e studentëve për t'u përshtatur dhe përmirësuar punëtoritë e ardhshme.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=982108503934382&id=100064057236864&mbextid=wwXlfr&rdid=qUn7iLdTxiW6GLW9#

Data

27 nëntor 2024

15. Workshop mbi "Hand Painted Tote Bag" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Workshop në "Hand Painted Tote Bag"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Shkolla e mesme e Mikpritjes dhe Turizmit
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Në shkollë u mbajt një workshop krijues i titulluar **"Çanta tote e pikturuar me dorë"**, duke u fokusuar në shprehjen artistike nëpërmjet pikturës tekstile.

Sesioni filloi me një hyrje në bojërat e pëlhurave dhe teknikat për të punuar në qeset tote. Ndërsa shumë studentë po përdornin bojëra pëlhure për herë të parë, kjo pjesë fillestare e punëtorisë kishte për qëllim t'i familjarizonte ata me mediumin, duke ofruar udhëzime se si të punonin me materialet në mënyrë efektive.

Pasi studentët kuptuan bazat, ata u inkurajuan të eksploronin krijimtarinë e tyre duke pikturuar çantat e tyre tote me dizajne unike. Ky aktivitet praktik u dha mundësinë studentëve të shprehin idetë e tyre lirisht, duke rezultuar në një sërë krijimesh imagjinare dhe personale.

Objektivat kryesorë të punëtorisë ishin zhvillimi i kreativitetit, aftësive motorike dhe vetëbesimit të nxënësve, duke nxitur një ndjenjë bashkëpunimi dhe përfshirjeje brenda grupit. Workshopi jo vetëm që i lejoi studentët të krijonin diçka kuptimplotë, por gjithashtu ndihmoi në forcimin e ndjenjës së individualitetit dhe punës në ekip.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Workshopi kishte për qëllim të inkurajonte studentët të eksploronin aftësitë e tyre artistike, duke zhvilluar gjithashtu aftësitë thelbësore të jetës si vetëbesimi, pavarësia dhe puna në ekip. Fokusi ishte në sigurimin e një mjedisi gjithpërfshirës ku studentët mund të shpreheshin lirisht nëpërmjet krijimtarisë.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë u frymëzua nga shembujt e projektit DC-VET WB (Dual Education in the Western Balkans), i cili nxjerr në pah punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe për të rritur aftësitë e tyre nëpërmjet punës bashkëpunuese në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: ○ Përcaktoni objektivat e punëtorisë: nxitni kreativitetin dhe vetë-shprehjen nëpërmjet pikturës. ○ Përgatitni materialet: bojëra pëlhure, çanta tote, furça dhe mjete për hapësirën e punës. ○ Organizoni vendin dhe sigurohuni që studentët të jenë të rehatshëm me procesin krijues.
2	Ekzekutimi: ○ Prezantoni studentët me konceptin e pikturës së pëlhurave dhe jepni udhëzime mbi teknikat.

	○ Lejoni nxënësit të krijojnë dizajnet e tyre në çantat tote, duke i inkurajuar ata të shprehin individualitetin e tyre. ○ Ofroni mbështetje gjatë gjithë procesit për të mbajtur një atmosferë pozitive dhe bashkëpunuese.
3	Vlerësimi: ○ Mblidhni feedback-un e studentëve lidhur me përvojën e tyre dhe atë që mësuan. ○ Vlerësoni nivelin e kreativitetit dhe angazhimit të treguar në dizajne. ○ Përdorni feedback-un për të përmirësuar seminarët e ardhshme dhe për t'u siguruar që ata të plotësojnë nevojat e nxënësve.

Grupi i synuar/s i praktikës

Nxënësit e Shkollës së Mesme të Mikpritjes dhe Turizmit me fokus në nxitjen e kreativitetit, vetë-shprehjes dhe përfshirjes sociale.

Numri i studentëve të përfshirë

15 nxënës

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

- Rritja e vetëbesimit dhe rritja personale.
- Nxiti punën në ekip dhe respektin për dallimet individuale.
- Forcuan ndjenjën e arritjes së nxënësve nëpërmjet veprave të tyre artistike.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Sigurohuni që të gjithë studentët të kenë qasje në materialet dhe mbështetjen e nevojshme.
- Inkurajoni kreativitetin dhe lejoni studentët të shprehin lirisht idetë e tyre unike.
- Përdorni feedback-un e studentëve për të përmirësuar dhe përshtatur punëtoritë e ardhshme krijuese.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=986500313495201&id=100064057236864&mibextid=wwXlfr&rdid=d8UUqX1KLseQ8Vk9#

Data

3 dhjetor 2024

16. Workshop mbi "Ricikloni dhe shpëtoni planetin" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Workshop mbi "Ricikloni dhe shpëtoni planetin"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Shkolla e mesme e Mikpritjes dhe Turizmit
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Një workshop i titulluar **"Ricikloni dhe shpëtoni planetin"** u mbajt për të edukuar studentët mbi rëndësinë e riciklimit dhe ruajtjes së mjedisit. Workshopi filloi me një prezantim mbi rëndësinë e riciklimit, duke theksuar rolin e tij vendimtar në mbrojtjen e mjedisit për brezat e ardhshëm. Pas sesionit informues, studentët u njohën me teknikat praktike të riciklimit, duke u fokusuar në materiale të tilla si qelqi, plastika dhe letra. Në pjesën krijuese të punëtorisë, nxënësit i aplikuan këto teknika duke ricikluar rrotullat e letrës dhe duke i transformuar ato në sende të dobishme dhe dekorative, siç janë mbajtësit e furnizimit të shkollave. Workshopi kishte për qëllim të nxiste ndërgjegjësimin mjedisor dhe të angazhonte studentët në aktivitete eko-miqësore, duke i inkurajuar ata të merrnin një rol aktiv në ruajtjen e planetit.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Ky workshop kishte për qëllim edukimin e nxënësve mbi rëndësinë e riciklimit dhe rolin e tij në sigurimin e një të ardhmeje të qëndrueshme. Ajo kërkoi të trajtonte nevojën për rritjen e ndërgjegjësimit ekologjik dhe nxitjen e sjelljes së ndërgjegjshme për mjedisin midis brezit të ri.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë u frymëzua nga shembujt e projektit DC-VET WB (Dual Education in the Western Balkans), i cili nxjerr në pah punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe për të rritur aftësitë e tyre nëpërmjet punës bashkëpunuese në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: ○ Përcaktoni objektivat: edukoni nxënësit rreth riciklimit dhe ruajtjes së mjedisit. ○ Përgatit materiale: rotulla letre, mjete për zejtari, burime arsimore mbi riciklimin. ○ Organizoni vendin dhe sigurohuni që të gjitha materialet të jenë në dispozicion për aktivitetet krijuese.
2	Ekzekutimi: ○ Prezantoni informacion mbi riciklimin dhe rëndësinë e tij për mjedisin. ○ Orientoni studentët përmes procesit të riciklimit dhe krijimit të artikujve të dobishëm nga materialet e ricikluara. ○ Nxisin bashkëpunimin dhe kreativitetin ndërsa studentët punojnë në projektet e tyre.
3	Vlerësimi: ○ Mblidhni feedback-un e nxënësve për atë që mësuam për riciklimin. ○ Vlerësoni suksesin e projekteve krijuese dhe përdorimin praktik të tyre.

- Reflektoni mbi efektivitetin e punëtorisë në rritjen e ndërgjegjësimit ekologjik.

Grupi i synuar/s i praktikës

Nxënësit e Shkollës së Mesme të Mikpritjes dhe Turizmit duke u fokusuar në edukimin mjedisor dhe nxitjen e eko-ndërgjegjes.

Numri i studentëve të përfshirë

18 studentë

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

- Rritja e ndërgjegjësimit për çështjet mjedisore dhe rëndësinë e riciklimit.
- Përmirësimi i kreativitetit dhe aftësive për zgjidhjen e problemeve nëpërmjet projekteve të riciklimit.
- Ndjenjë e rritur përgjegjësie ndaj planetit dhe praktikave të qëndrueshme.
- Inkurajoi punën në ekip dhe bashkëpunimin në nismat eko-miqësore.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Sigurohuni që aktivitetet të jenë praktike dhe t'u lejon nxënësve të angazhohen në mënyrë kreative me riciklimin.
- Siguroni materiale dhe udhëzime të mjaftueshme për studentët që të ndihen të sigurt në projektet e tyre.
- Përdorni feedback-un për të përmirësuar dhe përshtatur punëtoritë e ardhshme mjedisore.

Fotografitë

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=992085376270028&id=100064057236864&mibextid=wwXlfr&rdid=3BtRWGqyY9gLLXx6#

17. Workshop mbi "Ditën e Shtetformimit të BiH" Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Workshop mbi "Ditën e Shtetformimit të BiH"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Shkolla e mesme e Mikpritjes dhe Turizmit
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Për të festuar 25 nëntorin, Ditën e Shtetformimit të Bosnje-Hercegovinës, në këtë shkollë u mbajt një seminar historik. Workshopi u organizua nga seksioni "Të mësosh për jetën", me bashkëpunimin e mësuesit të historisë. Workshopi, i zhvilluar me studentë të klasës I-5, përfshinte një sërë aktivitete angazhuese: krijimin e një harku kohor historik të Bosnje-Hercegovinës, shkrimin e emrave të tyre në shkrimin boshnjak "bosančica", mësimin e figurave të shquara historike nga fusha të ndryshme dhe prodhimin e një gazete muri për Bosnje-Hercegovinën. Studentët ishin shumë aktivë në të gjitha aktivitetet, duke fituar si aftësi praktike ashtu edhe një kuptim më të thellë të historisë së vendit. Ky workshop u lejoi atyre të angazhohen me historinë në një mënyrë krijuese dhe interaktive.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Workshopi u organizua për të festuar Ditën e Shtetformimit dhe për të nxitur një lidhje më të thellë midis studentëve dhe historisë së tyre kombëtare. Ai kishte për qëllim të angazhonte studentët në të mësuar nëpërmjet metodave krijuese që inkurajojnë si shprehjen individuale ashtu edhe pjesëmarrjen kolektive.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë u frymëzua nga shembujt e projektit DC-VET WB (Dual Education in the Western Balkans), i cili nxjerr në pah punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe për të rritur aftësitë e tyre nëpërmjet punës bashkëpunuese në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: ○ Përcaktoni qëllimet arsimore: sensibilizoni për Ditën e Shtetformimit dhe historinë e Bosnje-Hercegovinës. ○ Përgatit materiale: letër, shënues, grafikë boshnjakë të shkrimeve, informacion rreth figurave historike. ○ Organizoni vendin dhe programoni seancën.
2	Ekzekutimi: ○ Prezantoni studentët me rëndësinë historike të Ditës së Shtetformimit. ○ Udhëzoni studentët në krijimin e afatit historik dhe mësimin e skenarit boshnjak. ○ Caktoni role për studentët për të paraqitur figura të shquara dhe për të krijuar gazetën mur.
3	Vlerësimi: ○ Mblidhni feedback-un e nxënësve për përvojën e tyre të të mësuarit. ○ Rishikoni daljet krijuese të tilla si kronologjia historike dhe gazeta mur. ○ Reflektoni mbi rezultatet për veprimtaritë e ardhshme arsimore

Grupi i synuar/s i praktikës

Nxënësit e Shkollës së Mesme të Mikpritjes dhe Turizmit duke u fokusuar në nxitjen e ndërgjegjësimit dhe kreativitetit kombëtar.

Numri i studentëve të përfshirë

16 nxënës

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

- Rritja e ndërgjegjësimit për historinë e Bosnje dhe Hercegovinës dhe Ditën e Shtetformimit.
- Aftësi të zgjeruara sociale dhe krijuese.
- Zhvilloi punën në ekip dhe aftësitë komunikuese nëpërmjet detyrave bashkëpunuese.
- Forcimi i lidhjes me trashëgiminë dhe kulturën kombëtare.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Sigurohuni që aktivitetet janë të angazhuara dhe ofrojnë një shumëllojshmëri të qasjeve të të mësuarit (vizuale, praktike, dhe të shkruara).
- Përshtati aktivitetet me stilet dhe nevojat e të mësuarit të nxënësve.
- Përdorni feedback-un e studentëve për të përmirësuar seminarët e ardhshme që festojnë festat kombëtare.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=977440647734501&id=100064057236864&mbextid=wwXIfr&rdid=cY5Ff20zp4R63MbR

Data

22 nëntor 2024

18. Workshop on Where creativity meets compassion Good practice

Titulli i praktikës së mirë	Ku krijimtaria takon dhembshurinë
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti "Ku krijimtaria takon dhembshurinë" ofron një mundësi për të shprehur kreativitetin e tyre duke zbuluar çantat e pëlhurave me dizajnet e tyre imagjinare dhe motivet e karikaturës. Këto çanta shumëngjyreshe u shfaqën dhe u shitën në një pazar bamirësie. Të ardhurat nga shitjet ishin të dedikuara për të mbështetur studentët e tjerë në nevojë, duke nxitur kështu solidaritetin, punën në ekip dhe ndjenjën e kontributit në komunitet. Një aspekt i veçantë i këtij aktiviteti ishte pjesëmarrja e studentëve me aftësi të kufizuara zhvillimore krahas studentëve tipikë, duke nxitur përfshirjen dhe mbështetjen reciproke.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Pse e zbatuat praktikën? Çfarë çështjesh doje të zgjidhje?

Ky aktivitet u projektua si një workshop krijues që kombinon shprehjen artistike me punën sociale përfituese. Çantat prej pëlhure simbolizojnë qëndrueshmërinë dhe ndërgjegjësimin ekologjik, ndërsa puna e përbashkët e studentëve me aftësi të kufizuara zhvillimore dhe e bashkëmoshatarëve të tyre ofroi një mundësi për të forcuar mjedisin gjithpërfshirës dhe për të zhvilluar mirëkuptimin reciprok.

Pse e zbatuat këtë praktikë?

Praktika u zbatua me qëllim të:

1. Nxitja e krijimtarisë kulturore dhe shprehja artistike midis nxënësve.

2. Rritja e ndërgjegjësimit për rëndësinë e solidaritetit dhe përgjegjësisë sociale.
3. Mblidhni fonde për të mbështetur studentët në nevojë.

Problemimet që donim të zgjidhnim:

- Mungesa e mundësive për nxënësit për të shprehur talentet e tyre krijuese nëpërmjet aktiviteteve shkollore.
- Nevoja për të forcuar solidaritetin dhe lidhjet shoqërore brenda shkollës.
- Mbështetje për studentët me prejardhje shoqërore të pafavorizuar nëpërmjet veprimeve konkrete.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga projekti DC-VET WB (Dual Education in the Western Balkans), i cili thekson punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe përmirësimin e aftësive të tyre të nevojshme në jetën e përditshme përmes punës së përbashkët në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Prokurimi i materialeve: qese pëlhere, bojë tekstile, furça dhe furnizime të tjera. • Organizimi i një punëtorie për të zbukuruar çantat dhe për të nxjerrë në pah qëllimet e aktivitetit. • Përgatitja e stendës për pazarin e bamirësisë.
2	Ekzekutimi: • Workshop kreativ: Studentët zbukurojnë çantat, zgjedhin dizajnet nga imagjinata e tyre ose të frymëzuar nga karikaturat. • Organizimi i pazarit: Shitja e çantave të pikturuara ndërsa informon vizitorët për qëllimin humanitar të aktivitetit.
3	Vlerësimi: • Analizoni shitjet e qeseve dhe fondet e mbledhura. • Mblidhni feedback-un e studentëve për përvojën e tyre gjatë aktivitetit.

- Vlerësoni ndikimin tek studentët që përfituan drejtpërdrejt ose tërthorazi nga rezultatet e aktivitetit.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi i synuar primar:** Studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore dhe studentët tipikë që morën pjesë në pikturimin e çantave dhe organizimin e pazarit.
- **Grupi i synuar sekondar:** Studentët në nevojë, të cilët përfituan nga fondet e mbledhura.

Numri i studentëve të përfshirë

- 12 studentë morën pjesë në pikturimin e çantave, duke përfshirë studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore dhe bashkëmoshatarët e tyre.
- 15 studentë morën pjesë në pazarin e bamirësisë, duke përfshirë ata që ishin përgjegjës për shitjet dhe promovimin.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet për studentët:

- Zhvillimi i aftësive artistike dhe krijuese.
- Forcimi i punës në ekip dhe ndërgjegjësimi për rëndësinë e ndihmës ndaj të tjerëve.
- Një ndjenjë përkatësie dhe arritjeje mes nxënësve me aftësi të kufizuara zhvillimore nëpërmjet punës bashkëpunuese me bashkëmoshatarët e tyre.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Përmirësimi i aftësive të bukura motorike nëpërmjet punës së saktë në pikturë.
- U zhvillua empatia dhe ndërgjegjësimi për rëndësinë e solidaritetit social.
- Forcimi i marrëdhënieve gjithëpërfshirëse midis studentëve me aftësi të kufizuara zhvillimore dhe studentëve tipikë nëpërmjet bashkëpunimit dhe mirëkuptimit reciprok.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Përshtati aktivitetet në mënyrë që të gjithë studentët, përfshirë edhe ata me aftësi të kufizuara zhvillimore, të marrin pjesë në mënyrë të barabartë.

- Nxitni një atmosferë gjithëpërfshirëse ku studentët zhvillojnë mirëkuptim dhe mbështetje reciproke.
- Përdorni motive unike të zgjedhura nga vetë studentët, në mënyrë që të gjithë pjesëmarrësit të mendojnë se puna e tyre është autentike dhe e vlefshme.
- Lejoni kohë të mjaftueshme për të gjitha fazat e aktivitetit, veçanërisht për punën krijuese nga studentët që kanë nevojë për mbështetje shtesë.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://drive.google.com/drive/folders/1XHKW2n5bbO5ReyVj3sWkbKZDBQpHhha>

<https://www.facebook.com/share/v/Z8ytbVgkgjuXPYY7/>

Data:

6 dhjetor 2024.

19. Workshop "Festimi i Ditës së Molit" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	"Festimi i Ditës së Molit"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti "Festimi i Ditës së Molit" përfshinte kryerjen e eksperimenteve të ndryshme të kimisë për të nderuar rëndësinë e numrit të Avogadros dhe konceptin e molit në shkencë. Studentët kryen eksperimente angazhuese dhe edukative si ndryshimet e ngjyrave në reaksionet kimike, prodhimin e gazeve dhe krijimin e modeleve të thjeshta kimike. Aktiviteti inkurajoi bashkëpunimin mes të gjithë studentëve, duke përfshirë edhe ata me aftësi të kufizuara, të cilët punuan së bashku me bashkëmoshatarët e tyre në hartimin dhe kryerjen e eksperimenteve. Veprimtaria u dha një mundësi studentëve të zhvillonin aftësi praktike, të krijonin besim dhe të nxisnin marrëdhënie përfshirëse.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Ky aktivitet u zbatua për:

1. Festoni Ditën e Molit si një mënyrë unike për të lidhur studentët me kiminë.
2. Sigurojini studentëve përvoja praktike të të mësuarit në shkencë.
3. Nxitja e përfshirjes duke përfshirë studentët me aftësi të kufizuara në aktivitetet shkencore.

Çështjet që donim të trajtonim:

- Mungesa e aktiviteteve praktike të kimisë që angazhojnë një gamë të gjerë studentësh.
- Mundësi të kufizuara për studentët me aftësi të kufizuara për të marrë pjesë aktivisht në shkencë.
- Nevoja për ta bërë kiminë më të afrueshme dhe më të këndshme për të gjithë studentët.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Zgjidhni eksperimente të përshtatshme për studentët e niveleve të ndryshme të aftësive, duke përfshirë reagime të thjeshta dhe demonstrime vizuale. • Siguroni materialet e nevojshme: kimikatet, xhamat, pajisjet e sigurisë dhe udhëzuesit mësimorë. • Organizoni grupe për të siguruar një përzierje të studentëve me aftësi të kufizuara dhe bashkëmoshatarëve të tyre për punë bashkëpunuese.
2	Ekzekutimi: • Kryen eksperimente: Studentët kryen 5-6 eksperimente kimie, duke u shpjeguar procedurat dhe rezultatet vëzhguesve. • Inkurajoni punën në ekip: Çdo grup punoi së bashku për të kryer dhe paraqitur eksperimentin e tyre. • Pjesëmarrja e audiencës: Vëzhgimi i studentëve të angazhuar duke bërë pyetje dhe duke diskutuar mbi eksperimentet.
3	Vlerësimi: • Mblidhni feedback-un e pjesëmarrësve dhe vëzhguesve rreth përvojës dhe mirëkuptimit të tyre. • Vlerësoni nivelin e përfshirjes dhe bashkëpunimit brenda grupeve studentore. • Rishikoni suksesin e ngjarjes lidhur me angazhimin dhe rezultatet e të mësuarit.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi i synuar primar:** Studentët me aftësi të kufizuara dhe bashkëmoshatarët e tyre që i kryen eksperimentet në mënyrë bashkëpunuese.
- **Grupi dytësor i synuar:** Studentët që vëzhgojnë eksperimentet, të cilët mësojnë nëpërmjet demonstrimit dhe diskutimit.

Numri i studentëve të përfshirë

- 25 studentë morën pjesë në kryerjen e eksperimenteve, duke përfshirë studentët me aftësi të kufizuara dhe bashkëmoshatarët e tyre.
- 24 studentë i vëzhguan eksperimentet dhe morën pjesë nëpërmjet diskutimit dhe Q&A.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet për studentët:

- Zbatimi praktik i koncepteve të kimisë nëpërmjet eksperimenteve praktike.
- Zhvillimi i besimit dhe aftësive të punës në ekip, veçanërisht tek studentët me aftësi të kufizuara.
- Forcimi i përfshirjes dhe i marrëdhënieve të bashkëmoshatarëve nëpërmjet punës bashkëpunuese.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Një kuptim më i mirë i koncepteve dhe parimeve të kimisë të demonstruara në eksperimente.
- Përmirësimi i aftësive të zgjidhjes së problemeve dhe komunikimit nëpërmjet punës në grup.
- Rritja e vlerësimit për shkencën si një fushë studimi e angazhuar dhe e arritshme.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Sigurohuni që eksperimentet të jenë të thjeshta, të sigurt dhe të arritshme për të gjithë pjesëmarrësit, përfshirë studentët me aftësi të kufizuara.
- Jepni udhëzime dhe udhëzime të qarta për t'i ndihmuar studentët të ndihen të sigurt gjatë aktivitetit.

- Nxitni një mjedis gjithpërfshirës duke inkurajuar bashkëpunimin dhe mbështetjen reciproke midis të gjithë studentëve.
- Përdoreni Ditën e Moles si një mundësi për të nxitur si mësimin shkencor, ashtu edhe përfshirjen sociale.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)
<https://www.facebook.com/share/p/mrVs1csD51kCRLWg/>

Data: 23 tetor 2024.

20. "Decoupage Workshop" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	"Punëtorja e decoupage"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

"Decoupage Workshop" mbledhi nxënësit e shkollave dhe fëmijët në lëvizje me qëllim nxitjen e kreativitetit dhe mirëkuptimit reciprok nëpërmjet punës bashkëpunuese. Pjesëmarrësit përdorën teknikën e decoupage për të dekoruar sende të tilla si kuti druri dhe kavanoza. Një pazar bamirësie është planifikuar ku do të shiten sendet e dekoruara, me të gjitha të ardhurat që kanë për qëllim mbështetjen e studentëve socialisht të pambrojtur. Ky aktivitet inkurajoi përfshirjen, solidaritetin dhe kreativitetin, duke lejuar si nxënësit e shkollave, ashtu edhe fëmijët në lëvizje të bashkëpunojnë dhe të mësojnë nga njëri-tjetri.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Ky aktivitet u zbatua për:

1. Nxitni unitetin dhe ndërveprimin midis nxënësve të shkollës dhe fëmijëve në lëvizje.
2. Zhvilloni aftësitë krijuese nëpërmjet teknikës së decoupage.
3. Siguroni mbështetje financiare për studentët në nevojë.

Çështjet që donim të trajtonim:

- Mungesa e mundësive për fëmijët në lëvizje për të marrë pjesë në aktivitete krijuese.
- Hapësira të kufizuara për të zhvilluar marrëdhënie përfshirëse midis nxënësve të shkollës dhe fëmijëve në lëvizje.
- Burime financiare të pamjaftueshme për të mbështetur studentët socialisht të pambrojtur.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga DC-VET WB (Dual Education in the Projekti Ballkani Perëndimor, i cili thekson punëtoritë e dizajnuara për të promovuar aktive Pjesëmarrja e studentëve dhe përmirësimi i aftësive të tyre të nevojshme në jetën e përditshme nëpërmjet punës së përbashkët në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Materiale prokuruese: bojëra, pecetë decoupage, ngjitës, furça, kuti druri dhe kavanoza qelqi. • Organizoni punëtorinë me të gjithë pjesëmarrësit, duke shpjeguar teknikën e decoupage. • Planifikoni një pazar bamirësie për të shitur sendet e dekoruara gjatë punëtorisë.
2	Ekzekutimi: • Decoupage Workshop: Nxënësit e shkollave dhe fëmijët në lëvizje dekoruan sende duke përdorur teknikën e decoupage. • Charity Bazaar (planifikuar): Shitja e sendeve të dekoruara ndërsa informon vizitorët mbi qëllimet e aktivitetit.
3	Vlerësimi: • Mblidhni feedback-un e pjesëmarrësve në lidhje me përvojën e tyre në workshop. • Vlerësoni ndikimin e aktivitetit në marrëdhëniet dhe aftësitë krijuese. • Vlerësoni suksesin e pazarit sapo të mbahet.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi i synuar primar:** Nxënësit e shkollave dhe fëmijët në lëvizje që morën pjesë së bashku në workshop.
- **Grupi i synuar sekondar:** Studentët socialisht të pambrojtur që do të përfitojnë nga fondet e mbledhura.

Numri i studentëve të përfshirë

- Punëtorja e decoupage përfshinte 8 nxënës shkolle dhe 7 fëmijë në lëvizje.
- Pazari i planifikuar i bamirësisë do të përfshijë 15 studentë, duke përfshirë shitjet dhe promovimet.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet për studentët:

- Zhvillimi i aftësive krijuese dhe teknika e decoupage.
- Forcohet empatia dhe kuptueshmëria e fëmijëve me prejardhje të ndryshme.
- Promovimi i marrëdhënieve përfshirëse nëpërmjet aktiviteteve bashkëpunuese.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Përmirësimi i aftësive motorike fine nëpërmjet një pune të detajuar dekorimi.
- Përmirësimi i komunikimit dhe aftësive sociale nëpërmjet bashkëpunimit në grup.
- Rritja e ndërgjegjësimit për rëndësinë e solidaritetit social.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Lejoni një ritëm të adaptueshëm për të siguruar që të gjithë pjesëmarrësit mund të kontribuojnë në mënyrë të barabartë.
- Inkurajoni unitetin dhe mirëkuptimin reciprok nëpërmjet dialogut dhe qëllimeve të përbashkëta.
- Organizoni seminare në një mënyrë që nxit lirinë dhe shprehjen krijuese.
- Siguroni materiale të mjaftueshme dhe mbështetje logjistike për të gjitha fazat e aktivitetit.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://www.facebook.com/watch/?v=1147724773537580&rdid=sM1eQ9Ncw2wSWdJR>

Data:

17 dhjetor 2024

21. Bërja e trëndafilave kanavacë në praktikën Brooche FormGood

Titulli i praktikës së mirë	Bërja e trëndafilave kanavacë në formë brooche
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti "**Making Canvas roses in Brooche Form**" përfshinte fëmijët me aftësi të kufizuara zhvillimore dhe bashkëmoshatarët e tyre dhe fëmijët në lëvizje (migrantët). Duke punuar së bashku studentët bënë brooches unike në formë trëndafilash duke përdorur kanavacë dhe pëlhurë tjetër. Brooches shiten në pazarin humanitar pas punëtorisë dhe paratë e mbledhura u ridrejtuuan tek studentët në nevojë sociale. Aktiviteti ishte gjithpërfshirës dhe krijues dhe fuqizoi një ndjenjë bashkësie dhe solidariteti mes pjesëmarrësve në mënyrë që të pranonin dallimet dhe të kuptonin më mirë njëri-tjetrin.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Kjo praktikë u krijua si një metodë që do të inkurajojë përfshirjen sociale dhe bashkëpunimin mes fëmijëve nga nevoja dhe origjinë të ndryshme. Aktiviteti theksoi rëndësinë e shprehjes artistike si mjete për t'u lidhur dhe për të nxitur solidaritetin. Aspektet humanitare dhe materialet e pranueshme për mjedisin i shtuan vlerën projektit. Pse e zbatuat praktikën?

Praktika u zbatua me qëllim që:

1. Për të bërë mjedis gjithpërfshirës që fëmijët me aftësi dhe origjinë të ndryshme mund të studiojnë dhe të punojnë së bashku
2. Për të ndërtuar aftësi krijuese dhe praktike për çdo pjesëmarrës

3. Për të nxitur solidaritetin dhe respektin e përbashkët trough veprimtari humanitare

Problemimet që duam të zgjidhim:

- Nevoja për të bërë aktivitete që inkurajon përfshirjen tek fëmijët me vështirësi zhvillimore dhe fëmijët në lëvizje (migrantët)
- Mundësi e pamjaftueshme për fëmijët në lëvizje për t'u ndjerë të pranuar dhe të përfshirë në aktivitetin shkollor
- Nevoja për mbështetje financiare për studentët në nevojë sociale

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga projekti DC-VET WB (Dual Education in the Western Balkans), i cili thekson punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe përmirësimin e aftësive të tyre të nevojshme në jetën e përditshme përmes punës së përbashkët në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: 📋 Prokurimi i materialeve për bërjen e brooches (kanavacë, gjilpëra, fije, ngjitës, boucles sigurisë). 📋 Organizimi i workshop-eve që përfshijnë fëmijët me aftësi të kufizuara zhvillimore, bashkëmoshatarët e tyre dhe fëmijët në lëvizje. 📋 Përgatitja për shitjen e broshurave në pazaret humanitare.
2	Ekzekutimi: 📋 Organizimi i punëtorisë: Nxënësit, të mbështetur nga mësuesit e tyre, bënë brooches duke zgjedhur ngjyra dhe forma të ndryshme për një dizajn unik. 📋 Shitja e brooches në pazar: Studentët morën pjesë aktivisht në promovimin dhe shitjen e punës së tyre.
3	Vlerësimi: - Analiza e fondeve të mbledhura dhe vlerësimi i përfitimeve për studentët që kanë marrë ndihmë.

- Feedback nga pjesëmarrësit në lidhje me përvojën e tyre në workshop dhe pazar.
- Vlerësimi i ndikimit të aktiviteteve në forcimin e përfshirjes dhe komunitetit midis pjesëmarrësve.

Grupi i synuar/s i praktikës

 Grupi kryesor i synuar: Fëmijët me aftësi të kufizuara zhvillimore, studentët tipikë dhe fëmijët në lëvizje (migrantët) që morën pjesë së bashku në seminare dhe pazare.

Grupi i synuar dytësor: Studentët në nevojë sociale që do të marrin fonde të mbledhura.

Numri i studentëve të përfshirë

- 15 studentë morën pjesë në bërjen e broches duke përfshirë fëmijët me aftësi të kufizuara zhvillimore, fëmijët pa aftësi të kufizuara dhe fëmijët në lëvizje.
- 20 studentë morën pjesë në pazarin humanitar, duke përfshirë shitjen dhe promovimin.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet për studentët:

- Zhvillimi i aftësive krijuese dhe praktike.
- Forcimi i ndjenjave të lidhjes dhe kuptimi reciprok i nevojave dhe prejardhjeve të ndryshme.
- Ndjenja e arritjes dhe e përfitimeve duke kontribuar në një qëllim të përbashkët.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Përmirësimi i aftësisë së shkëlqyer motorike dhe aftësia për punë të sakta dore.
- Zhvillimi i empatisë, tolerancës dhe solidaritetit mes nxënësve
- Forcimi i aftësive të komunikimit përmes shitjes dhe ndërveprimit në pazar

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Organizoni seminare me mbështetje të mjaftueshme mentori në mënyrë që çdo student të mund të marrë pjesë.
- Përfshini fëmijë nga grupe të ndryshme shoqërore për të inkurajuar përfshirjen dhe mirëkuptimin reciprok.

- Lejojini pjesëmarrësve lirinë për të zgjedhur dizajnin e broçeve të tyre në mënyrë që çdo pjesë të jetë unike dhe të shfaqë krijimtarinë e tyre.
- Komunikoni qartë qëllimet humanitare të aktivitetit për të rritur motivimin dhe interesin midis pjesëmarrësve dhe vizitorëve në pazar.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://drive.google.com/drive/folders/1F8PP4iHf93p9fdyh-1oYI305NueN6LYs>

Data:

10 dhjetor 2024.

22. Aftësia e hekurosjes dhe palosjes së rrobaveGood praktikë

Titulli i praktikës së mirë	Aftësia e hekurosjes dhe palosjes së rrobave
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti "**Hekurosja dhe palosja e rrobave me myk kartoni**" u drejtua për të zhvilluar aftësi praktike dhe jetësore të studentëve me aftësi të kufizuara zhvillimore. Nxënësit hekurosnin dhe palosnin rrobat me ndihmën e mësuesve. Ata po përdornin myk kartoni të përgatitur për palosje të saktë. Ky aktivitet u mundëson atyre të mësojnë aftësi të cilat mund t'i aplikojnë në jetën e përditshme, dhe gjithashtu ata zhvillojnë një ndjenjë pavarësie dhe përgjegjësie.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Praktika u krijua si mbështetje për studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore për t'i ndihmuar ata të zhvillojnë aftësitë jetësore që do t'i ndihmojnë ata në detyrat e përditshme dhe do të rrisin pavarësinë e tyre. Myku i kartonit u shtua për ta bërë më të lehtë palosjen dhe për të rritur saktësinë. Aktiviteti synonte të forconte vetëbesimin e nxënësve nëpërmjet përfundimit me sukses të detyrave specifike."

- **Qëllimi:** Zhvillimi i aftësive praktike dhe pavarësia e studentëve me aftësi të kufizuara zhvillimore
- **Zgjidhja e problemeve:** Vështirësitë me detyrat bazë të përditshme nga studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore si hekurosja dhe veshja me tela janë një pjesë e rëndësishme e pavarësisë së tyre të ardhshme.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga projekti DC-VET WB (Dual Education in the Western Balkans), i cili thekson punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe përmirësimin e aftësive të tyre të nevojshme në jetën e përditshme përmes punës së përbashkët në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: ● Përgatitni materiale: myk kartoni në madhësi dhe forma të ndryshme për rrobat e palosshme, hekurin, dërrasën e hekurosjes dhe rrobat. ● Organizoni hapësirën për të siguruar performancë të sigurt të aktivitetit. ● Planifikoni rolet e mësuesit dhe asistentit për të mbështetur nxënësit gjatë detyrës.
2	Ekzekutimi: ■ Demonstroni teknikën e duhur të hekurosjes dhe palosjes së rrobave duke përdorur myk. ■ Nxënësit i praktikuan këto veprime me ndihmën e mësuesve, duke ndjekur udhëzimet e përgatitura.
3	Vlerësimi: ● Vlerësoni se sa mirë i kanë zotëruar studentët teknikat e hekurosjes dhe palosjes së rrobave. ● Bisedoni me studentët për përvojat e tyre dhe për çdo vështirësi që hasën për të përmirësuar aktivitetin.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore zhvillojnë aftësi praktike dhe jetësore nëpërmjet këtij aktiviteti.

Numri i studentëve të përfshirë

- Në këtë aktivitet morën pjesë 10-15 studentë me aftësi të kufizuara zhvillimore.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet **për studentët:**

- Zhvillimi i aftësive bazë si hekurosja dhe veshja me tela.
- Forcimi i pavarësisë dhe vetëbesimit nëpërmjet detyrave të përditshme të përfunduara me sukses.
- Krijimi i ndjenjës së dobisë dhe kompetencës.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Përmirësimi i koordinimit të lëvizjes dhe vëmendja ndaj detajeve.
- Zhvilloni një ndjenjë përgjegjësie në lidhje me higjienën personale dhe pamjen.
- Rrit motivimin për të mësuar aftësi të tjera praktike.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Përgatitni një hapësirë të sigurt për kryerjen e aktiviteteve, veçanërisht hekurosjen, për të shmangur aksidentet.
- Përdorni udhëzimet vizuale dhe demonstrimet për t'ua bërë më të lehtë nxënësve të kuptojnë detyrat.
- Siguroni myk të madhësive të ndryshme të përshtatura me rrobat që përdorim në mënyrë që nxënësit me aftësi të ndryshme të mund të përfundojnë detyrat.
- Përfshini aktivitetet në planet e rregullta shkollore për të zhvilluar aftësi të vazhdueshme jetësore për nxënësit.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://www.facebook.com/share/v/SQdTQXMPvg248fbT/>

Data:

27 nëntor 2024.

23. Vizitë në Bashki dhe stacion policor Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Vizitë në stacionin e Komunës dhe Policisë
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti i titulluar 'Vizita në Komunën e Hadžićit dhe Stacionit të Policisë' u organizua me kujdes për të fuqizuar studentët me vështirësi zhvillimore, duke i pajisur ata me njohuri thelbësore rreth procedurave administrative dhe institucioneve të ndryshme jetike për lundrimin e detyrave të rëndësishme jetësore. Gjatë kësaj përvoje pasuruese, studentëve iu dha mundësia të eksploronin bashkinë, ku zbuluan procesin e certifikimit të dokumenteve, marrjen e një çertifikate lindjeje dhe sigurimin e një çertifikate shtetësie. Për më tepër, vizita e tyre në stacionin e policisë i lejoi ata të angazhohen me punën e përkushtuar të policëve, duke fituar njohuri mbi procedurat për marrjen e një karte identiteti personale dhe një pasaportë. Kjo nismë doli të ishte jashtëzakonisht e vlefshme, pasi u dha këtyre studentëve informacion vendimtar, duke nxitur pavarësinë e tyre të përditshme dhe duke rritur aftësinë e tyre për t'u integruar në mënyrë transparente në jetën shoqërore.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Kjo nismë u hartua me mend për të fuqizuar studentët me vështirësi zhvillimore, duke u mundësuar atyre të fitojnë njohuri thelbësore mbi proceset administrative dhe institucionet që janë jetike për nxitjen e pavarësisë së tyre. Për fat të keq, këtyre studentëve shpesh u mungon mundësia për t'u familjarizuar me rolet e bashkisë dhe të stacionit të policisë. Kjo vizitë u dha atyre një mundësi unike dhe të paçmueshme për të mësuar rreth procedurave të rëndësishme

që lidhen me marrjen e dokumenteve personale vendimtare. Për më tepër, veprimtaria shërbeu gjithashtu si një platformë kuptimplotë për zgjerimin e përfshirjes sociale nëpërmjet angazhimit të drejtpërdrejtë me përfaqësuesit institucionalë, duke nxitur lidhjet që mund të mbështesin integrimin e tyre në komunitet.

Pse e zbatuat praktikën?

1. Objektivi: Fuqizimi i studentëve me vështirësi zhvillimore duke u ofruar atyre informacion thelbësor në lidhje me proceset administrative dhe institucionet e nevojshme për kryerjen e detyrave të rëndësishme jetësore.
2. Trajtimi i çështjes: Studentët me vështirësi shpesh nuk janë të njohur me proceset e verifikimit të dokumenteve dhe lëshimin e dokumenteve personale dhe të udhëtimit, të cilat mund të pengojnë pavarësinë dhe integrimin e tyre në shoqëri.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga DC-VET WB (Dual Education in the Projekti Ballkani Perëndimor, i cili thekson punëtoritë e dizajnuara për të promovuar aktive Pjesëmarrja e studentëve dhe përmirësimi i aftësive të tyre të nevojshme në jetën e përditshme nëpërmjet punës së përbashkët në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: - o Organizoni një takim për vizita me bashkinë dhe stacionin policor. - o Përgatitni studentët për aktivitetet nëpërmjet diskutimit dhe përgatitjes rreth asaj që do të mësojnë dhe çfarë mund të presin nga vizita. - o Siguroni shoqërimin dhe mbështetjen e mësuesve dhe ndihmësve për kryerjen e sigurt të vizitave.
2	Ekzekutimi: - Studentët vizituan komunën, ku mësuan për procedurat e certifikimit të dokumenteve dhe lëshimin e certifikatave të lindjes dhe certifikatave të shtetësisë. - Pas kësaj, ata vizituan stacionin e policisë, ku u njohën me punën e policisë dhe mësuan se si të merrnin një kartë identifikimi personale dhe një pasaportë.

3	Vlerësimi: • Feedback nga studentët në lidhje me vizitën dhe sa të dobishme ishin njohuritë e fituara. • Diskutim rreth përshtypjeve të nxënësve dhe pyetjeve që lindën gjatë vizitës. • Vlerësimi nëse studentët tani janë më të informuar rreth procedurave administrative dhe institucioneve.
---	--

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët me vështirësi zhvillimore që morën pjesë në vizitën në bashki dhe në stacionin policor.

Numri i studentëve të përfshirë

- Në aktivitet morën pjesë 10-15 nxënës me vështirësi zhvillimore.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

· Përfitimet për studentët:

- Marrja e informacionit bazë në lidhje me proceset administrative, të tilla si certifikimi i dokumenteve dhe lëshimi i dokumenteve personale dhe të udhëtimit.
- Forcimi i pavarësisë në kryerjen e detyrave të rëndësishme jetësore.
- Familjarizimi me punën e institucioneve dhe kuptimi i funksioneve të tyre.

· Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Rritja e përfshirjes sociale nëpërmjet angazhimit të drejtpërdrejtë me institucionet dhe zyrtarët.
- Zhvilloi aftësinë për të marrë vendime të bazuara në fakte në lidhje me procedurat administrative.
- Forcimi i vetëbesimit dhe ndjenja e kompetencës në kryerjen e detyrave themelore të jetës.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Ofroni mbështetje shtesë për studentët duke shpjeguar hapat në procedurat administrative në mënyrë që ata të kuptojnë dhe të mbajnë më mirë informacionin.

- Përfshini studentët në biseda me përfaqësues nga bashkia dhe policia, kështu që ata ndihen si pjesëmarrës aktivë në vizitë.
- Organizoni vizita në institucione të tjera përkatëse (p.sh., struktura të kujdesit shëndetësor, banka) për t'u dhënë studentëve një perspektivë më të gjerë mbi shërbimet sociale dhe procedurat administrative.
- Përgatitni studentët për sfidat ose pasiguritë e mundshme që mund të lindin gjatë vizitave dhe u ofroni atyre mbështetje në interpretimin e informacionit të ri.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)
https://drive.google.com/drive/folders/1Jk_h4cOKHYZZq3fzPogm3Z5B0clUABqB

Data:

13 nëntor 2024.

24. "Përkujtimi i Ditës së Shtetformimit" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	"Përkujtimi i Ditës së Shtetformimit"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti **"Përkujtimi i Ditës së Shtetformimit"** u organizua për të ndihmuar studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore për të kuptuar rëndësinë e kësaj date të rëndësishme për Bosnje-Hercegovinën. Nëpërmjet veprimtarive krijuese, të tilla si vizatimi i stemës së Bosnje-Hercegovinës dhe krijimi i një bordi kohor, studentët mësuuan për simbolet dhe historinë e vendit. Punimet e nxënësve u shfaqën në sallën e shkollës, duke u dhënë atyre mundësinë të shfaqin kontributet e tyre në përkujtimin e kësaj feste kombëtare. Ky aktivitet ndihmoi në zhvillimin e ndërgjegjësimit kulturor dhe patriotizmit midis studentëve.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Kjo praktikë u projektua për të ndihmuar studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore të zhvillojnë një kuptim të rëndësishëm të Ditës së Shtetformimit dhe simboleve kyçe të Bosnje-Hercegovinës, si dhe zhvillimit historik të vendit. Aktivitetet u projektuan në mënyrë krijuese, të përshtatura me aftësitë e nxënësve, duke siguruar pjesëmarrjen e tyre aktive.

1. **Qëllimi:** T'i prezantojmë studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore në simbolet dhe historinë e Bosnje-Hercegovinës në një mënyrë që është e kuptueshme dhe krijuese.

Problem për t'u zgjidhur: Ekziston nevoja për të përfshirë studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore në aktivitete të rëndësishme sociale dhe kulturore, duke zhvilluar kështu ndërgjegjësimin e tyre për festat kombëtare dhe identitetin e tyre.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga projekti DC-VET WB.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Planifikoni datën dhe hapësirën për përkujtimin e Ditës së Shtetformimit. • Përgatitni materiale për vizatim (letër, lapsa me ngjyra, shënues) dhe për krijimin e tabelës kohore (karton, pëlhurë, bojëra, imazhe). • Përgatitni studentët duke diskutuar rëndësinë e Ditës së Shtetformimit dhe simbolet e Bosnje-Hercegovinës.
2	Ekzekutimi: • Studentët vizatuan stemën e Bosnje dhe Herzegovinës, ndërsa të tjerë punuan për krijimin e një bordi kohor, duke treguar ngjarje kyçe në historinë e vendit. • Punimet e nxënësve u shfaqën në sallën e shkollës, duke u mundësuar nxënësve të ndajnë krijimet e tyre me bashkëmoshatarët e tyre.
3	Vlerësimi: • Vlerësoni se sa e kuptojnë studentët rëndësinë e Ditës së Shtetformimit dhe simbolikën që përfaqësonin në veprat e tyre. • Diskutoni me studentët ndjenjat e tyre për aktivitetin dhe atë që mësuuan për Bosnje-Hercegovinën.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore që morën pjesë në përkujtimin e Ditës së Shtetformimit nëpërmjet aktiviteteve krijuese.

Numri i studentëve të përfshirë

- **Në aktivitet morën pjesë 10-15 studentë** me aftësi të kufizuara zhvillimore.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

· **Përfitimet për studentët:**

- Zhvillimi i ndërgjegjësimit kulturor rreth Bosnje-Hercegovinës dhe historisë së saj.
- Rritja e ndjenjave të krenarisë dhe patriotizmit nëpërmjet pjesëmarrjes aktive në përkujtimin e Ditës së Shtetformimit.
- Shprehja krijuese dhe zhvillimi i aftësive artistike nëpërmjet vizatimit të stemës dhe krijimit të tabelës kohore.

· **Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:**

- Rritja e përfshirjes sociale dhe kulturore të nxënësve me aftësi të kufizuara zhvillimore në aktivitetet shkollore.
- Aftësi të zhvilluara për të kuptuar dhe shprehur simbolet dhe ngjarjet kryesore kombëtare.
- Kreativiteti dhe motivimi i rritur për të marrë pjesë në aktivitetet shkollore

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Për të përshtatur aktivitetet në bazë të aftësive të nxënësve, duke përdorur materiale dhe teknika të ndryshme që janë më të lehta për t'u zbatuar.
- Të përfshijë studentët në shpjegimin e kuptimit të simboleve dhe datave për t'i bërë ata pjesëmarrës aktivë në procesin e të mësuarit.
- T'i inkurajojë studentët të eksplorojnë dhe të ndajnë me të tjerët informacione rreth simboleve dhe historisë së tyre, duke nxitur ndjenjën e komunitetit.
- Të organizojnë ekspozita të veprave të nxënësve në shkollë, duke u dhënë atyre mundësinë të shfaqin punën e tyre të vështirë, gjë që do të rrisë vetëbesimin e tyre.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

https://drive.google.com/drive/folders/1K8RWVEy2IAKU7ZG2h2V1_EGBmGdUbfW

Data: 25 nëntor 2024.

25. "Mrekullitë e vjeshtës" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	«Mrekullitë e vjeshtës»
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti **"Mrekullitë e vjeshtës"** u organizua në oborrin e shkollës, ku nxënës me aftësi të kufizuara zhvillimore dhe nxënës të tjerë morën pjesë në punëtori të ndryshme krijuese. Na u bashkuan edhe mysafirët e Shkollës së Mesme për Ushqim dhe Turizëm, duke krijuar një mundësi për bashkëpunim mes shkollave. Aktivitetet përfshinin pikturimin në letër transparente, bërjen e dekorimeve krijuese nga gjethet dhe frutat dhe një lojë konkurruese. Në fund të aktivitetit, të gjithë shijuan një vakt në restorantin tonë të shkollës. Aktiviteti nxiti kreativitetin, punën në ekip dhe solidaritetin mes studentëve.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Qëllimi i kësaj praktike ishte t'u mundësonte studentëve me aftësi të kufizuara zhvillimore të merrnin pjesë në aktivitete të përbashkëta krijuese me bashkëmoshatarët e tyre, duke zhvilluar kështu aftësitë e tyre sociale dhe krijuese. Nëpërmjet bashkëpunimit me nxënësit e një shkolle tjetër, u siguroi edhe mundësia për ndërveprim reciprok dhe shkëmbim përvojash.

1. **Qëllimi:** Të inkurajojë studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore të marrin pjesë aktivisht në aktivitete sociale dhe krijuese, duke përfshirë studentë të tjerë për të rritur përfshirjen sociale.
2. **Problem për t'u zgjidhur:** Nevoja për të krijuar mundësi për shprehje krijuese dhe zhvillimin e frymës ekipore mes nxënësve, si dhe forcimin e lidhjeve mes studentëve me aftësi të kufizuara dhe bashkëmoshatarëve të tyre.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga projekti DC-VET WB (Dual Education in the Western Balkans), i cili thekson punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe përmirësimin e aftësive të tyre të nevojshme në jetën e përditshme përmes punës së përbashkët në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Zgjidhni datën dhe hapësirën për aktivitetin. • Përgatitni materiale për punëtori krijuese (fletë transparente, bojëra, gjethe, fruta, materiale dekorimi). • Organizoni vizitën e shkollës së mysafirëve dhe planifikoni aktivitete sipas aftësive dhe interesave të tyre.
2	Ekzekutimi: • Studentët morën pjesë në seminare, duke pikturuar mbi fletë transparente dhe duke bërë dekorime nga gjethet dhe frutat. • Ata morën pjesë gjithashtu në një lojë konkurruese, e cila përfshinte punën në ekip dhe kreativitetin. • Në fund, të gjithë shijuan një vakt në restorantin tonë shkollor, si shpërblim për përpjekjet dhe kreativitetin e tyre.
3	Vlerësimi: • Vlerësoni se sa shumë u kënaqën studentët me aktivitetet dhe sa mirë punuan në ekipe. • Diskutoni me studentët se si ndiheshin për aktivitetin dhe çfarë mësuam për shprehjen krijuese dhe bashkëpunimin.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore që morën pjesë në aktivitetet "Mrekullitë e vjeshtës".

- **Grupi i synuar sekondar:** Studentë të tjerë që morën pjesë në seminare dhe në lojën konkurruese.

Numri i studentëve të përfshirë

- **15-20 studentë** me aftësi të kufizuara zhvillimore, si dhe **10-15 studentë të tjerë** që morën pjesë në punëtoritë krijuese dhe lojën konkurruese.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet për studentët:

Zhvillimi i krijimtarisë përmes pikturës dhe bërjes së dekoratave.

- Inkurajimi i punës në ekip dhe solidariteti mes studentëve me aftësi të kufizuara dhe studentëve jo të paaftë.
- Zhvillimi i aftësive sociale nëpërmjet ndërveprimit dhe aktiviteteve të përbashkëta.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Rritja e përfshirjes sociale të studentëve me aftësi të kufizuara zhvillimore.
- Kreativitet dhe aftësi të zgjeruara për të punuar në një ekip.
- Rritja e motivimit për të marrë pjesë në aktivitetet dhe projektet e ardhshme të përbashkëta.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Përshtati aktivitetet në bazë të aftësive të nxënësve dhe sigurohu që të gjithë të kenë shansin të marrin pjesë aktivisht.
- Përfshini mysafirët dhe shkollat e tjera për të zgjeruar përvojat dhe për të nxitur bashkëpunimin reciprok.
- Inkurajoni studentët të angazhohen në lojëra të përbashkëta dhe aktivitete ekipore për të rritur ndjenjën e lidhjes me njëri-tjetrin.
- Jepni shpërblime (si një vakt i përbashkët) si motivim dhe njohje për përpjekje dhe kreativitet.

Fotografite <https://drive.google.com/drive/folders/1b3GICbAVeepESP0ObO5rUarbMizKazoJ>

26. "Stili i jetesës shumëngjyrëshe dhe i shëndetshëm - Punëtorja e gjuhës angleze" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	"Stili i jetesës shumëngjyrëshe dhe i shëndetshëm - Punëtorja e gjuhës angleze"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti **"Stili i jetesës shumëngjyrëshe dhe i shëndetshëm - Punëtorja e gjuhës angleze"** u organizua si një workshop ku studentët mësuin anglisht ndërsa përgatitnin një snack të shëndetshëm frutash. Nëpërmjet ushtrimeve interaktive gjuhësore, studentët zgjeruan njohuritë e tyre mbi anglishten në kontekstin e ushqimit të shëndetshëm. Aktiviteti ishte i hapur për të gjithë studentët. Përveç studentëve me aftësi të kufizuara, morën pjesë edhe studentët tipikë dhe fëmijët migrantë. Qëllimi ishte kombinimi i aftësive gjuhësore me zakonet praktike të shëndetshme të jetës, nxitja e shëndetit, kreativitetit dhe bashkëpunimit mes studentëve.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Kjo praktikë ishte projektuar për të ndihmuar studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore, studentët tipikë dhe fëmijët migrantë të mësojnë anglisht në kontekstin e ushqimit të shëndetshëm. Ajo ofroi një mundësi për studentët që të lidhen nëpërmjet aktiviteteve të përbashkëta, duke mësuar se si të komunikojnë në anglisht, ndërsa promovojnë shëndetin dhe kreativitetin në përgatitjen e ushqimit.

1. **Qëllimi:** Të forcohen aftësitë gjuhësore të nxënësve në kontekstin e zakoneve të shëndetshme të jetesës, nxitja e shëndetit nëpërmjet edukimit dhe ndërveprimit mes nxënësve me prejardhje të ndryshme.
2. **Problem për t'u zgjidhur:** Nevoja për të krijuar një mjedis gjithpërfshirës ku studentët me aftësi të kufizuara, studentët tipikë dhe fëmijët migrantë mund të mësojnë dhe të punojnë së bashku, duke zhvilluar aftësitë e tyre gjuhësore dhe ndërgjegjësimin për një jetesë të shëndetshme.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga DC-VET WB

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Zgjidhni një temë (shëndeti dhe frutat) dhe përgatitni materiale mësimore për mësimet e gjuhës angleze (fjalor, imazhe, receta). • Përgatitni fruta dhe materiale për përgatitjen e snack-eve (thika, tabaka, ustensile përzierëse). • Planifikoni organizatën e grupit, duke përfshirë studentët me aftësi të kufizuara, studentët tipikë dhe fëmijët migrantë.
2	Ekzekutimi: • Studentët mësojnë anglisht nëpërmjet ushtrimeve që lidhen me frutat, snack-et e shëndetshme dhe përgatitjen e snack-eve. • Ata punojnë së bashku për të përgatitur një ushqim të shëndetshëm frutash, duke përdorur anglishten për të përshkruar frutin dhe për të krijuar recetën. • Aktiviteti përfshinte të gjithë studentët, duke përfshirë ata me aftësi të kufizuara, studentët tipikë dhe fëmijët migrantë, duke u mundësuar studentëve bashkëpunim dhe punë ekipore.
3	Vlerësimi:

- Vlerësoni se sa mirë i kuptuan dhe i zbatuan studentët aftësitë gjuhësore në kontekstin e zakoneve të shëndetshme.
- Diskutoni me studentët për përvojën e tyre në përgatitjen e snack-ut të frutave, preferencat e tyre dhe për atë që mësuan për ushqimin e shëndetshëm dhe gjuhën angleze.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore që morën pjesë në seminarët e gjuhës angleze dhe përgatitjen e snack-ut të frutave.
- **Grupi i synuar sekondar:** Nxënësit tipikë dhe fëmijët migrantë që morën pjesë në të njëjtin aktivitet.

Numri i studentëve të përfshirë

- **15-20 studentë** me aftësi të kufizuara zhvillimore, **10-15 studentë tipikë** dhe **5-10 fëmijë migrantë**.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet për studentët:

- Zhvillimi i aftësive gjuhësore në gjuhën angleze nëpërmjet temave që lidhen me shëndetin dhe ushqimin.
- Të mësosh zakone të shëndetshme jete nëpërmjet aktiviteteve praktike.
- Inkurajimi i bashkëpunimit mes studentëve me prejardhje dhe aftësi të ndryshme.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Përmirësimi i aftësive gjuhësore në kontekstet e përditshme (fruta, ushqim i shëndetshëm).
- Zhvillimi i aftësive sociale dhe komunikuese midis studentëve me prejardhje të ndryshme.
- Rritja e ndërgjegjësimit për ushqimin e shëndetshëm dhe rëndësinë e shëndetit fizik.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Përshtati aktivitetet në bazë të nevojave të nxënësve, duke përfshirë studentët e të gjitha moshave dhe aftësive.
- Inkorporoni aktivitete praktike, të tilla si përgatitja e ushqimit ose lojëra të tjera interaktive, për t'i ndihmuar studentët të zotërojnë më mirë aftësitë gjuhësore.
- Nxitni bashkëpunimin me shkolla apo grupe të ndryshme për të nxitur mirëkuptimin dhe solidaritetin reciprok.
- Organizoni aktivitete të ngjashme me temën e zakoneve të shëndetshme në jetë për të inkurajuar ndryshimet afatgjata të sjelljes mes nxënësve.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://drive.google.com/drive/folders/1JLMgD6kZ5EnVtsTCaosyv2aK4FpMWbcl>

<https://www.facebook.com/share/v/6DYUSwojBfPV7rbA/>

Data: 6 dhjetor 2024

27. "Sport për të gjithë" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	"Sport për të gjithë"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti '**Sport për të gjithë**' u organizua për të ndihmuar studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore të zhvillojnë aftësitë e tyre motorike nëpërmjet aktiviteteve fizike. Studentët krijuan kurse të ndryshme pengesash dhe sfidash që duhej t'i kapërcenin, duke i ndihmuar të zhvillonin qëndrueshmërinë fizike, ekuilibrin, koordinimin dhe forcën e tyre. Aktiviteti ishte projektuar për të qenë gjithpërfshirës, duke përfshirë të gjithë studentët, përfshirë edhe ata me aftësi të kufizuara. Ai kishte për qëllim inkurajimin e të mësuarit aktiv nëpërmjet lojës dhe sfidave fizike, me theks në punën në ekip dhe duke përfshirë çdo nxënës.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Kjo praktikë kishte për qëllim të ndihmonte studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore të përmirësonin aftësitë e tyre motorike nëpërmjet sfidave të ndryshme fizike. Aktivitetet u projektuan për t'i ndihmuar studentët të punojnë në ekuilibrin, koordinimin dhe qëndrueshmërinë e tyre, gjatë gjithë kohës duke u argëtuar dhe duke u angazhuar. Qëllimi ishte krijimi i një mjedisi gjithpërfshirës ku të gjithë studentët, pavarësisht nga aftësitë e tyre, mund të merrnin pjesë dhe të përmirësoheshin në aktivitetet fizike.

1. **Qëllimi:** Të ndihmohen studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore të përmirësojnë aftësitë e tyre motorike dhe të fitojnë pavarësi fizike dhe besim të rritur.
2. **Problem për t'u zgjidhur:** Studentët me aftësi të kufizuara shpesh nuk marrin pjesë në aktivitete fizike standarde, kështu që ishte e nevojshme të krijoheshin mundësi për ta për të zhvilluar aftësitë motorike në një mjedis të sigurt dhe mbështetës.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga projekti DC-VET WB (Dual Education in the Western Balkans), i cili thekson punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe përmirësimin e aftësive të tyre të nevojshme në jetën e përditshme përmes punës së përbashkët në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: ● Përgatitni kurse të ndryshme pengesash dhe sfida të përshtatura për aftësitë specifike të nxënësve (duke përdorur materiale me buxhet të ulët si litarë, kuti, goma, trarë ekuilibri etj.). ● Siguroni një mjedis të sigurt për aktivitetet fizike dhe vendosni udhëzime të qarta për përdorimin e pajisjeve. ● Organizoni mësuesit dhe asistentët për të siguruar mbështetjen e nevojshme për nxënësit.
2	Ekzekutimi: ● Nxënësit punuan në grupe për të kapërcyer pengesat dhe kurset me mbështetjen e mësuesve dhe asistentëve. ● Aktivitetet u projektuan si lojëra argëtuese, duke u fokusuar në punën në ekip, ndërsa studentët punuan në ekuilibër, koordinim dhe forcë. ● Të gjithë studentët u inkurajuan të merrnin pjesë, pavarësisht se sa sfiduese ishin detyrat.
3	Vlerësimi: ● Vlerësoni progresin e nxënësve në kapërcimin e pengesave dhe përmirësimin e aftësive motorike. ● Diskutoni me studentët se si ndiheshin për aktivitetin fizik dhe për atë që mësuan në lidhje me aftësitë fizike. ● Vlerësoni se sa shumë argëtim patën studentët dhe si ndikoi aktiviteti në socializimin dhe punën e tyre në ekip.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore që morën pjesë në aktivitetet e zhvillimit të aftësive motorike.
- **Grupi i synuar sekondar:** Të gjithë studentët e tjerë që morën pjesë në aktivitetet e ekipit dhe kapërceu pengesat.

Numri i studentëve të përfshirë

- **20 studentë** me aftësi të kufizuara zhvillimore, **10-15 studentë tipikë** që morën pjesë në aktivitete.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet për studentët:

- Zhvillimi i aftësive motorike nëpërmjet sfidave fizike (ekuilibri, koordinimi, forca).
- Rritja e pavarësisë fizike dhe e besimit tek studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore.
- Inkurajimi i bashkëpunimit dhe punës në ekip mes nxënësve, pavarësisht nga aftësitë e tyre.
- Ndjenja e arritjes dhe motivimi për aktivitete të mëtejshme fizike.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Përmirësimi i aftësive motorike dhe qëndrueshmëria fizike.
- Rritja e ndërveprimit social dhe puna në ekip mes nxënësve me aftësi të ndryshme.
- Forcimi i pavarësisë emocionale dhe fizike për studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Planifikoni kurse të ndryshme pengesash dhe sfida që janë të përshtatshme për aftësitë e të gjithë nxënësve, në mënyrë që të gjithë të mund të marrin pjesë.
- Përfshini të gjithë studentët në aktivitetet e ekipit, duke inkurajuar bashkëpunimin dhe ndihmën reciproke.

- Mbani një mjedis të sigurt dhe motivues që u lejon nxënësve të kapërcejnë pengesat me ritmin e tyre.
- Përdorni materiale dhe pajisje të ndryshme që sfidojnë studentët por edhe u mundësojnë atyre të përfundojnë me sukses detyrat.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://drive.google.com/drive/folders/1KO3OzzH7YRHUPz6o1BLuw3WJ34-iqQaJ>

Data:

2 tetor 2024.

28. "Sekreti i kupës perfekte" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	"Sekreti i kupës së përsosur"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Punëtorja **"The Secret of the Perfect Cup"** u projektua për studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore, ku ata patën mundësinë të mësonin se si të përgatishnin kafe duke përdorur një makinë kafeje profesionale. Në këtë workshop, nxënësit fituan aftësitë bazë në përgatitjen dhe servirjen e kafesë, pasi kishin për detyrë t'u shërbenin kafe mësuesve të tyre. Aktiviteti i lejoi nxënësit të zhvillonin aftësitë praktike të jetës dhe aftësitë sociale duke bashkëvepruar me mësuesit dhe duke marrë pjesë në një detyrë shërbimi në jetën reale.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Qëllimi i këtij workshopi ishte t'u ofrojë studentëve aftësi të kufizuara zhvillimore mundësinë për të zhvilluar aftësitë që lidhen me përgatitjen dhe shërbimin e kafesë. Ai synonte të fuste aftësi praktike që nxënësit mund të përdorin në jetën e përditshme, duke nxitur gjithashtu aftësitë sociale nëpërmjet ndërveprimit të nxënësve me mësuesit. Aktiviteti krijoi një skenar të jetës reale për studentët, duke i ndihmuar ata të ndjejnë një ndjenjë arritjeje dhe përgjegjësie.

1. **Qëllimi:** T'u ofrojë studentëve aftësi të kufizuara zhvillimore mundësinë për të zhvilluar aftësi praktike në përgatitjen dhe shërbimin e kafesë, të cilat mund të përdoren në jetën e tyre të përditshme.
2. **Problem për t'u zgjidhur:** Studentëve me aftësi të kufizuara zhvillimore shpesh u mungojnë mundësitë për të marrë pjesë në aktivitete që përfshijnë pajisje profesionale

ose aftësi shërbimi, kështu që ky program ishte projektuar për të ofruar mundësi të tilla në një mjedis të sigurt.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga DC-VET WB

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Përgatitni makinën e kafesë dhe pajisje të tjera të nevojshme për përgatitjen e kafesë. • Organizoni hapësirën dhe siguron një mjedis të sigurt për të punuar me pajisjet. • Përgatitni materiale mësimore dhe udhëzues për mënyrën e përdorimit të makinës dhe përgatitjen e kafesë.
2	Ekzekutimi: • Nxënësit mësuin hapat e përfshirë në përgatitjen e kafesë me udhëzime nga mësuesit dhe ndihmësit. • Studentët praktikuan përdorimin e makinës së kafesë dhe mësuin se si të bënin kafe, duke ndjekur udhëzimet e sigurisë dhe operacionale. • Pasi mësuin të përgatisin kafënë, nxënësit u shërbyen kafënë mësuesve, duke zhvilluar kështu aftësitë sociale dhe ndjenjën e përgjegjësisë.
3	Vlerësimi: • Vlerësoni se sa mirë e kanë zotëruar studentët teknikën e përgatitjes së kafesë dhe sa të pavarur ishin në përdorimin e pajisjeve. • Inkurajoni studentët të ndajnë mendimet e tyre se si aktiviteti ndikoi tek ata personalisht. • Vlerësoni ndikimin e aktivitetit në ndërveprimin social mes nxënësve dhe mësuesve.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore që morën pjesë në punëtorinë e përgatitjes dhe shërbimit të kafesë.
- **Grupi i synuar i ciklit të dytë:** Mësuesit që u serviroshin kafe nga nxënësit.

Numri i studentëve të përfshirë

- **10-15 studentë** me aftësi të kufizuara zhvillimore që morën pjesë në përgatitjen dhe shërbimin e kafesë.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet për studentët:

- Zhvillimi i aftësive praktike të përgatitjes së kafesë duke përdorur një makinë profesionale kafeje.
- Rritja e vetëbesimit në situatat shoqërore, si shërbimi ndaj të tjerëve.
- Zhvillimi i përgjegjësisë dhe pavarësisë nëpërmjet kryerjes së detyrave të jetës reale.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Përmirësimi i aftësive sociale dhe aftësia për të bashkëvepruar me mësuesit dhe bashkëmoshatarët.
- Zhvillimi i aftësive teknike nëpërmjet punës me pajisje profesionale.
- Forcimi i pavarësisë emocionale dhe sociale për studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Siguroni një mjedis të sigurt dhe të kontrolluar për studentët kur përdorin pajisje profesionale.
- Përshtati aktivitetet në mënyrë që studentët të mund të praktikojnë dhe zhvillojnë aftësitë e tyre në hapa të menaxhueshëm.
- Inkurajoni studentët të marrin përgjegjësinë për përgatitjen dhe shërbimin, duke i ndihmuar të ndiejnë një ndjenjë arritjeje.
- Shqyrtoni përfshirjen e detyrave të tjera të shërbimit (si servirja e ushqimit) për të zgjeruar më tej aftësitë sociale të nxënësve.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)
<https://drive.google.com/drive/folders/1kDSWn0EfkHOur4Mngl6ecHrVr1-R75Y0>

29. "Simulimi i zgjedhjeve" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	"Simulimi i zgjedhjeve"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti "**Simulimi i Zgjedhjeve**" kishte për qëllim studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore, duke u ofruar atyre mundësinë për të kuptuar parimet bazë të zgjedhjeve demokratike. Gjatë aktivitetit, studentët u njohën me procesin e krijimit të listave zgjedhore, mësuuan se kush ka të drejtë vote, si zhvillohet votimi dhe roli i kutisë së votimit. Studentët morën pjesë në një simulim të procesit zgjedhor, i cili i ndihmoi ata të kuptonin bazat e sistemit politik dhe rëndësinë e pjesëmarrjes së tyre në shoqëri.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Qëllimi i këtij aktiviteti ishte t'u mundësojë studentëve me aftësi të kufizuara zhvillimore të mësojnë rreth parimeve bazë të sistemit politik dhe rëndësisë së proceseve demokratike. Nëpërmjet këtij aktiviteti, studentët fituan njohuri themelore rreth zgjedhjeve, kush mund të votojë, procesin e votimit dhe mënyrën e organizimit të zgjedhjeve. Ajo gjithashtu u dha atyre mundësinë për të praktikuar një aftësi të rëndësishme jetësore – marrjen e vendimeve dhe pjesëmarrjen në proceset sociale.

1. **Qëllimi:** Të edukojë studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore rreth bazave të sistemit politik, procesit zgjedhor dhe rëndësisë së pjesëmarrjes së tyre në shoqëri.
2. **Problem për t'u zgjidhur:** Kjo praktikë u fut për t'u dhënë studentëve një kuptim të sistemit politik, pasi shpesh u mungojnë mundësitë për të mësuar rreth proceseve demokratike dhe rolit të tyre në shoqëri.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga DC-VET WB

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Përgatit materiale për simulimin e zgjedhjeve, duke përfshirë listat zgjedhore, fletëvotimet e votimit. • Organizoni hapësirën për të krijuar një mjedis të sigurt për studentët për t'u angazhuar në simulim. • Zhvilloni dhe paraqitni informacionin bazë rreth procesit zgjedhor, të drejtave të votuesve dhe rregullave të votimit.
2	Ekzekutimi: • Shpjegojuni studentëve procesin e krijimit të një liste zgjedhore dhe të drejtat e qytetarëve për të votuar. • Organizoni simulimin zgjedhor, ku studentët mund të zgjedhin nga kandidatët në dispozicion. • Studentët hodhën votat e tyre duke përdorur kutinë e votimit, pas procedurës së votimit.
3	Vlerësimi: • Të angazhohen në diskutime me studentët për të vlerësuar kuptimin e tyre të procesit zgjedhor. • Vlerësoni se sa mirë e kuptuan studentët rëndësinë e proceseve demokratike dhe rolin e tyre në shoqëri. • Diskutoni se si u ndjenë studentët gjatë aktivitetit si "votues" dhe çfarë mësuuan prej tij.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore që morën pjesë në simulimin zgjedhor.
- **Grupi i synuar sekondar:** Mësuesit dhe asistentët që mbështetën nxënësit gjatë simulimit.

Numri i studentëve të përfshirë

- **10-15 studentë** me aftësi të kufizuara zhvillimore që morën pjesë në simulimin zgjedhor.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet **për studentët:**

- Duke fituar një kuptim të bazave të sistemit politik dhe parimeve demokratike.
- Rritja e ndërgjegjësimit për rëndësinë e pjesëmarrjes në proceset sociale dhe marrjen e vendimeve.
- Duke mësuar mbi të drejtat dhe përgjegjësitë e votuesve.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Përmirësimi i aftësisë për të marrë vendime të mirëmenduara.
- Zhvillimi i aftësive sociale dhe njohëse lidhur me pjesëmarrjen politike.
- Forcohet ndjenja e përgjegjësisë dhe ndërgjegjësimi qytetar.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Jepni udhëzime të qarta dhe të thjeshta për t'i ndihmuar studentët të ndjekin procesin zgjedhor.
- Përfshini materiale vizuale për të ndihmuar studentët në kuptimin e procesit zgjedhor.
- Shqyrtoni organizimin e aktiviteteve të tilla, si simulimet e rregullta për të thelluar kuptueshmërinë dhe aftësitë e nxënësve.
- Inkurajoni pjesëmarrjen aktive dhe marrjen e vendimeve, duke ndihmuar studentët të zhvillojnë ndjenjën e përgjegjësisë.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

https://drive.google.com/drive/folders/1Ks5MxVlef3WKx3_zipJB1nheMvDQqmJr

Data: 12, 24 dhjetor

30. "Ushqyerja tradicionale" Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	"Ushqimi tradicional"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti **"Ushqyerja tradicionale"** kishte për qëllim studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore dhe studentët e tjerë, me qëllim futjen e tyre në metodat tradicionale të përgatitjes së ushqimit. Nxënësit mësuan se si të bënin gjalpë nga kremi dhe si buka bëhej pa maja në të kaluarën. Nëpërmjet ushtrimeve praktike, studentët fituan njohuri bazë rreth teknikave të lashta të përgatitjes së ushqimit, të cilat i lejuan ata të vlerësonin pasurinë e traditës dhe shkëmbimin e vlerave kulturore.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Ky aktivitet u projektua për t'u dhënë studentëve një vështrim mbi metodat tradicionale të përgatitjes së ushqimit që ishin të zakonshme para industrializimit. Meqë studentët shpesh nuk janë në dijeni të mënyrës se si përgatiteshin ushqimet e përditshme në të kaluarën, qëllimi ishte të demonstrojnë vlerën e këtyre metodave dhe të sensibilizoheshin për rëndësinë e ruajtjes së trashëgimisë kulturore.

1. **Qëllimi:** Të edukojë nxënësit me aftësi të kufizuara zhvillimore dhe studentët e tjerë rreth metodave tradicionale të përgatitjes së ushqimit dhe ruajtjes së trashëgimisë kulturore.
2. **Problem për t'u zgjidhur:** Aktiviteti u prezantua për t'u dhënë studentëve një kuptueshmëri bazë se si përgatiteshin vaktet para se pajisjet moderne të kuzhinës të bëheshin gjerësisht të disponueshme. Ajo u dha gjithashtu studentëve një mundësi për të praktikuar aftësitë motorike nëpërmjet pjesëmarrjes aktive në përgatitjen e ushqimit.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë është frymëzuar nga shembuj nga DC-VET WB

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Përgatitni materialet e nevojshme për aktivitete praktike, duke përfshirë kremi për përgatitjen e gjalpës dhe përbërësit për përgatitjen e bukës pa maja. • Organizoni hapësirën për aktivitete ku nxënësit mund të marrin pjesë në mënyrë të sigurt në përgatitjen e ushqimit. • Përgatitni informacion bazë rreth metodave tradicionale të përgatitjes së ushqimit që do të përdoren gjatë aktivitetit.
2	Ekzekutimi: • Shpjegojuni nxënësve proceset bazë të bërjes së gjalpës nga kremi dhe përgatitjes së bukës pa maja. • Studentët marrin pjesë aktivisht në të dyja aktivitetet – duke bërë gjalpë duke kuruar krem dhe duke përgatitur brumin për bukë. • Organizoni një prezantim se si këto metoda ishin të rëndësishme në të kaluarën dhe pse ishin të efektshme.
3	Vlerësimi: • Bisedoni me studentët për të vlerësuar se çfarë mësuam për metodat e lashta të përgatitjes së ushqimit. • Vlerësoni se sa të angazhuar ishin studentët në proces dhe sa me sukses i miratuan teknikat. • Diskutoni përvojat e nxënësve dhe ndjenjën e tyre të krenarisë në përgatitjen e ushqimit në mënyrë tradicionale.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore që morën pjesë në aktivitetet praktike të përgatitjes së ushqimit.

- **Grupi i synuar sekondar:** Studentë të tjerë që morën pjesë në aktivitet dhe mësuan për metodat tradicionale të përgatitjes së ushqimit.

Numri i studentëve të përfshirë

- **10-15 studentë** me aftësi të kufizuara zhvillimore, si dhe studentë të tjerë që morën pjesë në aktivitet.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet **për studentët:**

- Zhvillimi i aftësive motorike bazë nëpërmjet përgatitjes praktike të ushqimit.
- Rritja e ndërgjegjësimit për rëndësinë e ruajtjes së traditës dhe trashëgimisë kulturore.
- Duke mësuar rreth metodave tradicionale të përgatitjes së ushqimit dhe duke fituar besim nëpërmjet mësimit praktik.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Aftësi të zgjeruara për të praktikuar aftësitë tradicionale.
- U zhvillua çmueshmëria për metodat e thjeshta, por të efektshme të jetës.
- Duke mësuar mbi rëndësinë e identitetit kulturor nëpërmjet aktiviteteve të përditshme.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Përgatitni paraprakisht të gjitha materialet dhe sigurohuni që të përfshini udhëzimet e sigurisë për të punuar me ushqimin.
- Sigurohuni që studentët të kenë një rol aktiv në të gjitha fazat e procesit të përgatitjes në mënyrë që të mësojnë sa më shumë që të jetë e mundur nga përvoja.
- Konsideroni organizimin e workshop-eve që do t'u kujtojnë vazhdimisht nxënësve rëndësinë e ruajtjes së trashëgimisë kulturore dhe traditave.
- Lidheni këtë aktivitet me tema të tjera të të mësuarit, si ekologjia dhe qëndrueshmëria, në mënyrë që nxënësit të kenë një qasje holistike ndaj këtyre çështjeve.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://drive.google.com/drive/folders/1kDSWn0EfKHOur4Mngl6ecHrVr1-R75Y0>

Data:

1 tetor 2024.

31. « Artizanati i bizhuterive prej leshi » Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	« Artizanati i bizhuterive prej leshi »
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti **"Artizanati i bizhuterive prej leshi"** përfshiu studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore, si dhe studentët e tjerë, në krijimin e bizhuterive të bëra nga leshi. Nxënësit mësuuan se si të përdornin leshin për të krijuar pjesë dekorative si byzylykë, varëse dhe unaza. Ky aktivitet praktik inkurajoi kreativitetin dhe u dha mundësi studentëve të praktikonin aftësitë e tyre të bukura motorike, ndërsa bënë pjesë të bukura dhe unike bizhuterish.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Ky aktivitet u projektua për t'u ofruar studentëve mundësinë për të eksploruar kreativitetin e tyre dhe për të zhvilluar aftësi të reja në artizanat. Puna me leshin i ndihmoi studentët të përqendroheshin në detyra sfiduese, duke rritur aftësinë e tyre për t'i kushtuar vëmendje detajeve. Qëllimi ishte të përmirësonte aftësitë motorike, kreativitetin dhe vetë-shprehjen, duke nxitur gjithashtu punën në ekip dhe bashkëpunimin midis studentëve me dhe pa aftësi të kufizuara.

1. **Qëllimi:** Qëllimi ishte t'u mësonin nxënësve një zanat që do t'i ndihmonte ata të shprehnin kreativitetin e tyre, të zhvillonin aftësi të shkëlqyera motorike dhe të ndërtonin punë ekipore dhe bashkëpunim.
2. **Problem për t'u zgjidhur:** Ky aktivitet u prezantua për t'u dhënë studentëve mundësinë për t'u angazhuar në një punë krijuese që ishte edhe terapeutike, ashtu edhe e

këndshme. Ai synonte të përmirësonte fokusin, dekteritetin dhe aftësitë bashkëpunuese të tyre, duke i ndihmuar gjithashtu të krijonin besim duke krijuar diçka të prekshme.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga projekti DC-VET WB (Dual Education in the Western Balkans), i cili thekson punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe përmirësimin e aftësive të tyre të nevojshme në jetën e përditshme përmes punës së përbashkët në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Siguroni të gjitha materialet e nevojshme, duke përfshirë leshin me ngjyra të ndryshme, gjilpëra dhe furnizime të tjera për bërjen e bizhuterive. • Përgatitni hapësirën e punës për të akomoduar të gjithë studentët, duke u siguruar që ata të kenë hapësirë të mjaftueshme për të punuar në projektet e tyre. • Jepni udhëzime të thjeshta dhe demonstroni se si të përdorni leshin për të krijuar sende bizhuterish.
2	Ekzekutimi: • Udhëzoni studentët gjatë procesit të bërjes së bizhuterive, duke u treguar atyre se si të përdredhin, lidhin dhe zbukurojnë me lesh. • Inkurajoni studentët të jenë krijues dhe të projektojnë pjesët e tyre unike. • Sigurohuni që studentët me aftësi të kufizuara të marrin nivelin e duhur të mbështetjes bazuar në nevojat e tyre individuale.
3	Vlerësimi: • Vëzhgoni studentët ndërsa punojnë për të vlerësuar angazhimin dhe përparimin e tyre. • Vlerësoni cilësinë e produkteve të përfunduara dhe nivelin e kreativitetit të demonstruar. • Diskutoni përvojën me studentët për të përcaktuar ndjenjat e tyre rreth përvojës dhe asaj që mësuuan.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët me aftësi të kufizuara zhvillimore, të cilët u përfshinë aktivisht në procesin e artizanatit.
- **Grupi i synuar i ciklit të dytë:** Studentë të tjerë që morën pjesë dhe punuan së bashku me studentët me aftësi të kufizuara, duke nxitur përfshirjen dhe punën në ekip.

Numri i studentëve të përfshirë

- **10-20 studentë** me aftësi të kufizuara zhvillimore, si dhe studentë të tjerë që morën pjesë në aktivitet.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet për studentët:

- Zhvillimi i aftësive të bukura motorike nëpërmjet detyrave sfiduese si përdredhja dhe lidhja e leshit.
- Rritja e kreativitetit dhe e vetë-shprehjes ndërsa studentët projektuan bizhuteritë e tyre.
- Rritja e ndjenjës së arritjes dhe e besimit në aftësinë e tyre për të krijuar diçka unike.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Përmirësimi i fokusit, dekteritetit dhe vëmendjes ndaj detajeve.
- Rritja e bashkëpunimit midis studentëve me dhe pa aftësi të kufizuara.
- Përmirësimi i vetëvlerësimit nëpërmjet përfundimit të një projekti krijues.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Sigurohuni që të gjithë studentët të kenë materialet dhe udhëzimet e nevojshme për të marrë pjesë në mënyrë efektive në aktivitet.
- Ofroni mbështetje individuale për studentët me aftësi të kufizuara për t'i ndihmuar ata të angazhohen plotësisht në procesin krijues.
- Organizoni një shfaqje ose ekspozitë të bizhuterive të bëra nga studentët, duke u dhënë atyre një mundësi për të shfaqur punën e tyre dhe për t'u ndjerë krenarë për arritjet e tyre.
- Konsideroni integrimin e aktivitetit me mësimet të tjera mbi kreativitetin, dizajnin, apo edhe rëndësinë e riciklimit (nëse leshi është me burim nga praktikat e qëndrueshme).

Fotografite: <https://drive.google.com/drive/folders/1kDSWn0EfkhOur4Mngl6ecHrVr1-R75Y0>

32. Veprimi humanitar për paketat e dhuratave të Vitit të Ri Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Aksioni humanitar për paketat e dhuratave të Vitit të Ri
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Më 12 dhjetor 2024, studentët nga JU Srednjoškolski centar Hadžići morën një nismë që të ngroh zemrën në rrugë për të mbledhur fonde për paketat e dhuratave të Vitit të Ri për fëmijët e familjeve sociale të pambrojtura. Midis pjesëmarrësve ishin nxënësit me vështirësi zhvillimore, përfshirja e të cilëve theksoi angazhimin e shkollës për përfshirje dhe pranim. Aksioni u zhvillua në rrugët e qytetit, ku studentët, me buzëqeshje dhe fjalë të ngrohta, ftuan kalimtarët që t'i bashkoheshin kësaj nisme të admirueshme. Përpjekjet dhe entuziazmi i tyre frymëzuan qytetarët, të cilët me bujari kontribuan në veprimtari. Falë këtij aktiviteti, shumë fëmijë do të përjetojnë gëzimin e festave të fundvitit dhe do të shijojnë paketat e dhuratave të përgatitura me kujdes.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Ky aktivitet u organizua për:

1. Inkurajoni solidaritetin dhe empatinë mes nxënësve.
2. Ofroni fëmijëve të pambrojtur nga shoqëria gëzimin e marrjes së dhuratave të festave.

3. Angazhoni aktivisht studentët, duke përfshirë edhe ata që kanë vështirësi zhvillimore, në nismat humanitare që kontribuojnë për komunitetin.

Çështjet që donim të trajtonim:

- Mungesa e mundësive për studentët për të kontribuar aktivisht në komunitetin e tyre nëpërmjet aktiviteteve humanitare.
- Nevoja për të mbështetur fëmijët socialisht të pambrojtur gjatë festave të fundvitit.
- Promovimi i vlerave të solidaritetit, përfshirjes dhe përgjegjësisë shoqërore mes të rinjve.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë frymëzohet nga shembuj nga projekti DC-VET WB (Dual Education in the Western Balkans), i cili thekson punëtoritë e dizajnuara për të nxitur pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe përmirësimin e aftësive të tyre të nevojshme në jetën e përditshme përmes punës së përbashkët në grup dhe aktiviteteve praktike.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Përcaktoni qëllimet e veprimit dhe siguroni materialet e nevojshme për organizimin e aktivitetit në rrugë. • Angazhoni studentët, duke përfshirë edhe ata që kanë vështirësi në zhvillim. • Përgatitni materiale promovuese (postera, fletushka) për të informuar qytetarët rreth aksionit.
2	Ekzekutimi: • Organizoni aksionin në rrugë: Studentët ftuan ngrohtësisht qytetarët që të dhurojnë bujarisht fonde për të mbështetur këtë aktivitet. • Ndërveproni me kalimtarët: Studentët shpjeguan qëllimin e aktivitetit dhe rëndësinë e tij. • Donacionet e mbledhura: Të gjitha fondet u dokumentuan dhe u drejtuan drejt përgatitjes së paketave të dhuratave të Vitit të Ri.

3	Vlerësimi: • Shqyrtoni fondet e mbledhura dhe përcaktoni se sa pako dhuratash mund të përgatiten. • Mblidhni feedback-un e studentëve rreth përvojës së tyre gjatë aktivitetit. • Shprehni mirënjohjen ndaj qytetarëve përmes njoftimeve publike për rezultatet dhe notat falënderuese.
---	---

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi i synuar primar:** Studentët që morën pjesë në organizimin dhe kryerjen e aksionit, duke përfshirë studentët me vështirësi zhvillimore.
- **Grupi dytësor i synuar:** Fëmijët socialisht të pambrojtur që morën paketat e dhuratave të Vitit të Ri.

Numri i studentëve të përfshirë

- Një total prej 18 studentësh, duke përfshirë ata me vështirësi zhvillimore, morën pjesë në kryerjen e veprimit.
- Veprimi preku drejtpërdrejt dhjetra fëmijë nga familje të pambrojtura shoqërore që morën paketat e dhuratave.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet për studentët:

- Zhvillimi i aftësive komunikuese dhe organizative nëpërmjet ndërveprimit me qytetarët.
- Forcimi i ndërgjegjësimit për përgjegjësinë shoqërore dhe empatia ndaj të tjerëve.
- Një ndjenjë arritjeje nëpërmjet rezultateve konkrete të punës së tyre humanitare.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Aftësi të përmirësuara të punës në ekip dhe të iniciativës.
- Të kuptuarit më të madh të rëndësisë së veprimit kolektiv për të mirën më të madhe.
- Forcimi i marrëdhënieve përfshirëse midis studentëve nëpërmjet aktiviteteve të përbashkëta.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Përcaktoni qartë qëllimet e aktivitetit dhe angazhoni studentët në të gjitha fazat, nga planifikimi deri te zbatimi.
- Inkurajoni studentët të jenë kreativë në qasjen dhe komunikimin e tyre me qytetarët.
- Siguroni transparencë në mbledhjen dhe përdorimin e fondeve për të mbështetur besimin e qytetarëve.
- Organizoni aktivitete të ngjashme gjatë festave të tjera ose datave të rëndësishme për të vazhduar mbështetjen e komunitetit.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://www.facebook.com/share/p/9s8wxQawtFwepywR/>

Data: 12 dhjetor 2024

33. Vizitë në Qendrën Shkollore "Mehmed Handžić"

Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Vizitë në Qendrën Shkollore "Mehmed Handžić"
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Nxënësit nga JU Srednjoškolski centar Hadžići vizituan Qendrën Shkollore "Mehmed Handžić". Gjatë këtij aktiviteti magjepsës, mikpritësit tanë na orientuan në një udhëtim edukativ përmes historisë së arritjeve shkencore në Muzeun e tyre unik të Shpikësit. Përmes një ekspozite të pasur shpikjesh, nxënësit e klasave të teta dhe të nënta prezantuan risitë kryesore që kanë formësuar botën siç e njohim ne sot, duke demonstruar pasionin e tyre për shkencën dhe kërkimin. Vizita u dha një mundësi të jashtëzakonshme studentëve që të frymëzoheshin, të zgjeronin njohuritë e tyre dhe të merrnin pjesë në shkëmbimin e përvojave me bashkëmoshatarët e tyre.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Ky aktivitet ishte projektuar për:

1. Të promovojë bashkëpunimin dhe shkëmbimin e njohurive midis shkollave.
2. Nxitni interesin e studentëve për shkencën dhe novacionet teknologjike.
3. Lidhni më afër historinë e arritjeve shkencore nëpërmjet mësimit interaktiv.

Çështjet që donim të trajtonim:

- Mungesa e lidhjes midis shkollave në komunitet.
- Nevoja për të rritur interesin e studentëve për shkencën.

- Qasje e kufizuar në përvojat praktike dhe edukative jashtë klasës.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Kontaktoni mikpritësit dhe organizoni datën dhe programin e vizitës. • Përgatitni studentët për vizitën duke prezantuar temën e arritjeve shkencore. • Organizoni transportin dhe siguroni mbikëqyrjen e duhur për studentët.
2	Ekzekutimi: • Studentët vizituan Muzeun e Shpikësit dhe ndoqën leksionet e dhëna nga bashkëmoshatarët e tyre. • Mori pjesë aktivisht në diskutime dhe shtroi pyetje rreth risive. • Shkëmbyen përvoja dhe arritën në një përfundim mbi rëndësinë e shkencës dhe teknologjisë në jetën e përditshme.
3	Vlerësimi: • Rishikoni përshtypjet e studentëve për përvojën nëpërmjet diskutimeve dhe reagimeve. • Shqyrtoni mundësitë e ardhshme për vizita të ngjashme ose bashkëpunim me shkolla të tjera. • Dokumentoni momentet kyçe nga vizita përmes fotografive dhe shënimeve.

Grupi i synuar/s i praktikës

- **Grupi kryesor i synuar:** Studentët nga JU Srednjoškolski centar Hadžići që vizituan Muzeun e Shpikësit.
- **Grupi i synuar i mesëm:** Mikpritësit, nxënësit dhe mësuesit e Qendrës Shkollore "Mehmed Handžić".

Numri i studentëve të përfshirë

Në vizitë morën pjesë gjithsej 15 studentë.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Përfitimet për studentët:

- Njohuri të thelluara të arritjeve shkencore nëpërmjet metodave interaktive të të mësuarit.
- Rritja e interesit për kërkimin dhe inovacionin.
- Forcimi i aftësive sociale nëpërmjet bashkëpunimit dhe komunikimit me bashkëmoshatarët.

Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:

- Një kuptim më i mirë i rëndësisë së zbulimeve shkencore dhe kontributit të tyre në zhvillimin e shoqërisë.
- Rritja e motivimit për eksplorimin e mëtejshëm të temave shkencore.
- Forcimi i frymës dhe solidaritetit të komunitetit nëpërmjet shkëmbimit të përvojave me nxënësit e një shkolle tjetër.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Përgatitni paraprakisht studentët për të siguruar një kuptim më të thellë të temës gjatë vizitës.
- Siguroni kohë të mjaftueshme për diskutime dhe pyetje gjatë prezantimeve.
- Mendoni të organizoni vizita reciproke ose ngjarje të ngjashme në shkollën tuaj.
- Dokumentoni përvojën nëpërmjet fotografive, raporteve dhe feedback-ut për vlerësimin dhe zhvillimin e mëtejshëm të aktivitetit.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)
<https://www.facebook.com/share/v/aDtysrJJXk4PmCnf/>

Data: 11 nëntor 202

34. Festa e Ditës së Mollës Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Festimi i ditës së mollës
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	JU Srednjoškolski centar Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Apple Day Celebration ishte një përzierje e këndshme e praktikitetit dhe edukimit duke ofruar një përvojë angazhuese që mbledhi së bashku argëtimin dhe të mësuarit. Kjo ngjarje përfshin aktivitete të dobishme: bërjen e produkteve të shëndetshme të bëra në shtëpi (petulla të veshura me reçel molle dhe byrek me mollë) dhe shitjen në pazarin humanitar. Fondet e mbledhura në këtë aktivitet kanë për qëllim pagesën e drekave shkollore për nxënësit në nevojë sociale. Nëpërmjet kësaj përvoje studentët jo vetëm thelluan aftësitë e tyre të kuzhinës, por edhe fituan mendjehollësi mbi rëndësinë e zakoneve të shëndetshme të të ngrënit.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Dita e mollës festohet në të gjithë botën për të treguar rëndësinë e këtij fruti për shëndetin tonë dhe për të rritur ndërgjegjësimin mbi zakonet e shëndetshme të të ngrënit. Ky aktivitet u zbatua si pjesë e një projekti shkollor dhe qëllimi ishte nxitja e përfshirjes sociale dhe mbështetja ndaj nxënësve në nevojë sociale.

Praktika u zbatua për të treguar:

1. Promovimi i zakoneve të shëndetshme të të ngrënit mes nxënësve
2. Përfshirja e studentëve në aktivitete praktike dhe punë ekipore
3. Mbledhja e fondeve për studentët në nevojë

Problemet që duam t'i zgjidhim:

- Ndërgjegjësimi i pamjaftueshëm për rëndësinë e ushqimit të shëndetshëm

- Nevoja për forma specifike të ndihmës për studentët në nevojat sociale
- Mungesa e mundësive për studentët për t'u përfshirë në aktivitete humanitare dhe të përbashkëta

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	1. Planifikimi: · Zgjedhja e datës për të festuar ditën e Apple · Përgatitja e nxënësve për pjesën hyrëse edukative rreth varieteteve të mollës dhe zakoneve të shëndetshme të të ngrënit · Prokurimi i përbërësve të nevojshëm për prodhimin e ushqimit · Organizimi i pazarit humanitar
2	2. Ekzekutimi: · Organizimi i sesioneve edukative rreth shëndetit dhe mollëve · Bërja e ushqimit (petulla dhe byrek me mollë) në ekipe · Shitja e produkteve në pazar me qëllim të qartë humanitar
3	3. Vlerësimi: · Analiza e mbledhjes së fondeve dhe përcaktimi i numrit të nxënësve që do të marrin drekën falas në shkollë · Feedback-u i nxënësve dhe mësuesve rreth organizimit dhe rezultateve të aktiviteteve

Grupi i synuar/s i praktikës

Grupi **i parë i synuar**: Studentët që morën pjesë në mënyrë aktive në aktivitetet e përgatitjes dhe realizimit

Numri i studentëve të përfshirë

20 studentë morën pjesë në shitjen dhe prodhimin

- Pazar humanitar vizitoi më shumë se 100 nxënës dhe mësues

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

- Zhvillimi i aftësive praktike, ndërtimi i ekipit dhe përgjegjësia e ekipit
- Rritja e ndërgjegjësimit për rëndësinë e ushqimit të shëndetshëm dhe punës humanitare
- Ndikimi në rezultatet e të mësuarit:
 - Rritja e interesit për aktivitete shoqërore të dobishme
 - Përmirësimi i komunikimit dhe aftësive organizative të studentëve

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Përfshini studentët në të gjitha pjesët e aktiviteteve, nga planifikimi deri te vlerësimi në mënyrë që të ndjehen përgjegjës për suksesin e tij
- Komunikoni qartë rreth qëllimit të aktivitetit në mënyrë që të rritet motivimi i studentëve.
- Përshtatni fushëveprimin e aktiviteteve me pajisjet shkollore dhe kapacitetet e nxënësve.
- Sigurohuni që të shënoni dhe të ndani rezultatet (për shembull mbledhjen e fondeve) në mënyrë që të gjithë pjesëmarrësit të shohin ndikimin konkret të punës së tyre

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://www.facebook.com/share/p/BkbDnYrCu9ivB8Ph/>

https://drive.google.com/drive/folders/1-VD_SHTaB0PNjbOs7LN5j9w2MdFFk9Gj

Data: 18 tetor 202

35. Një shkollë e përshtatur sipas nevojave të mia

Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Një shkollë e përshtatur sipas nevojave të mia
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Qendra e shkollës së mesme Hadžići
Vendi	Bosnja dhe Hercegovina

Përshkrimi i praktikës së mirë

Workshopi "Një shkollë e përshtatur sipas nevojave të mia" u projektua për të inkurajuar nxënësit të shprehin ide për përmirësimin e mjedisit shkollor, duke u fokusuar në aftësitë sociale dhe motorike si dhe në ndërtimin e ekipit. Aktivitetet përfshinin ushtrimet në grup, lojërat konkurruese dhe punën krijuese duke përdorur flip charts. Nxënësit morën pjesë aktivisht në krijimin e ndryshimeve pozitive në shkollë.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Workshopi u zbatua me fokus në krijimin e një mjedisi gjithpërfshirës në shkollë dhe për të forcuar zërin e nxënësve në marrjen e vendimeve. Ky aktivitet u projektua në përgjigje të nevojës së rëndësishme për t'u lidhur mes nxënësve dhe për të zhvilluar aftësitë e tyre praktike, dhe për t'i përfshirë ata në politikën e shkollës.

Praktika u zbatua për të treguar:

1. Rritja e ndjenjave të përkatësisë dhe lidhjes mes nxënësve.
2. Zhvillimi i aftësive motorike dhe analitike të cilat janë të rëndësishme për punët e ardhshme.
3. Ajo i mundësoi nxënësit të sugjeronte ide specifike për përmirësimin e mjedisit shkollor

Problemet që duam t'i zgjidhim:

- Pjesëmarrje e pamjaftueshme e nxënësve në krijimin e mjedisit shkollor
- Nevoja për forcimin e aftësive sociale mes nxënësve
- Mungesa e ndërgjegjësimit për rëndësinë e aftësive praktike për suksesin e ardhshëm profesional

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë u frymëzua nga shembuj të projekteve DC-VET WB (Dual education in Western Balkans) ku mund të gjeni punëtori, të cilat janë të fokusuara në pjesëmarrjen aktive të studentëve dhe forcimin e kompetencave të tyre përmes punës në grup dhe aktivitetit praktik.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi: • Përcaktoni qëllimin e punëtorisë (për shembull forcimin e bashkëngjites në grup, inkurajimin për të qenë krijues dhe për të shprehur idetë) • Siguroni materiale (karta pantomime, flip chart, shënues, elemente për ushtrime motorike) • Zgjidh hapësirën dhe pjesëmarrësit
2	Ekzekutimi: • Organizimi i workshop-eve në disa faza: futje, ushtrime motorike, lojëra konkurruese dhe pjesë krijuese • Duke përdorur metoda që inkurajojnë pjesëmarrjen dhe punën në ekip
3	Vlerësimi: • Vlerësoni idetë e mbledhura të nxënësve nga flip chart • Reagime të mbledhura nga studentët lidhur me ndjenjat e tyre gjatë punëtorisë • Shqyrtimi i rezultateve për planifikimin e aktiviteteve të ardhshme

Grupi i synuar/s i praktikës

- Nxënës i shkollës së mesme me fokus tek nxënësit me nevojë për përfshirje sociale dhe forcim të aftësive sociale

Numri i studentëve të përfshirë

Numri i studentëve që përfshihen në këtë aktivitet është 8.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

- Zhvillimi i aftësive sociale dhe ndërtimi i ekipit
- Rritja e ndërgjegjësimit rreth aftësive motorike dhe analitike për zhvillimin profesional
- Ndjenjë më e fortë e përkatësisë në shkollë dhe komunitet
- Aftësi të përmirësuara të shprehjeve analitike dhe krijuese
- Aftësia për të bashkëpunuar në mënyrë efektive brenda një ekipi dhe për të marrë vendime kolektivisht

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

1. Siguroni një qasje gjithëpërfshirëse e cila mundëson pjesëmarrjen aktive të të gjithë studentëve.
2. Personalizoni aktivitetet për të akomoduar të gjithë studentët dhe interesin e tyre të larmishëm
3. Siguroni kohë të mjaftueshme për pjesën krijuese në mënyrë që të gjithë të ndihen të përfshirë.
4. Përdorni rezultatet e vlerësimit për planifikimin e workshop-eve apo projekteve të ardhshme. ,

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://drive.google.com/drive/folders/1ByjRfCuQNn2n7cLAfAlh-Rxoa4OXBXSm>

Data: 20 shtator 2024.

36. Ruori Assessment Tool Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Mjeti i vlerësimit RUORI
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Kolegji Profesional Luovi
Vendi	Finlanda

Përshkrimi i praktikës së mirë

Ruori Assessment Tool ndihmon në zhvillimin e shtigjeve të të mësuarit dhe shërbimeve mbështetëse për studentët. Mjeti i vlerësimit RUORI është një metodë për vlerësimin e aftësisë funksionale dhe aftësive të studimit në studimet profesionale. Është zhvilluar në Kolegjin Profesional Luovi dhe bazohet në klasifikimin ndërkombëtar * ICF të Organizatës Botërore të Shëndetësisë. Me ndihmën e RUORI, aplikanti ose studenti mund të vlerësojë dhe identifikojë aftësitë e tyre të studimit, motivimin dhe përshtatshmërinë e tyre për një diplomë apo arsim të caktuar së bashku me ekspertët.

Vlerësimi RUORI u përgjigjet pyetjeve në lidhje me gatishmërinë e punës dhe studimit dhe jep informacion rreth nevojës për mbështetje dhe udhëheqje në studim. Me RUORI, klienti mund të vlerësojë dhe përshkruajë, së bashku me ekspertët, nevojën për mbështetje të veçantë dhe kërkuese të veçantë në studim. RUORI përfshin një vetëvlerësim për klientin, një vlerësim për ekspertët dhe një formular diskutimi orientues. Përveç kësaj, kartat RUORI me fotografi dhe pyetje mund të përdoren për të mbështetur udhëzimet.

Vlerësimi me qendër burimet gjithashtu shqyrton nevojën për mbështetje për aplikantin ose studentin në studime dhe punësim pas studimit. Në qendër të zhvillimit të RUORI ka qenë orientimi i klientit dhe lehtësia e përdorimit. Vlerësimi mund të kryhet në mjediset e të mësuarit duke punuar së bashku me nxënësin. Vlerësimi RUORI mund të kryhet edhe gjatë studimeve në mjedise të ndryshme mësimi, siç janë vendet e punës. Në këtë rast, metodat dhe shërbimet që mbështesin aftësinë e studentit për të

funksionuar mund të përshtaten për t'iu përshtatur çdo mjedisi të të mësuarit dhe për të mbështetur objektivat e punësimit të studentit.

Në vetëvlerësimin RUORI, klienti u përgjigjet pyetjeve në mënyrë të pavarur ose, për shembull, së bashku me një kujdestar ose mësues. Shih faqen e prezantimit të vetëvlerësimit për më shumë informacion dhe lidhje me pyetësorët. Vetëvlerësimi RUORI është i disponueshëm në finlandisht (Selko), suedisht dhe anglisht.

Vlerësimi i ekspertëve RUORI ju lejon të përshkruani, në mënyrë multidisiplinare, kapacitetin funksional të klientit dhe nevojën për mbështetje dhe udhëheqje në studime. Personat e përfshirë në vlerësimin e ekspertëve ruori janë gjithmonë dakord së bashku. Vlerësimi i ekspertëve është i disponueshëm në finlandisht, anglisht dhe arabisht.

Kartat RUORI kanë pyetje dhe fotografi rreth të mësuarit dhe aftësive të përditshme të nevojshme për studim dhe punësim. Kartat RUORI mund të përdoren për të diskutuar mësimin dhe planifikimin e studimeve tuaja dhe për të identifikuar dhe përshkruar nevojat mbështetëse të aplikantit ose studentit

në studimet e tyre. Kartat mund të përdoren së bashku me metodën e vlerësimit RUORI. Ju mund të përdorni kartat elektronike RUORI ose të porosisni karta të shtypura nga dyqani online Luovi Puoti.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Numri i nxënësve që kanë vështirësi në të mësuar dhe që kanë nevojë për mbështetje të veçantë në studimet e tyre po rritet vazhdimisht. Në Kolegjin Profesional Luovi besojmë se çdo individ është i veçantë dhe meriton të drejta dhe mundësi të barabarta. Rrugë për punësim dhe jetë të mirë. Me ndihmën e RUORI, aplikanti ose studenti mund të vlerësojë dhe identifikojë aftësitë e tyre të studimit, motivimin dhe përshtatshmërinë e tyre për një diplomë apo arsim të caktuar së bashku me ekspertët. Ai ndihmon gjithashtu në ndërtimin e shërbimeve më të efektshme mbështetëse për studimet

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po. Së shpejti u prezantua në seminarin në Helsinki.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Dakord mbi personat e përfshirë në vlerësimin RUORI së bashku me studentin ose aplikantin. Studenti është eksperti kryesor në përshkrimin dhe vlerësimin e aftësive të tyre të të mësuarit ose nevojave të veçanta arsimore. Përveç kësaj, në vlerësim mund të marrin pjesë personeli i kujdesit mësimor, orientues ose studimor, si dhe persona nga rrjeti i aplikantit ose i studentit, si këshilltari i studimit ose mësuesi i shkollës fillore.
2	Zgjidhni mjetet për vlerësimin para se të bëhet vlerësimi RUORI. Vlerësimet kompjuterike ose të bazuara në celular kanë formularë online si për vetëvlerësim ashtu edhe për vlerësimin e ekspertëve.
3	Nëse përdorni mjetin e vetëvlerësimit RUORI, jepini studentit kohë të mjaftueshme për të kaluar nëpër të gjithë pyetësonin. Nxënësit mund ta bëjnë vetëvlerësimin RUORI vetë ose së bashku, për shembull me një mësues ose me një ndihmës. Formoni një pikëpamje të përgjithshme me studentin e situatës së tij/saj dhe inkurajojeni atë/atë të identifikojë pikat e forta dhe aftësitë e tij/saj dhe të inkurajojë studentët të përshkruajnë gjithashtu aspekte sfiduese të jetës së tij/saj nëpërmjet vetëvlerësimit. Ju mund të përdorni kartat RUORI.
4	Rishikoni rezultatet e vlerësimit RUORI në një diskutim orientues, i cili jep një pamje holistike të faktorëve që nxisin kapacitetin funksional dhe nevojat për mbështetje që duhet të merren në konsideratë gjatë studimit apo gjetjes së punësimit.
5	Merrni një qasje holistike dhe të bazuar në burime ndaj rezultateve. Bëjini rezultatet në dispozicion për vetë përdorimin e nxënësit. Shqyrtoni së bashku se çfarë mbështetjeje ose shërbimesh u nevojiten për mësimin e tyre. Mendimi i vetë nxënësit është më i rëndësishmi kur merr një vendim.

Grupi i synuar/s i praktikës

Studentët që kanë sfida në të mësuar dhe që kanë nevojë për mbështetje të veçantë në studimet e tyre.

Numri i studentëve të përfshirë

60

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Me ndihmën e RUORI, studentët u përfshinë më aktivisht në planifikimin e studimeve të tyre dhe më të aftë për të komunikuar nevojat e tyre të veçanta. Studentët janë gjithashtu në gjendje të paraqesin përvojat dhe opinionet e tyre në mënyrë më efikase kur planifikojnë studime dhe shërbime mbështetëse me një mësues ose staf orientues. Mësuesit dhe profesionistët e guidës kanë më shumë informacion në lidhje me kapacitetin funksional të nxënësve dhe nevojat e veçanta arsimore dhe mënyrën se si t'i udhëheqin ata. Ndërtimi i shërbimeve mbështetëse më të efektshme.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

<https://luovi.fi/en/luovi-global-education/ruori-assesment-tool/>

<https://link.webpolsurveys.com/S/7549A7847206EE44>

<https://link.webpolsurveys.com/S/5759ADBE06C32834>

Four quadrants of RUORI

Resources

- Interest in and motivation to plan a career path
- Coping and energy levels
- Stress management
- Self-confidence
- Self-image

Learning and working capabilities

- Reading and writing
- Doing basic calculations
- Learning new things
- Health prerequisites of learning and working
- Manual skills
- Measuring and conceptualisation
- Concentration
- Completing tasks

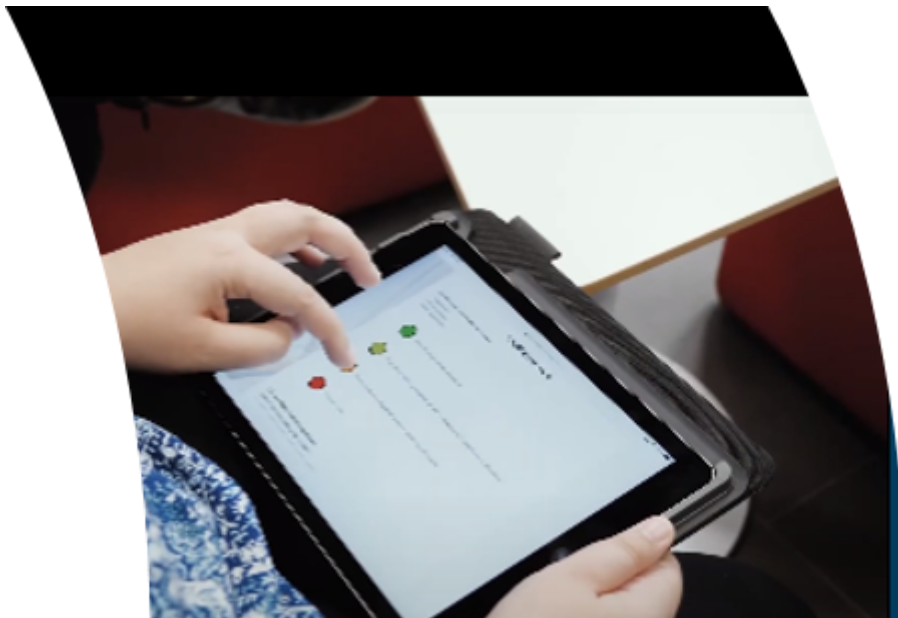
Co-operation skills

- Behaviour and expressing emotions
- Working in a group
- Social interaction skills
- Following instructions, rules and schedules

Everyday living skills

- Taking care of oneself
- Daily rhythm
- Doing chores
- Taking care of business and using money
- Getting from one place to another
- Hobbies and other meaningful leisure activities

37. Përdorimi i gjuhës së thjeshtë Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Duke përdorur gjuhë të thjeshtë
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Kolegji Profesional Luovi
Vendi	Finlanda

Përshkrimi i praktikës së mirë

Gjuha e thjeshtë është një gjuhë e përgjithshme e kuptueshme që nuk përmban fjalor të veçantë apo struktura të errëta.

Kur dëshironi të shkruani qartë, ju lutem vini re këto gjëra:

- Preferoni fjalorin standard dhe të lehtë për t'u kuptuar.
- Përdorni folje aktive. Shmangni përdorimin e rëndë të zërit pasiv.
- Preferoni klauzolat vartëse me klauzolat e klauzolave.
- Shkruani shkurtesa dhe shpjegoni terma të rinj të paktën në përmendjen e parë.
- Inkurajoni një rrjedhje të qetë informacioni: shpjegoni së pari faktet e njohura dhe përvijimet e gjera, pastaj fakte të reja dhe detaje të vogla.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Studentët me vështirësi në të mësuar dhe emigrantët përfitojnë nga gjuha e qartë, gjuha e thjeshtë. Për shembull, është më e lehtë të ndjekësh udhëzimet e dhëna kur përdor një gjuhë të thjeshtë. Ndiemon për të punuar në mënyrë të pavarur, kur udhëzimet jepen hap pas hapi me një gjuhë të qartë.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Gjuha e thjeshtë përdoret gjerësisht në Finlandë. Ne gjithashtu kemi lajme në gjuhë të thjeshtë në TV .

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Merrni një vendim për përdorimin e gjuhës së thjeshtë.
2	Zgjidhni një grup studentësh, për shembull emigrantët
3	Bëni udhëzime të qarta për shembull si të përdorni një lavatriçe ose si të pjekim një tortë Udhëzimet mund të shkruhen në një letër ose për shembull të hapen nëpërmjet një kodi QR
4	Shpjegoni udhëzimet hap pas hapi për studentët
5	Ju gjithashtu mund të përdorni fotografi për të mbështetur udhëzimet e shkruara
6	Vëzhgoni se si nxënësit ndjekin udhëzimet

Grupi i synuar/s i praktikës

Studentët me vështirësi në të mësuar, emigrantët, të moshuarit, fëmijët e vegjël, në fakt të gjithë mund të përfitojnë nga gjuha e thjeshtë.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Rrit punën dhe studimin e pavarur.

Rezultate më të mira të të mësuarit kur je në gjendje të kuptosh gjuhën që përdor, lexon dhe shkruan.

Ndihmon për t'u kujdesur për punët e tua.

Emigrantët që studiojnë një gjuhë të re mund të mësojnë lehtë dhe më mirë të kuptojnë kulturën.

Mbështet të bëhet një qytetar aktiv i shoqërisë.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

Ju mund të përdorni gjuhë të thjeshtë në të gjitha fushat e studimit. Ju mund të jepni udhëzime

DC-VET WB

duke përdorur një celular, kode QR etj jo vetëm të shkruara në një letër.

38. Ne zgjedhim atë që blejmë praktikën e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Ne zgjedhim atë që blejmë
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Departamenti i Udhëzimit të Institutit të Arsimit të Mesëm
Vendi	SPANJA

Përshkrimi i praktikës së mirë

Praktika arsimore konsiston në shkuarjen e pazarit në qendrën tregtare duke përdorur transportin publik. Ideja është të shkosh me një buxhet ekonomik për të blerë një copë veshje dhe për të shpërndarë paratë nëse duan apo kanë nevojë të blejnë më.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Shkolla jonë ndodhet në një zonë rurale dhe nxënësit nuk kanë autonomi për të blerë rrobat e tyre. Ata e kanë të vështirë të marrin vendime në mënyrë të pavarur.

Me këtë aktivitet ne punojmë në aftësitë sociale në marrëdhëniet midis kolegëve si dhe përmbajtjen kurrikulare (përdorimi i parave, llogaritja e distancave, shikimi në internet lokalizimi

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Jo. E vëmë në praktikë çdo vit me nivele të ndryshme.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Njoftim paraprak me kohë të mjaftueshme për t'i motivuar ata për të organizuar dhe kursyer para, Vlerësoni kohën e nevojshme për aktivitetin.
2	Zgjidhni se çfarë duan të blejnë dhe ku mund ta blejnë
3	Përfshirja e nxënësve në planifikimin e mësimit. Vendosni se çfarë transporti do të përdorim.
4	Krahaso dyqane të ndryshme. Zgjidh një dhe shkruaj arsyen.
5	Bëj një blerje. Bëni fotot e etiketave të shitjes.
6	Mbani një takim për të kontrolluar llogaritë
7	Puno mësimin përkatës (Maths: percentages; Gjuha: shpjegoni një ide; Teknologjia: përdorni smartfonin për të kërkuar informacion...)
8	Nxirr përfundime
	Koha e lirë

Grupi i synuar/s i praktikës

Adoleshentët me nevoja të veçanta arsimore në shkollën e zakonshme.
EQF-3 → Programet bazë të VET: niveli i parë dhe i dytë

Numri i studentëve të përfshirë

15 - 20

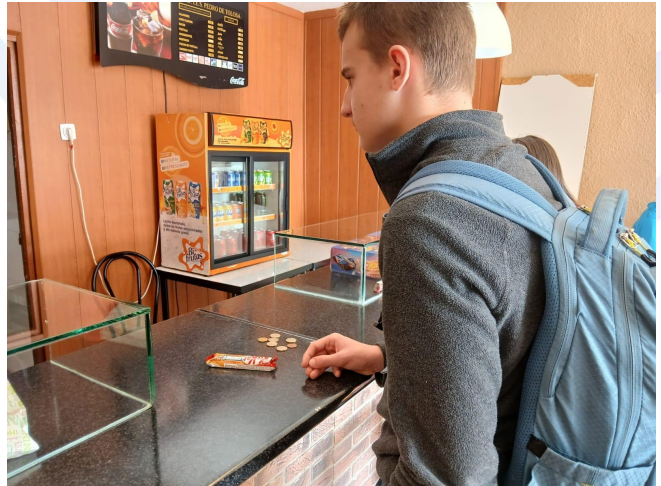
Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Mënyra e ndryshme e lidhjes me moshatarët si dhe rritja e vetëvlerësimit
Me këto përvoja ata mund të shkojnë vetë dhe një tjetër aktivitet.
Ata e bëjnë mësimin e tyre akademik të dobishëm

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

Planifikoni aktivitetin kur ka shitje në dyqane

Data

22 nëntor 202

39. Çdo ditë për të pranuar dhe fuqizuar talentin përtej kufijve Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Arti si një mjet i veçantë për të shprehur ndjenjat e fëmijëve me nevoja të veçanta.
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Shkolla Teknike VET Korçë
Vendi	Shqipëria

Përshkrimi i praktikës së mirë

Kjo praktikë e mirë u zhvillua për të rritur përfshirjen e shkollës sonë dhe për të ofruar një platformë për nxënësit me aftësi të ndryshme për t'u shprehur nëpërmjet artit. Qëllimi i saj kryesor ishte të nxiste pranimin dhe integrimin e fëmijëve me nevoja të veçanta në mjedisin shkollor, ndërsa tregonte potencialin e praktikave përfshirëse për komunitetin më të gjerë shkollor.

Për të siguruar që veprimtaria të ishte e arritshme dhe mbështetëse, ajo u planifikua me kujdes dhe u zbatua në hapa të vegjël e të menaxhueshëm. Kjo metodë ndihmoi për të shmangur mbytjen e studentëve dhe i lejoi ata të angazhohen plotësisht në këtë proces. Përgatitja filloi duke i futur fëmijët në konceptin e aktivitetit dhe duke i ndihmuar ata të kuptojnë se çfarë duhet të presin.

Hapi fillestar përfshinte një nismë për mbledhjen e fondeve, ku studentët, mësuesit dhe vullnetarët punuan së bashku për të mbledhur fondet e nevojshme për të blerë furnizime arti. Pasi materialet u siguruan fëmijët u ftuan të zgjidhnin llojin e aktivitetit që ata ndiheshin më rehat më së shumti- opsionet përfshinin muzikën, pikturën apo lojërat. Arti ishte zgjedhja e tyre, pasi ofronte një dalje krijuese dhe fleksibël për emocionet e tyre.

Aktiviteti kryesor u zhvillua në një dhomë të madhe mikpritëse të përgatitur me furnizime arti si furça, ngjyra dhe letra. Çdo fëmijë u inkurajua të zgjidhte materialet dhe të vendoste se si donte të krijonte. Disa studentë zgjodhën t'i stamponin shenjat e dorës në letër të bardhë duke përdorur ngjyra të gjalla, një përvojë që i kënaqi dhe i angazhoi. Të tjerë punuan në vizatime të

para-skicuara, të cilat i kishin projektuar në mënyrë bashkëpunuese me udhëzimin e një mësuesi arti gjatë një vizite të mëparshme në shkollë.

Fëmijët u inkurajuan të shpreheshin lirisht, duke zgjedhur ngjyrat që u bënë jehonë.

Shumë zgjodhën jeshilen, të cilën e shpjeguan se simbolizonte shpresën. Një moment veçanërisht prekës ndodhi kur një nxënës me nevoja të veçanta i shkroi një letër të përzemërt mësuesit të tij, duke shprehur admirimin dhe mirënjohjen e tij – një gjest që i lëvizi të gjithë ata që ishin të pranishëm.

Kjo praktikë e mirë jo vetëm që i lejoi studentët të shprehnin ndjenjat dhe kreativitetin e tyre, por krijoi edhe një lidhje emocionale mes pjesëmarrësve. Aktiviteti theksoi rëndësinë e pranimit dhe përfshirjes, duke demonstruar se si arti mund të shërbejë si një medium i fuqishëm për vetë-shprehjen dhe rritjen emocionale.

Duke ndarë këtë nismë, ne synojmë të frymëzojmë shkollat e tjera që të adoptojnë praktika të ngjashme, duke nxitur një mjedis më gjithpërfshirës dhe më empatik për të gjithë nxënësit.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Ne zbatuam këtë praktikë të mirë për të rritur ndërgjegjësimin për nxënësit me nevoja të veçanta në shkollën tonë dhe komunitetin tonë në mënyrë që të gjithë të dinë të sillen me ta. Nuk kishim ndonjë problem për t'u zgjidhur, sepse kemi një ekuilibër të mirë në shkollën tonë.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Po, kjo praktikë transferohet nga një trajnim që kam marrë kur isha në Finlandë nëpërmjet projektit DC-Vet.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Planifikimi - o Zgjedhja e ekipit të punës - o Sigurimi i materialeve: furça, bojëra, ngjyra dhe letra
---	--

	o Organizoni vendin e përshtatshëm dhe siguroni pjesëmarrjen e studentëve dhe të tjerëve të interesuar për ngjarjen.
2	Ekzekutimi • Filloni me futjen dhe shpjegimin e praktikës në detaje • Ofrimi i mbështetjes së studentëve gjatë gjithë detyrave të tyre krijuese • Shpërblimi i nxënësve më të mirë
3	Vlerësimi • Mbledhja e opinionëve nga të gjithë pjesëmarrësit rreth rëndësisë së një praktike të tillë. • Duke vlerësuar se deri në ç'masë praktika e mirë arriti objektivat e saj • Bazuar në rezultatet, duke konsideruar çdo përmirësim për ngjarjet e ardhshme

Grupi i synuar/s i praktikës

Nxënësit e shkollës, komuniteti ,prindërit ,shkollat e tjera ,organizimi dhe qendra rezidenciale për fëmijët me nevoja të veçanta.

Numri i studentëve të përfshirë

40 pjesëmarrës

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Aktiviteti u pa si një praktikë e mirë, sepse në këtë aktivitet nxënësit me nevoja të veçanta u akorduan me një çmim simbolik.

40. Konkurs ndërmjet klasave në fushën e njohurive dhe aftësive në shkollë Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Konkurs midis klasave në fushën e njohurive dhe aftësive në shkollë.
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Gjimnazi Profesional: "Thoma Papapano", Gjirokaster
Vendi	Gjirokaster, Albania

Përshkrimi i praktikës së mirë

- Furnizim falas i literaturës profesionale për studentët me statusin e jetimit, me një prind dhe me prindër të divorcuar.
- Angazhimi i nxënësve me probleme familjare për nxënësit me statusin e jetimit, me një prind dhe prindër të divorcuar, në konkursin "Aftësi për të aplikuar njohuritë".
- Ofrimi falas i literaturës profesionale për këtë target grup, nëpërmjet Albanian Sills.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Për shkak se nuk janë në gjendje të sigurojnë literaturë për praktikat profesionale, për studentët me statusin e jetimit, me një prind dhe me prindër të divorcuar, për të mundësuar aftësitë e tyre teorike në lëndët profesionale dhe pjesëmarrjen në konkursin e njohurive dhe aftësive.

Pjesëmarrja në konkurset shkollore ndikon:

- Rritja e përgjegjësisë për të mësuar.
- Rrit ndjenjën e socializimit dhe punës në ekip.
- Përmirëson aftësitë e komunikimit dhe prezantimit të nxënësve.
- Rrit frymën e garës, duke menduar se nëpërmjet këtij projekti mund të mundësonim edhe përfshirjen në këtë ngjarje të nxënësve me statusin e jetimit, me një prind, dhe me prindër të divorcuar.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Është një praktikë që ne e konsiderojmë të nevojshme për të aplikuar në shkollën tonë, një praktikë që nuk e kemi parë askund tjetër, por është një praktikë që ne e shohim si një sagesë të volitshme për të arritur qëllimin e socializimit të fëmijëve me statusin e jetimit, me një prind dhe me prindër të divorcuar.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

Aktiviteti:

Konkurrimi u nda në katër faza.

1	Faza I. Konkurrenca brenda klasave Data: 25.10. 2024 - Nxënësit e së njëjtës klasë të drejtimeve të ndryshme arsimore, zhvilluan konkurrencën mes njëri-tjetrit. - Paraprakisht, studentëve iu dhanë pyetje teorike dhe detyra praktike të cilat i kishin zotëruar. - Pyetjet e konkursit janë përgatitur nga departamenti kryesor i shkollës.
2	Faza II. Konkursi ndërmjet klasave në të njëjtin nivel Data: 22.11.2024 - Në fazën e dytë, nxënësit më të mirë të çdo klase u përzgjedhën për të konkurruar me nxënësit e klasave të tjera brenda të njëjtit nivel - Në përzgjedhjen e ekipeve, u kujdes që të përfshiheshin nxënësit me statusin e jetimit, me një prind dhe me prindër të divorcuar. - Këtyre studentëve iu dha literaturë profesionale falas për studimin e nevojshëm.
3	Faza III. Konkurs midis studentëve që fituan nivelet. Data: 19.12.2024 Në fazën e tretë të garës, u përzgjedhën katër ekipe, që përfaqësonin katër drejtimet arsimore në shkollë. - Në çdo ekip, kishte nxënës nga i njëjti drejtim arsimor me nivele të ndryshme. - Në ekipet përfaqësuese të këtyre drejtimeve u përfshinë edhe nxënësit me statusin e jetimëve, me një prind, dhe me prindër të divorcuar. - Pyetjet e fazës së tretë u përzgjedhën nga mësues profesionistë të lëndëve profesionale dhe të përgjithshme, në kuadër të departamenteve mësimore dhe ekipeve të lëndëve.
4	Faza IV. Shpërndarja e çmimeve dhe dhuratave për fituesit në tre vendet e para Data: 20.12.2024

- Në fund të konkursit, çmimet, certifikatat e pjesëmarrjes dhe dhuratat u shpërndanë fituesve.
- Në grupin e nxënësve që u shpërblyen me dhurata, kishte edhe nxënës me statusin e jetimëve, me një prind, dhe me prindër të divorcuar.

Grupi i synuar/s i praktikës

Nxënësit e klasave X, XI, XII dhe XIII të Shkollës së Mesme Profesionale: "Thoma Papapano", Gjirokaster	Nxenesit e klasave X , XI , XII dhe XIII te Shkolles se Mesme Profesionale : "Thoma Papapano", Gjirokaster
---	--

Numri i studentëve të përfshirë

- Në fazën e parë, në konkurs morën pjesë 15 studentë.
- Në fazën e dytë, 20 studentë.
- Në fazën e tretë morën pjesë 20 studentë
- Në fazën e katërt, 20 studentë.

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

- Përfitimi i librave falas u mundësoi këtyre studentëve të mësojnë individualisht, nëpërmjet studimit në shtëpi dhe krahasimit të njohurive nëpërmjet konkurrencës.
- Ata u bënë pjesë e konkurrimit në fazën e parë, ata u ndihmuan dhe u mbështetën për të vazhduar fazat e tjera dhe ata u përfaqësuan me dinjitet deri në fazën finale.
- Gjatë pjesëmarrjes në konkurs u rrit ndërveprimi i nxënësve brenda të njëjtës grupmoshë, por edhe me nxënës të moshave të tjera.
- Ndjenja e përgjegjësisë për të përfaqësuar veten me dinjitet, por edhe atë të ekipit përfaqësues, u rrit.
- Të gjithë studentët me aftësi të kufizuara ekonomike ndiheshin të barabartë me studentët e tjerë.

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

- Studentët me kushte të pafavorshme familjare shpesh humbasin besimin dhe bien në dëshpërim.

- Aktivitete të tilla si konkurse, vizita jashtë qytetit, aktivitete bamirësie, dhe pjesëmarrje në aktivitete kulturore-artistike, zgjojnë edhe një herë vetëbesimin dhe shpresën e nxënësve për një të ardhme më të bukur.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

1. Foto e fazës së parë , 25 tetor 2024:

2. Foto e etapës së dytë , 22 nëntor 2024 :

3. Foto e etapës së fundit , 19 dhjetor 2024 :

4. Foto e fazës së fundit, 20.12 dhjetor. 2024 :

Data: 20.12.2024

Punuar nga
Polikseni Koça

41. Organizimi i tryezave të rrumbullakëta me psikologun dhe nxënësit me statusin e jetimit, me një prind dhe me prindër të divorcuar Praktikë e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Organizimi i tryezave të rrumbullakëta me psikologun dhe studentët me statusin e jetimit, me një prind dhe me prindër të divorcuar
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Gjimnazi Profesional: "Thoma Papapano", Gjirokaster
Vendi	Gjirokaster, Albania

Përshkrimi i praktikës së mirë

Qëllimi i këtij aktiviteti ishte socializimi i studentëve me probleme familjare dhe tejkalimi i vështirësive nëpërmjet bashkëpunimit.

Rritja e vetëbesimit dhe personalitetit tek këta nxënës, përmes takimeve me psikologun dhe diskutimit të temave rreth vetëbesimit.

Diskutim në grup rreth vështirësive të hasura dhe mënyrave për t'i kapërcyer ato.

Përmes një deklarate PowerPoint, studentët kanë treguar sfidat më të mëdha me të cilat janë përballur në jetë.

Në takimet e folura, studentët kanë më shumë liri rreth ëndrrave të tyre, stadit të realizimit apo mos realizimit të tyre dhe qëllimeve të tyre të ardhshme.

Psikologu drejton bisedën rreth mundësisë së zgjidhjes së problemit dhe shton të gjitha alternativat për zgjidhjen e bllokimit.

Psikologu organizoi lojëra përfshirëse me studentët ku ata parashikonin të ardhmen e tyre dhe gjithashtu përcaktuan mundësitë për realizimin e ëndrrave të tyre.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

- Shpesh studentët me statusin e jetimit, me një prind dhe me prindër të divorcuar, kanë treguar se ndiejnë nevojën për mbështetje emocionale shtesë.
- Në këtë grup objektiv ne donim të rrisim vetëbesimin e tyre.
- Në takimet e organizuara, studentët kanë folur më lirshëm për ëndrrat e tyre, stadin e realizimit apo mos realizimit të tyre dhe qëllimet e tyre në të ardhmen.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Kemi vëzhguar dhe mësuar nga shumë shembuj në projektin DC-VET WB. Përveç kësaj, shkolla jonë ka disa nxënës që kanë nevojë për motivim dhe mbështetje për t'u ndier të inkurajuar dhe të përfshirë.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Faza I. 15 nëntor 2024 Takimi i parë u organizua në një grup, ku çdo nxënës foli për jetën e tyre në mungesë të një prindi.
2	Faza II. 27 nëntor 2024 Takimi i dytë i solli studentët ballë për ballë me psikologun dhe tema kryesore ishte historia e pikëllimit të shkaktuar nga mungesa e një prindi.
3	Faza III. 13 dhjetor 2024 Takimi i tretë ishte prezantimi i caktimit të dhënë nga psikologu me temën: "Projektoj të ardhmen sot"
4	Faza IV. 20 dhjetor 2024 Takimi i katërt, të gjithë nxënësit u përfshinë në konkursin e aftësive për zhvillimin e shkollës.

Grupi i synuar i praktikës

Nxënësit me probleme familjare në klasat X, XI, XII dhe XIII të Liceut Profesional: "Thoma Papapano", Gjirokaster.

Numri i studentëve të përfshirë

14 (katërbëdhjetë)

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

- Studentët kishin rritur konfidencialitetin mes tyre dhe në komunikim me psikologun.
- Ata kishin një rritje të vetëbesimit dhe dëshirës për të punuar në grup.
- Rritja e vetëbesimit ishte e dukshme në mënyrën e paraqitjes së detyrës në PowerPoint.
- Studentët në konkursin e organizuar u përfshinë në mënyrë aktive dhe disa prej tyre ishin pjesë e ekipit fitues

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

Le të jemi gjithmonë atje për këta fëmijë në nevojë, duke u dhënë atyre dashurinë që u nevojitet. Aktivizimi i vazhdueshëm në aktivitetet jashtëshkollore.

Fotografitë (shtoni linkun, ju lutem kontrolloni se mund të publikoni, privatësinë ose nga prapa)

1. Fotografitë e fazës së parë, (Mbajtur më 15 nëntor 2024):

2. Fotografitë e fazës së dytë , 27 nëntor 2024 :

3. Fotografitë e fazës së fundit , 13 dhjetor 2024 :

4. Fotografitë e fazës së fundit , 20 dhjetor 2024 :

Data: 20.12.2024

Punuar nga
Polikseni Koça

42. Pictogrami në shkollën e mesme / VET Praktika e mirë

Titulli i praktikës së mirë	Pictogrami në shkollën e mesme/ VET
Organizimi i pilotimit të praktikës së mirë	Departamenti i Udhëzimit të Institutit të Arsimit të Mesëm
Vendi	Spanja

Përshkrimi i praktikës së mirë

Aktiviteti konsiston në gjenerimin e piktogrameve për mjediset e institutit.

Sfondi

Pse e zbatuat praktikën? A kishte ndonjë çështje që doje të zgjidhje?

Shkolla jonë ndodhet në një zonë rurale ku ka një numër të konsiderueshëm nxënësish për të cilët kjo mbështetje vizuale mund të jetë shumë e dobishme.

A është kjo një praktikë e transferuar nga një studim rasti apo një shembull që keni parë në projektin DC-VET WB? Nëse po, cila?

Jo. E vëmë në praktikë çdo vit me nivele të ndryshme.

Hapa për të ndërmarrë nëse doni të zbatoni praktikën e mirë nga planifikimi deri te ekzekutimi dhe vlerësimi nëse përfshihen.

1	Shpjegojini grupit se ne nuk i përpunojmë të gjithë informacionet në të njëjtën mënyrë dhe se duhet t'i përcjellim mesazhet tona nëpërmjet mjeteve të ndryshme.
---	---

2	Brainstorm kanale të ndryshme të informacionit.
3	Trajtoni temat e ndryshme që kanë dalë. Nëse imazhet si formë komunikimi nuk janë përmendur, tema duhet të futet për ta ngritur atë.
4	Shfaq imazhe të ndryshme që përcjellin të njëjtin mesazh. Krahason imazhe të ndryshme.
5	Nxirr përfundime se si duhen projektuar imazhet për të përcjellë informacionin që duam.
6	Punoni në çift në një sekuencë imazhesh dhe pastaj tregoni pjesën tjetër të shokëve të klasës pse i propozuam këto vizatime.
7	Implementoni punën në fusha të ndryshme të shkollës sonë.

Grupi i synuar/s i praktikës

Adoleshentët me nevoja të veçanta arsimore në shkollën e zakonshme.
EQF-3 → Programet bazë të VET: niveli i parë dhe i dytë

Numri i studentëve të përfshirë

10 - 15

Përfitimet, ndikimi mbi nxënësit dhe rezultatet e të mësuarit

Mënyra e ndryshme e lidhjes me moshatarët, si dhe rritja e vetëvlerësimit.
Me këto përvoja ata mund të shkojnë vetë dhe aktivitete të tjera.
Ata e bëjnë mësimin e tyre akademik të dobishëm

Sugjerime për përdoruesit e ardhshëm të kësaj praktike të mirë

Aktiviteti mund të realizohet me grupe nxënësish ku ka shokë klase që mund të përfitojnë prej tij

PËRFUNDIMET

Kutia e veglave është projektuar për t'u ofruar mësuesve të AFP-së mjete dhe strategji praktike për të mbështetur studentët me më pak mundësi, duke siguruar që ata të mund të arrijnë rezultatet e tyre të të mësuarit dhe të kalojnë pa probleme në tregun e punës.

Kutia e veglave ka një fokus arsimor gjithpërfshirës. Praktikrat e përfshira në kutinë e veglave synojnë të trajtojnë pengesa të ndryshme me të cilat përballen studentët, si paaftësitë, sfidat ekonomike dhe pengesat kulturore, duke nxitur barazinë dhe përfshirjen në arsim.

Kutia e veglave thekson rëndësinë e zhvillimit bashkëpunues: ajo u zhvillua nëpërmjet një procesi bashkëpunues që përfshinte partnerë nga Shqipëria, Bosnje-Hercegovina, Kosova dhe Mali i Zi. Ky bashkëpunim siguroi që praktikrat të jenë relevante dhe të adaptueshme në kontekste të ndryshme arsimore.

Praktikrat e futura në kutinë e veglave janë testuar në praktikë, me mësuesit që i integrojnë këto elemente të reja në mësimdhënien e tyre. Kjo metodë praktike siguron që strategjitë të jenë efektive dhe praktike.

Kutia e veglave ka një fokus në kompetencën e mësuesve. Qëllimi është të jepen shembuj të praktikave që mund t'i ndihmojnë mësuesit të mbështesin më mirë nxënësit me më pak mundësi. Duke përfshirë të gjithë do të përfundojnë për të rritur besimin dhe pavarësinë e studentëve si dhe aftësitë e ndërveprimit social. Strategjitë dhe metodat praktike dhe gjithpërfshirëse janë të rëndësishme për t'u dhënë si nxënësve, ashtu edhe mësuesve një ndikim pozitiv.

Puna strukturore është kryer edhe në shkolla për të nxitur përfshirjen sociale. Për shembull në Mal të Zi ata kanë identifikuar studentët me nevoja të veçanta arsimore me koordinatoren praktik të mësimdhënies dhe pedagogun. Pas kësaj ata vendosën kontakt me shumicën e partnerëve socialë ku studentët me nevoja të veçanta bëjnë praktikën e tyre profesionale. Duke bërë kështu, ata arritën të gjenin persona për të vepruar si mbikëqyrës personalë për studentët me nevoja të veçanta. Përveç kësaj, ata kanë edhe komunikim të vazhdueshëm online me ata persona për shembull në trajnimin e tyre për të mbështetur studentët.

Procesi i ri për mbikëqyrjen në vendin e punës përfshin koordinimin me mësuesit që mbikëqyrin praktikën profesionale të nxënësve me nevoja të veçanta. Këta mësues monitorojnë rregullisht përparimin dhe mënyrën e komunikimit me mbikëqyrësit personalë.

Një shembull tjetër nga Bosnje-Hercegovina thekson një metodë të re të ndërtimit të një ekipi multiprofesional për të punuar me nxënësit me më pak mundësi. Një detyrë e ekipit është të planifikojë se si t'i përfshijë të gjithë studentët në veprimtari.

Së fundi, kemi mbledhur një sërë rekomandimesh se si të nxisim përfshirjen. Barazia dhe barazia nuk do të thotë se të gjithë duhet të trajtohen njësoj. Në fakt, është më mirë të flasim për barazinë e mundësive, sepse, kuptohet siç duhet, barazia krijon mundësi të barabarta për të gjithë, pavarësisht nga prejudicia e tyre.

Një komunitet i barabartë mësimi krijohet dhe forcohet kur të gjithë anëtarët e komunitetit janë të vetëdijshëm se për çfarë barazie dhe barazie bëhet fjalë. Plani i përbashkët synon të mbështesë mundësitë e studentëve për t'u zhvilluar dhe për t'u ndjerë plotësisht të integruar në shoqëri. Forcimi i barazisë dhe barazisë do të rrisë punësimin, aftësitë dhe mirëqenien.

Përfshirja mund të arrihet nëpërmjet një sërë metodash mësimore, masash mbështetëse dhe rregullimesh mësimore që u mundësojnë nxënësve të mësojnë pa pengesa, pavarësisht nga paaftësia e tyre. Organizatat duhet të kenë një plan për të nxitur përfshirjen dhe është e rëndësishme që studentët të përfshihen edhe në zhvillimin e saj.

Barazia dhe barazia zbatohen edhe për aksesueshmërinë, e cila përfshin krijimin e një mjedisi të sigurt dhe pranues ku secili mund të punojë në mënyrë të barabartë, me qasje në shërbime, mjete, informacion dhe vendimarrje.

Shembuj praktikë të nxitjes së përfshirjes

- Përzgjedhja e studentëve bazuar në parimet e barazisë dhe barazisë, duke ofruar mundësi mësimi edhe për personat e pafavorizuar
- Përfshirja përmes metodave të mësimdhënies: Përfshirja mund të arrihet përmes metodave të ndryshme të mësimdhënies dhe masave mbështetëse që mundësojnë mësimin pa pengesa. Studentët marrin pjesë në planifikimin e studimeve të tyre, të gjithë kanë mundësinë të mësojnë sipas aftësive të tyre.

Kjo do të thotë gjithashtu vëmendje për respektimin e të drejtave të njeriut, mbështetje për gjuhën, kulturën dhe identitetin, inkurajimin e ndërveprimit social, barazinë dhe mësimin ndërkombëtar, përfshirjen e stafit.

- Sigurimi i aksesueshmërisë fizike të mjediseve të të mësuarit, shfrytëzimi i potencialit të digjitalizimit
- Aksesueshmëria attitudinale, sociale dhe psikologjike, duke marrë parasysh kulturat e ndryshme, duke mbështetur përfshirjen e nxënësve dhe prindërve në vlerësimin dhe zhvillimin e aktiviteteve, p.sh. sondazhet e feedback-ut për nxënësit dhe prindërit.

SHTOJCA

DC VET WB - Vizitë studimore në axhendën e Finlandës

Organizata pritëse: Kolegji Profesional Luovi

Luovi pret:

Sari Jokela, Këshilltare Studimi, Koordinatore Ndërkombëtare Mari Kontturi, Menaxhere e Çështjeve Ndërkombëtare Sirpa Grönvall, Këshilltare Studimi, Koordinatore Ndërkombëtare

DITA E PARË – E HËNË 10 qershor 2024

Dita e udhëtimit, akomodimi në hotelet në Helsinki

[Hotel Radisson Blu Aleksanteri në Helsinki. Qarku Punavuori \(radissonhotels.com\)](#)

[Kallio skandinak | Helsinki | Hotele skandinave](#), pjesëmarrës spanjollë

Dreka dhe Darka do të organizohen nëse është e nevojshme, Sari do të jetë në Helsinki të hënën

DITA E DYTË - E MARTË 11 qershor 2024

Vendndodhja: Luovi at Hengityslitto premises at Oltermannintie 8, Helsinki

[Organizata për Shëndetin Respirator në Finlandë - një avokate për shëndetin e frymëmarrjes - Hengityslitto në anglisht](#)

09:00 Mirësevini dhe Intro i projektit Zhvillimi i Kapaciteteve për Sistemet e VAT-it në Ballkanin Perëndimor

Objektivat e vizitës studimore, përcaktimi i kornizës për vizitën studimore, Mari

09:30 Getting për të njohur njëri-tjetrin, ice breaking, Sirpa dhe Sari

10:15 Pushim kafeje

11:00 Prezantimi i sistemit VET në Finlandë dhe prezantimi i Luovi, Drejtoreshë e Luovi Global Education, Anne Tornberg

11:30 Si ta shfrytëzojmë sa më mirë vizitën e studimit? Cilat janë hapat e ardhshëm, Mari

12-13 Drekë në restorant

13-16 Punëtorja e parë mbi përfshirjen

Duke bërë një plan studimi individual për një student, Sirpa

Duke punuar së bashku me rrjetin e studentëve, Sirpa

17- Cruise [Helsinki Sightseeing – Royallinesuomi](#), për 1,5 orë

19- Darka në Konstan mölja [English \(konstanmolja.fi\)](#) për ata që janë regjistruar

DITA E TRETË - E MËRKURË 12 qershor 2024

Vendndodhja: Luovi Oltermannintie 8, Helsinki

9-9.30 Orientimi për ditën e dytë

9.30-12 Punëtorja e dytë, kafeja midis

Gjuhë e thjeshtë për të komunikuar me studentët, Arja Vatanen

12-13 Dreka

13-16 Punëtorja e tretë

Metodat alternative të mësimdhënies, Arja Vatanen

18.30 Darka së bashku, Luovi ju fton të merrni pjesë në restorantin Lasipalatsi

[Restorant në qendër të Helsinkit | Lasipalatsi \(ravintolalasipalatsi.fi\)](#)

DITA E KATËRT - E ENJTE 13 QERSHOR 2024

DC-VET WB

Dy vende: **Stadin ammattiopisto, Hattulantie 2, Helsinki** [Helsinki Vocational College and Adult Institute, Hattulantie unit | Qyteti i Helsinkit në mëngjes](#)

9.30-11.30 Punëtorja e katërt në Stadin Ammattiopisto, Ami Toikka

Bashkëveprimi me studentët me më pak mundësi

11.30-13 Drekë, vend për t'u konfirmuar, ecim së bashku nga Stadin Ammattiopisto në restorant

13-15 Mësimet e nxjerra, brainstorming dhe dakordësi mbi detyrat dhe hapat e ardhshëm

në Kolegjin Profesional Luovi në Elimäenkatu 20, Helsinki

18- Darka në Fabrikën Kamppi me Sarin për ata që kanë firmosur [në anglisht - Fabrika Kamppi](#)

DITA E PESTË - E PREMTE 14 qershor 2024

Dita e udhëtimit

Personi i kontaktit: Sari Xhokala, telefoni: +358403193730

FALEMINDERIT